

Europos Sąjungos oficialusis leidinys

C 71

48 tomas

Leidimas
lietuvių kalba

Informacija ir panešimai

2005 m. kovo 22 d.

<u>Pranešimo Nr.</u>	Turinys	Puslapis
	I <i>Informacija</i>	
	
	II <i>Parengiamieji aktai</i>	
	Regionų komitetas	
	2004 m. lapkričio 17 – 18 d. savo 57 plenarinė sesija	
2005/C 71/01	Regionų komiteto nuomonė dėl Sutarties dėl Konstitucijos Europai priėmimo	1
2005/C 71/02	Regionų komiteto nuomonė dėl Komisijos komunikato Tarybai ir Europos Parlamentui dėl pasiūlymo priimti direktyvą ir dviejų pasiūlymų priimti rekomendacijas dėl leidimo trečiųjų šalių piliečiams atvykti moksliniams tyrimams Europos bendrijoje atlikti	6
2005/C 71/03	Regionų komiteto nuomonė dėl Vietos bei regioninė valdžia Rusijoje ir ES bei Rusijos bendradarbiavimo raida	11
2005/C 71/04	Regionų komiteto nuomonė dėl Komisijos komunikato Tarybai ir Europos Parlamentui „Europos veiksmų planas ekologiškam maistui ir ūkininkavimui“	16
2005/C 71/05	Regionų komiteto nuomonė dėl Žaliosios knygos dėl viešųjų ir privačių partnerystės ir dėl Bendrijos viešųjų sutarčių ir koncesijų teisės	19
2005/C 71/06	Regionų komiteto nuomonė dėl Komisijos pranešimo „Mokslas ir technologija: raktas į būsimas Europos gaires dėl būsimos Europos mokslinių tyrimų rėmimo politikos“	22

LT

2005/C 71/07	Regionų komiteto nuomonė dėl Komisijos komunikato — „Tolimesnė Europos geležinkelių sistemos integracija: trečiasis geležinkelių paketas“ — Pasiūlymo Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai, pakeičiančiai Tarybos direktyvą 91/440/EEB dėl Bendrijos geležinkelių plėtros — Pasiūlymo Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai dėl Bendrijos geležinkelių tinkle garvežius bei traukinius valdančios traukinių įgulos sertifikavimo — Pasiūlymo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentui dėl tarptautinio geležinkelių transporto keleivių teisių ir pareigų — Pasiūlymo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentui dėl kompensacijos krovinių pervežimo geležinkeliais paslaugų sutartinių kokybės reikalavimų nesilaikymo atvejais	26
2005/C 71/08	Regionų komiteto nuomonė dėl Komisijos pranešimo Tarybai, Europos parlamentui, Europos Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „El. sveikatos priežiūra – sveikatos apsaugos gerinimas Europos piliečiams: Europos el. sveikatos priežiūros erdvės veiksmų planas“	30
2005/C 71/09	Regionų komiteto nuomonė dėl Siūlymo ryšium su Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu sukurti „JAUNIMAS VEIKLOJE“ („YOUTH IN ACTION“) programą 2007-2013 metams	34
2005/C 71/10	Regionų komiteto nuomonė dėl Komisijos komunikato „Sustiprinta partnerystė atokiausiems regionams“	40
2005/C 71/11	Regionų komiteto nuomonė dėl Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, įsteigiančio Europos tarpvalstybinio bendradarbiavimo grupę (ETBG)	46
2005/C 71/12	2004 m. lapkričio 18 d. rk sprendimas dėl derybų su turkija dėl narystės es pradžios	53
2005/C 71/13	Regionų komiteto nuomonė dėl Komisijos komunikato Tarybai, Europos Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl Europos sujungimas didelės spartos ryšiu: Nacionalinės plačiajuosčio ryšio strategijos kryptys	55
2005/C 71/14	Regionų komiteto nuomonės projektas dėl Komisijos komunikato Tarybai, Europos Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl eEuropos 2005 veiksmų plano: nauja redakcija	59
2005/C 71/15	Regionų komiteto nuomonė dėl Žaliosios knygos dėl lygybės ir nediskriminavimo išsiplėtusioje Europos Sąjungoje	62

II

(Parengiamieji aktai)

REGIONŲ KOMITETAS

2004 M. LAPKRIČIO 17 – 18 D. SAVO 57 PLENARINĖ SESIJA

Regionų komiteto nuomonė dėl Sutarties dėl Konstitucijos Europai priėmimo

(2005/C 71/01)

REGIONŲ KOMITETAS,

Atsižvelgdamas į Europos Parlamento Konstitucijos reikalų komiteto pranešimo projektą dėl Sutarties dėl Konstitucijos Europai (PE 347.119)

Atsižvelgdamas į 2004 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento sprendimą pasitarti su juo šiuo klausimu pagal Europos bendrijos steigimo sutarties 265 straipsnio ketvirtąją pastraipą;

Atsižvelgdamas į Sutartį dėl Europos Konstitucijos priėmimo, kurią 2004 m. spalio 29 d. pasirašė valstybių ar vyriausybių vadovai (CIG 87/2/04 rev 2, CIG 87/04 priedas 1 rev 1 ir priedas 2 rev 2),

Atsižvelgdamas į 2001 m. gruodžio 14 ir 15 d. Europos Vadovų Tarybos Laekene pirmininkavimo išvadas, o ypač į Laekeno deklaraciją dėl Europos Sąjungos ateities,

Atsižvelgdamas į 2004 m. birželio 17 ir 18 d. Europos Vadovų Tarybos Briuselyje pirmininkavimo išvadas,

Atsižvelgdamas į savo nuomonę dėl RK pasiūlymų Tarpvyriausybinei konferencijai (CdR 169/2003 fin ⁽¹⁾), komiteto nutarimą dėl Rekomendacijų Europos Konventui (CdR 198/2003 fin ⁽²⁾), komiteto nutarimą dėl TVK išdavų (CdR 22/2004 fin ⁽³⁾), o taip pat komiteto deklaraciją dėl Sąjungos konstitucinio proceso (CdR 77/2004),

Atsižvelgdamas į komiteto nuomonę dėl regioninių vyriausybių atstovų dalyvavimo Europos Sąjungos Tarybos darbe, o taip pat dėl RK atstovų dalyvavimo neoficialiuose Tarybos posėdžiuose (CdR 431/2000 fin ⁽⁴⁾),

Atsižvelgdamas į komiteto nuomonės projektą (CdR 354/2003 rev. 1), kurį 2004 m. rugsėjo 21 d. patvirtino Konstitucinių reikalų ir Europos valdymo komisija (pranešėjai: **p. Franz Schausberger**, Zalcburgo žemės atstovas Regionų komitete (Austrija-ELP) ir **p. Lord Tope**, Londono tarybos narys (JK/ELDR),

⁽¹⁾ OL C 23, 2004-01-27, p. 1

⁽²⁾ OL C 256, 2003-10-24, p. 62

⁽³⁾ OL C 109, 2004-04-30, p. 52

⁽⁴⁾ OL C 107, 2002-05-03, p. 5

- 1) **Kadangi** Laekeno deklaracijos dvasia ir valstybių ar vyriausybių vadovų prisiimti įsipareigojimai buvo suteikti Sąjungai konstitucinį pagrindą, užtikrinti didesnę demokratiją, teisėtumą, skaidrumą ir veiksmingumą, kad pasirengti sutikti išsiplėtusios Europos demokratinį iššūkį;
- 2) **Kadangi** Europos Komisijos Baltojoje knygoje dėl Europos valdymo pripažįstama, kad ES perėjo į daugialyę valdymo sistemą, o tai būtinai lemia didesnio vaidmens ir didesnės pagarbos teikimą vietos ir regioninių valdžios sferų galioms;
- 3) **Kadangi** Konstitucinė Sutartis nustato subsidiarumo principo taikymo ir užtikrinimo konstitucinį pagrindą, kartu apsaugodama valstybių narių, regionų ir vietos valdžios prerogatyvas ir atsizvelgdama į Sąjungos įstatymų administracinį ir finansinį poveikį regiono ir vietos valdžiai;
- 4) **Kadangi** naujo *ex ante* politikos stebėsenos mechanizmo, kuris pirmą kartą per visą Europos integracijos istoriją susieja nacionalinius parlamentus, o kur taikytina – įstatymų leidžiamąsias galias turinčius regioninius parlamentus – su Europos įstatymų leidybos procesu, ir Regionų komiteto įtraukimas į *ex post* priežiūrą, yra esminė Protokolo dėl subsidiarumo ir proporcingumo principų taikymo naujovė;
- 5) **Kadangi** yra svarbu nustatyti pusiausvyrą tarp subsidiarumo ir proporcingumo principų laikymosi ir efektyvių Sąjungos veiksmų poreikio;
- 6) **Kadangi** Europos Parlamento pranešime pripažįstamas RK indėlis į konstitucinį procesą, ypač jo vietos ir regioninės valdžios institucijų atstovo Europos Konvente kompetencija.

2004 m. lapkričio 17 – 18 d. savo 57-ojoje plenarinėje sesijoje (2004 m. lapkričio 17 d. posėdyje) patvirtino šią nuomonę:

1. Regionų komiteto požiūriai

REGIONŲ KOMITETAS

(a) Konstitucinis procesas

1.1 **sveikina** pirmininkaujančią Airiją dėl pasiekimų sėkmingai vadovaujant ir užbaigiant Tarpvyriausybines konferencijas (TVK) savo kadencijos metu;

1.2 **prisimena** jos indėlius į konstitucinį procesą, kaip pateikė RK stebėtojų delegacija Europos Konvente, ir bendrus veiksmus bei iniciatyvas su Europos regionų vietos valdžios asociacijomis, pirmiausia sutelkiant dėmesį ties subsidiarumo mechanizmu ir regionų ir vietos valdžios matmeniu Konstitucijoje; **sveikina**, kad Tarpvyriausybines konferencijas priėmė atitinkamus Europos Konvento pateiktus pasiūlymus;

1.3 **dar kartą pabrėžia** savo paramą konstituciniam procesui, ypač jo daliai Konvento metu, kuri buvo atvira, pagrįsta dalyvavimu ir viską apimanti; **mano**, kad Konventas pripažino, tačiau nepakankamai įvertino vietos ir regioninės valdžios vaidmenį ir vietą Europos integracijos procese, kas ypač akivaizdu dėl pusės dienos trukmės sesijos surengimo šiuo klausimu; **apgailėstauja**, kad Konventui nebuvo suteikta daugiau laiko giliau aptarti Konstitucijos III dalies nuostatas, nes III dalis ne visada atitinka I dalyje nustatytą kompetencijos sričių sistemą.

1.4 **pritaria** Europos Parlamento paramai rengiant Konstitucinę sutartį, kad būtų išsamiau pripažįstamas vietos ir regioninės valdžios institucijų institucinis ir politinis vaidmuo Bendrijos sprendimų procese (žr. p. Napolitano pranešimą apie regioninės ir vietos valdžios institucijų vaidmenį kuriant Europą ir p. Lamassoure pranešimą apie kompetencijos sričių pasidalijimą tarp ES ir valstybių narių);

(b) Sutartis

1.5 **mano**, kad Sutartis yra Europos Sąjungai teigiamas žingsnis pirmyn, nustatantis daugelį Sąjungos veiksmingam valdymui reikalingų tvarkų;

1.6 **mano**, kad ir aiškaus ryšio tarp ekonominės ir užimtumo politikos koordinavimo (Straipsniai I-11.3 ir I-14), o taip pat horizontalios socialinės sąlygos nustatymas, kuria remiantis Sąjunga turi atsizvelgti rengdama ir įgyvendindama politikos kryptis, reikalavimus, susijusius su aukštesnio lygio užimtumo skatinimu, tinkamos socialinės apsaugos užtikrinimu, kovos su socialine atskirtimi ir aukšto lygio lavinimu, profesiniu mokymu ir žmonių sveikatos apsauga (Straipsnis III-2bis), užtikrins tinkamą teisinį pagrindą plėtojant Europos socialinį modelį ir tvarumą, kaip nustatyta Sąjungos pagrindinių teisių chartijos preambulėje ir Europos Sąjungos siekiniuose [straipsnis I-3(3)];

1.7 **sveikina** Pagrindinių teisių chartijos teksto įtraukimą į Sutartį, kas piliečiams suteiks daugiau aiškumo ir tikrumo dėl jų teisių, kylančių iš Sąjungos pilietybės, o taip pat užtikrins teisingesnę ir labiau socialią Europą;

1.8 **apgailėstauja** dėl nacionalinio veto nustatymo daugelyje sričių, ir mano, kad tai taps bereikalinga kliūtimi veiksmingam sprendimų priėmimui;

1.9 tačiau **sveikina** nuostatą dėl Tarybos vieningų veiksmų sudarant tarptautines sutartis dėl prekybos kultūra, audiovizualinėmis, socialinėmis, švietimo ir sveikatos paslaugomis [straipsnis III-217];

1.10 **sveikina** nuostatas dėl įprastinių įstatymų leidybos procedūrų taikymo Konstitucijos III daliai [straipsnis IV-7a];

1.11 **mano**, kad Sutartis užtikrina aiškesnę galių Sąjungoje apibrėžimą ir pasidalinimą, jos instrumentų supaprastinimą bei demokratinio teisėtumo stiprinimą, sprendimų priėmimo proceso skaidrumą ir jos institucijų veiksmingumą, o taip pat Sąjungai užtikrina jos plėtrai naujomis kryptimis reikiamą lankstumą;

(c) *Subsidiarumas ir valstybių narių vietos ir regionų valdžios vaidmuo*

1.12 **sveikina** naują subsidiarumo principo apibrėžimą ir Regionų komiteto dalyvavimą subsidiarumo principo taikymo *ex-post* stebėsenos procese; [Subsid-straipsnis 8]; **sveikina** taip pat tai, kad gaus iš Komisijos ataskaitą apie Konstitucijos I-11 straipsnio taikymą (subsidiarumas ir proporcingumas) kartu su kitomis institucijomis ir valstybių narių nacionaliniais parlamentais [Subsid-straipsnis 9]; **apgailėstauja** tačiau, kad proporcingumą principą reglamentuojančios nuostatos yra mažiau išsamios už reglamentuojančias subsidiarumą;

1.13 **sveikina** nuorodą į vietos ir regionų savivaldą [straipsnis I-5 ir dalis II-preambulė], visuotinės demokratijos Sąjungoje pripažinimo svarbą [straipsnis I-46.(3)], o taip pat atstovaujamoji asociacijų vaidmenį Sąjungos demokratiname gyvenime [straipsnis I-47(2)]; **apgailėstauja** tačiau, kad Antraštiniame skyriuje VI („demokratinis Sąjungos gyvenimas“) [straipsnis I-46], liečiančio atstovaujamosios demokratijos principą, nėra nuorodos į RK, atsižvelgiant, kad jo nariai atstovauja demokratinį artumo principą Sąjungos širdyje;

1.14 **mano**, kad vietos ir regioninio matmens pilnesnis pripažinimas naujoje Sąjungos architektūroje pagerins jos veiksmingumą ir ryšius su piliečiais: Europos integracija turėtų apimti politinių sprendimų priėmimą, kur atsižvelgiama į vietos ir regionų valdžios požiūrius, nes būtent šios valdžios struktūros yra atsakingos už didelės dalies ES įstatymų ir poli-

tikos perkėlimą ir įgyvendinimą, o taip pat yra arčiausiai piliečių, todėl gali svariai prisidėti prie Sąjungos teisės kokybės; [straipsnis I-5] tačiau **pareiškia**, kad konsultavimas negali pakeisti vietos ir regionų valdžios atsakomybės ir atskaitomybės jų atitinkamų kompetencijos ribose, kas turi būti gerbiama; joms turi būti suteikta galimybė įrodyti, kad jos gali, pagal atitinkamų valstybių narių vidaus nuostatas, pasiekti numatytų veiksmų siekinių pakankamą lygį.

1.15 **sveikina** nuostatą, kad Sąjunga gerbs valstybių narių nacionalinius identitetus ir pamatines struktūras, tame tarpe teisę į vietos ir regionų valdžias ir jų esmines valstybės funkcijas [straipsnis I-5], ypač pabrėžiant teritorijos integralumo saugojimą, viešosios tvarkos palaikymą ir nacionalinio saugumo užtikrinimą, nes tai gali tapti raktu į demokratiškai įteisintos vietos ir regionų valdžios atsakomybės ir atskaitomybės išlaikymą;

1.16 **sveikina** tai, kad Sutartis apsaugo regioninių ministrų teisę dalyvauti Tarybos posėdžiuose savo valstybės narės vardu, kaip tai patvirtina EB Sutarties 203 straipsnio tekstas straipsnyje I-23 (2); **ragina** valstybes nares užtikrinti vidaus struktūras ir mechanizmus, kurie įtrauktų regionų ir vietos valdžias į valstybių narių vykdomą Europos politikos formavimą, o taip pat užtikrinti regionų, kurie pavaldūs regiono ir vietos valdžiai, dalyvavimą Tarybos struktūrų naujame režime;

1.17 **sveikina** reikalavimą dėl nuodugnesnės konsultacijos etape prieš priimant įstatymus - kad vietos ir regionų valdžia galėtų pilnai dalyvauti Europos sprendimų priėmimo procese, kuriame jos yra atsakingos už perkėlimą ir/ar įgyvendinimą, jos turi būti informuojamos apie dabartinius įvykius; tai yra dvipusis procesas, kuriame konsultacija gali Komisijai suteikti išsamesnę informaciją apie vietos ir regionų matmenį, taip užtikrinant geresnę įstatymų leidybą. [Subsid-straipsnis 2]

1.18 **ragina** pradėti tikrą dialogą ir svarstyti pagrindines temines sritis naujos Komisijos kadencijos pradžioje;

1.19 **skubina** dėl patobulintų tiesioginių konsultacijų valstybėse narėse tarp nacionalinių parlamentų bei vietos ir regionų valdžios, kuri atsakinga už Sąjungos įstatymų perkėlimą ir/arba įgyvendinimą;

1.20 **sveikina** Sutarties reikalavimą, kad Europos Komisija iš anksto įvertintų savo pasiūlymų įstatymų leidybai finansines ir administracines pasekmes, ir **mano**, kad tai turėtų apimti ir poveikio vietos ir regionų valdžioms įvertinimą, atsižvelgiant, kad jos dažnai yra toji valdymo sfera, kuri galiausiai atsakinga už naujų ES iniciatyvų pristatymą ir įgyvendinimą; **kviečia** Europos Parlamentą panašiai įvertinti savo įstatymų leidybos pataisų poveikį [Subsid-straipsnis 4]

1.21 **pripažįsta** platų ir vertingą aptarimą, kuris vyko RK subsidiarumui skirtoje konferencijoje Berlyne 2004 m. gegužės 27 d.; **supranta**, kad nuodugnesnis svarstymas dėl subsidiarumo ir proporcingumo principų taikymo ir įvertinimo bus pateiktas būsimoje RK nuomonėje;

(d) *Politika*

1.22 **sveikina** teritorinės sanglaudos ir, įvairių vietovių, paženklintų sunkios padėties regionuose, kuriems reikalingas ypatingas dėmesys, įtraukimą į Sąjungos siekinių tarpą; **apgailėstauja**, kad Sutartyje nėra nuorodos į tarpšieninį ir tarpregioninį bendradarbiavimą, o taip pat nėra suteikiamas nei aiškus teisinis instrumentas, nei aiškūs teisiniai pagrindai miestų dvynių programos ar kitokio bendradarbiavimo finansinei paramai [straipsnis III-220-224] – Europa turi senas transšieninio ir tarpregioninio bendradarbiavimo, kuris yra vienas ir Europos integracijos socialinių ir kultūrinių pagrindų, įgyjantis vis didesnę svarbą naujos kaimynystės politikos potekstėje, tradicijas. Todėl teisinis pagrindas yra būtinas, kad Sąjunga galėtų vykdyti tokią bendradarbiavimą..

1.23 **sveikina**, kad Sutartis numato, jog valstybės narės – ir sudedamosios valdymo sferos - teiktų, užsakytų ir finansuotų viešąsias paslaugas;

1.24 **sveikina** kultūrinei ir kalbinei įvairovei išreikštą pripažinimą, nes tai padės išsaugoti ir skatinti vietos ir regioninių paveldą ir identitetą, o taip pat kovoti su Europos kultūros homogenizacija; [straipsniai I-3 & III-280]

1.25 **pažymi** paramos, koordinavimo ar papildomų veiksmų Sąjungos lygmenyje įtraukimą sporto [straipsnis III-182], turizmo [straipsnis III-281] ir civilinės saugos [straipsnis III-284] srityse, kur vietos ir regionų valdžia atlieka svarbius vaidmenis, bei **ragina** Komisiją bendrai pasinaudoti Europos rėminiais įstatymais;

1.26 **mano**, kad kompetencijos kultūros, švietimo, sveikatos ir socialinių paslaugų srityse suteikimas Europos Sąjungai turi būti atidžiai stebimas atitikties subsidiarumo ir proporcingumo principams atžvilgiu ir **rekomenduoja**, kad Komisija bendrai naudotųsi Europos rėminiais įstatymais, o nacionalinei, regionų ir vietos valdžioms palikdama teisę pasirinkti formą ir būdus norimų rezultatų pasiekimui;

(e) *Regionų komitetas*

1.27 **apgailėstauja**, kad TVK nesustiprino Regionų komiteto institucinio statuso, tvirtai nenustatant privalomų konsultacijų

sričių konstitucinės architektūros rėmuose ir nesustiprinant jo parariamojo vaidmens, pavyzdžiui: pasidalintos kompetencijos srityse, dėl priemonių koordinuoti ekonomikos ir užimtumo politiką, o taip pat paramos, koordinavimo ar papildomų veiksmų srityse;

1.28 **sveikina** teisės pradėti procesą ginant savo prerogatyvas Teisingumo teisme suteikimą Regionų komitetui dėl subsidiarumo principo pažeidimo [straipsnis III-270]. Bet Komitetas apgailėstauja, kad Vadovu Taryba nesuteikė įstatymus leidžiantiems regionams galimybės pradėti procesą ginant savo įstatymų leidybos prerogatyvas Teisingumo teisme.;

1.29 **sveikina** patvirtinimą, kad kadencijos trukmė bus pratęsta iki 5 metų, kuri savo ruožtu gali sutapti su Parlamento ir Komisijos kadencijomis [straipsnis III-386].

2. Regionų komiteto rekomendacijos

REGIONŲ KOMITETAS

(a) *Sutarties ratifikavimas*

2.1 **ragina** Europos Parlamentą pritarti Konstitucinei Sutarčiai ir pritaria Europos Parlamento Konstitucinių reikalų komiteto iniciatyvai tartis su RK dėl nuomonės dėl Konstitucinės sutarties projekto;

2.2 **pritaria** Europos Parlamento vertinimui dėl nepaneigiamos demokratinės pažangos, kurią lėmė Konstitucinė sutartis;

2.3 **ragina** valstybių narių nacionalinius ir regioninius parlamentus, kur taikytina, ratifikuoti Konstitucinę Sutartį;

2.4 **remia** Europos Parlamento politines pastangas konsoliduoti konstitucinį procesą pabrėžiant šios Konstitucijos teigiamas puses, o svarbiausia Regioninės plėtros komiteto pasiūlymus;

2.5 **prašo** sudaryti tarpinstitucinį susitarimą, kad būtų parengta bendra informacijos teikimo strategija, siekiant viešai paskelbti ir aiškinti Sutartį dėl Konstitucijos Europai plačiajai visuomenei, ypač atsižvelgiant į artėjantį Sutarties ratifikavimą.

2.6 **įsipareigoja** dalyvauti šioje strategijoje ir skatinti eilinių piliečių supratimą apie Sutartį ir siekti jų pritarimo, o taip pat siekti to paties iš jų narių ir valdžios bei atstovaujamybų struktūrų;

2.7 **pritaria** iniciatyvai „1000 diskusijų Europai“ ir patvirtina savo norą aktyviai dalyvauti Europos piliečių supratimą gilinančioje kampanijoje, per vietos ir regioninės valdžios institucijų tinklą ir **ragina** Europos Parlamento narius bei išrinktus vietos ir regioninės valdžios atstovus prisidėti prie jėgų, reklamuojančių būsimą Konstituciją Europai ir prisidėti prie politinių ir demokratinį debatų, vykšančių ratifikavimo proceso metu;

(b) *Sutarties įgyvendinimas*

2.8 **tikisi**, kad, priėmus Konstitucinę sutartį, iš tikrųjų pagerės Sąjungos demokratinis gyvenimas ir darbas;

2.9 **įsipareigoja** įvertinti Komitetui tenkančias naujas teises ir pareigas bei imtis reikiamų pasirošimų ir vidinės reorganizacijos, veiksmingai ir našiai reaguojant į padidėjusią atsakomybę;

2.10 **atkreipia** Europos Parlamento **dėmesį į** keletą Konstitucinės sutarties poveikių ir ragina Parlamentą remti RK, pirmiausia atsižvelgiant į:

- kokybinį RK dalyvavimą Sąjungos politiniame gyvenime ir Bendrijos sprendimų priėmimo procese;
- veiksmingą ir sėkmingą Protokolo dėl subsidiarumo ir proporcingumo principų taikymą *ex-ante* politinių konsultacijų ir *ex-post* teisinės stebėsenos atžvilgiu;
- vietos ir regioninės valdžios institucijų kompetencijos sričių laikymąsi pagal naują subsidiarumo principo apibrėžimą ir naują kompetencijos sričių paskirstymą Europos Sąjungoje;
- teritorinės sanglaudos kaip naujo Sąjungos tikslo pripažinimą ir naujajame protokole dėl ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos nurodytų įsipareigojimų laikymąsi;
- tarpvalstybinio ir regionų bendradarbiavimo kaip integruojančio veiksnio Europos Sąjungoje skatinimą, nepaisant trūkstamo teisinio pagrindo, ypač, kai kalbama apie Sąjungos ambicijas, palyginti su kaimynystės politika;
- pagarbą kultūros ir kalbų įvairovei, kai ši nuostata buvo įtraukta į naujų Bendrijos tikslų sąrašą.

2.11 **drąsina** Europos Parlamentą kuo labiau naudotis galimybe konsultuotis su RK, kaip numatyta Konstitucinėje Sutartyje [Straipsnis III-388], kad būtų pasiektas didesnis supratimas apie vietos ir regionų matmenį;

2.12 **prašo**, kad tais atvejais, kai pagal Konstitucinę Sutartį privaloma konsultuotis su komitetu, institucija, kuri konsultavosi su komitetu, nurodytų papunkčiui kodėl neįgyvendino komiteto rekomendacijų;

2.13 **prašo** būti įtrauktas į subsidiarumo principo gynybą kartu su nacionaliniais parlamentais šešių savaitių išpėjimo laikotarpyje, o taip pat turėti teisę pateikti pagrįstą nuomonę, jei pasiūlymas neatitinka subsidiarumo principo, ir todėl būtina į tai atsižvelgti [Subsid-straipsnis 6];

2.14 **ragina** nacionalinius parlamentus reguliariai ir veiksmingai kalbėtis su vietos ir regioninio lygio atstovais, kurie gerai išmano klausimų įvairovę ir atsako už jų sprendimą, o taip pat prižiūri, kaip yra taikomas subsidiarumo principas;

2.15 **ragina** nacionalines vyriausybes ir parlamentus perkelti ES „sisteminio dialogo“ dvasią ir filosofiją į savo šalių vidaus procedūras, kur jų dar nėra, įtraukiant regionų ir vietos valdžios atstovus į įstatymų leidybos pasiūlymų nagrinėjimą;

2.16 **ragina** Europos Komisiją pateikti Regionų komitetui ataskaitą apie straipsnio I-8 (pilietybė) taikymą, ypač todėl, kad jis reglamentuoja teisę dalyvauti ir balsuoti savivaldos rinkimuose [straipsnis III-13]

2.17 atsižvelgiant į tai, kad pasiūlymas didinti Regionų komiteto dabartinį patariamąjį vaidmenį taikant horizontalią sąlygą, numatančią, kad su RK bus tariamasi bendrai kompetencijai priklausančiais klausimais, dėl priemonių, skirtų koordinuoti ekonominę ir užimtumo politiką, ir srityse, kurios paremia, koordinuoja arba papildo priemones, nebuvo priimtas, Regionų komitetas **ragina** Europos Komisiją konsultuotis dėl visų iniciatyvų srityse, kur pasireiškia vietos ar regionų matmuo ar kompetencija, kur privalomas konsultavimas nėra numatytas Konstitucinėje Sutartyje. Šios sritys inter alia apima: teisės aktus dėl principų ir sąlygų apibrėžimo, ypač dėl ekonominių ir finansinių, kurios sudaro galimybę bendrojo ekonominio intereso tarnyboms teikti savo paslaugas [straipsnis III-122]; paslaugų liberalizavimo [straipsnis III-147]; netiesioginių mokesčių įstatymų harmonizacijos [straipsnis III-171]; įstatymų derinimo vidaus rinkos srityje [straipsniai III-172, III-173] a); valstybės paramos [straipsniai III-167, III-168, III-169]; žemės ūkio, kaimo plėtros ir žuvininkystės politikos [straipsnis III-231]; mokslinių tyrimų ir technologijų vystymo [straipsniai III-251, III-252 ir III-253], turizmo [straipsnis III-281.a] ir civilinės saugos [straipsnis III-284]

2.18 **ragina** Europos Komisiją konsultuotis su Regionų komitetu dėl bet kokių būsimų pokyčių jo sudėtyje, kai yra rengiamas pasiūlymas Tarybos sprendimui [straipsnis I-32 ir straipsnis III-386]

(c) *Sutarties peržiūra ir jos nuostatos*

2.19 **tiki**, kad tolesnei ES raidai būtina išsaugoti peržiūros procesą, kad būtų galima spręsti kurias užduotis kartu gali atlikti ženkliai padidėjusi Sąjunga;

2.20 **patvirtina** savo norą aktyviai ir pilnai dalyvauti būsimuose Konstitucijos peržiūrose ir siūlo, kad valstybės narės įtrauktų regionų ir vietos valdžios atstovus į delegacijas tarpvyriausybiniams konferencijoms [RK 198/2003; 3.7.], kurios

nagrinėja sutarties pataisų galimą poveikį valstybių narių regionų ir vietos valdžios lygmenims ir ateičiai, o taip pat įtraukti į visų būsimų Konventų delegacijas;

(d) *Užbaigianti pastaba*

2.21 **nurodo** komiteto pirmininkui pateikti šią nuomonę Europos Sąjungos Tarybai, Europos Parlamentui ir Europos Komisijai.

Briuselis, 2004 m. lapkričio 17 d.

Regionų komiteto
pirmininkas
Peter STRAUB

Regionų komiteto nuomonė dėl Komisijos komunikato Tarybai ir Europos Parlamentui dėl pasiūlymo priimti direktyvą ir dviejų pasiūlymų priimti rekomendacijas dėl leidimo trečiųjų šalių piliečiams atvykti moksliniams tyrimams Europos bendrijoje atlikti

(2005/C 71/02)

REGIONŲ KOMITETAS

ATSIŽVELGDAMAS Į Komisijos komunikatą Tarybai ir Europos Parlamentui dėl pasiūlymo priimti direktyvą ir dviejų pasiūlymų priimti rekomendacijas dėl leidimo trečiųjų šalių piliečiams atvykti moksliniams tyrimams Europos bendrijoje atlikti (KOM(2004) 178 galutinis - 2004/0061 (CNS) - 2004/0062 (CNS) - 2004/0063 (CNS));

ATSIŽVELGDAMAS Į Europos Komisijos 2004 m. birželio 29 d. sprendimą, vadovaujantis Europos bendrijos steigimo sutarties 265 straipsnio 1 dalimi, konsultuotis su Komitetu šiuo klausimu;

ATSIŽVELGDAMAS Į 2004 m. birželio 15 d. Komiteto biuro sprendimą pavesti Išorės ryšių komisijai parengti nuomonę šiuo klausimu;

ATSIŽVELGDAMAS Į savo nuomonę dėl imigracijos politikos (Komisijos komunikatas dėl bendros nelegalios imigracijos politikos (KOM(2001) 672 galutinis) ir prieglobsčio politikos (Pasiūlymas priimti Tarybos direktyvą dėl būtiniausių trečiųjų šalių piliečių ir asmenų be pilietybės, tokių kaip pabėgėliai, ar asmenų, kuriems dėl kitų priežasčių reikalinga tarptautinė apsauga, kvalifikacijos ir statuso standartų (KOM(2001) 510 galutinis - 2001/0207 (CNS), priimtą 2002 m. gegužės 16 d. (CdR 93/2002 fin) ⁽¹⁾);

ATSIŽVELGDAMAS Į savo nuomonę dėl žaliosios knygos dėl Bendrijos nelegalių imigrantų grąžinimo politikos (KOM(2002) 175 galutinis), priimtą 2002 m. lapkričio 20 d. (CdR 242/2002 fin) ⁽²⁾);

⁽¹⁾ 2002-11-14 OL C 278, psl. 44.

⁽²⁾ 2003-03-26 OL C 73, psl. 13.

ATSIŽVELGDAMAS Į savo nuomonę dėl iš dalies pakeisto pasiūlymo Tarybai priimti direktyvą dėl teisės į šeimos susijungimą (KOM(2002) 225 galutinis - 1999/0258 CNS), priimtą 2002 m. lapkričio 20 d. (CdR 243/2002 fin) ⁽³⁾;

ATSIŽVELGDAMAS Į savo nuomonę dėl Pasiūlymo Tarybai priimti direktyvą dėl trečiųjų šalių piliečių atvykimo ir gyvenimo studijų, profesinio mokymo ar savanoriškos tarnybos tikslais sąlygų (KOM(2002) 548 galutinis - 2002/0242 CNS), priimtą 2003 m. balandžio 9 d. (CdR 2/2003 fin) ⁽⁴⁾;

ATSIŽVELGDAMAS Į savo nuomonę dėl Pasiūlymo Tarybai priimti sprendimą, kuriuo 2005-2010 m. įsteigiamas Europos pabėgėlių fondas (KOM(2004) 102 galutinis - 2004/0032 (CNS) (CdR 80/2004 fin), priimtą 2004 m. birželio 17 d.;

ATSIŽVELGDAMAS Į Išorės ryšių komisijos nuomonės projektą (CdR 168/2004 rev. 1) patvirtintą 2004 rugsėjo 17 d. (pranešėjas p. Gustav Skuthälla, Närpes miesto tarybos vadovas (FIN/ELDR);

KADANGI bendrų ir sąžiningų taisyklių trečiųjų šalių piliečių atvykimui ir nuolatiniam gyvenimui mokslinių tyrimų ES tikslais nustatymas bus naudingas migrantams, o taip pat jų kilmės šaliai ir priimančiai šaliai. Tikslas yra skatinti trečių šalių piliečių atvykimą į Europos Bendriją ir mobilumą joje mokslinių tyrimų tikslais;

KADANGI ES reikės 700 000 papildomų mokslininkų iki 2010 m., jei norima pasiekti Europos Vadovų Tarybos Barselonoje nustatytą siekinį skirti 3 % valstybės narės BVP moksliniams tyrimams ir technologijų vystymuisi iki šio dešimtmečio pabaigos. Norint tai įgyvendinti, reikės parengti tarpusavyje susijusias priemones, kurios mokslą padarytų patrauklesniu jaunimui mokyklose, pagerintų mokslininkų karjeros perspektyvas ES ir suteiktų lavinimosi ir mobilumo galimybes Tačiau, kadangi ES greičiausiai negalės pati užtikrinti tokio didelio mokslininkų skaičiaus, reikės imtis priemonių pritraukti mokslininkus iš už Sąjungos ribų;

KADANGI šis pasiūlymas direktyvai naudingai papildo pasiūlymus dėl imigracijos užimtumo tikslais, teisės į šeimos susijungimą bei pasiūlymą dėl trečiųjų šalių piliečių atvykimo ir nuolatinio gyvenimo studijų, profesinio lavinimo ar savanoriško darbo tikslais sąlygų, todėl visi šie pasiūlymai kartu sudaro bendrų taisyklių rinkinį ir bendrus teisinius pagrindus;

KADANGI Europos mokslinių tyrimų erdvė yra ES mokslinių tyrimų ramstis ir pagrindas naujo strateginio siekinio, kurį ES užsibrėžė ateinančiam dešimtmečiui: tapti konkurencingiausia ir dinamiškiausia žinių ekonomika pasaulyje. Norint pasiekti šį siekinį, reikės parengti globalią pasirengimo perėiti prie žiniomis grįstos visuomenės ir ekonomikos strategiją;

2004 m. lapkričio 17-18 d. įvykusios 57 plenarinės sesijos metu (lapkričio 17 d. posėdyje) vienbalsiai priėmė šią nuomonę.

PASIŪLYMAS TARYBOS DIREKTYVAI DĖL KONKREČIOS LEIDIMO TREČIŲJŲ ŠALIŲ PILIEČIAMS ATVYKTI VYKDYTI MOKSLINIUS TYRIMUS EUROPOS BENDRIJOJE PROCEDŪROS.

1. Regionų komiteto požiūriai

dėl direktyvos projekto:

REGIONŲ KOMITETAS:

1.1 **pritaria** direktyvos projektui, tačiau su toliau siūlomais pakeitimais;

⁽³⁾ 2003-03-26 OL C 73, psl. 16.

⁽⁴⁾ 2003-10-10 OL C 244, psl. 5.

1.2 **pabrėžia** tolesnių koordinavimo priemonių, papildančių priemones, leidžiančias trečiųjų šalių piliečiams atvykti vykdyti mokslinius tyrimus, priėmimo svarbą, kad būtų pasiektas siekinys investuoti 3 % valstybės narės BVP moksliniams tyrimams iki šio dešimtmečio pabaigos. Iš savo pusės būtina užtikrinti, kad mokslininko karjera taptų patrauklesnė jaunimui, būtų praplėstos tolesnio lavinimosi ir mobilumo galimybės mokslininkams, o mokslininko karjeros galimybės - pagerintos visoje Bendrijoje. (ketvirta konstatuojamoji dokumento dalis);

1.3 **pabrėžia**, kad direktyvos įgyvendinimas neturi tapti protų nutekėjimo kylančiose ir besivystančiose šalyse priežastimi. Partnerystės su kilmės šalimis pagrindu būtina priimti papildomas priemones, kurios skatintų mokslininkus grįžti į kilmės šalį ir remtų mokslininkų mobilumą, kad būtų sukurta globali migracijos politika. RK norėtų pabrėžti konkrečių pasiūlymų pateikimo 2004 m. svarbą, remiantis Tarybos 2003 m. gegužės 19 d. prašymu (šešta konstatuojamoji dokumento dalis);

1.4 **mano** esant deramu, kad mokslininko leidimui atvykti nereikėtų darbo leidimo, kuris papildytų nuolatinio gyvenimo leidimą. Tačiau, papildant direktyvos nustatytas procedūras, standartinės leidimo atvykti procedūros vis dar reikšmingos doktorantams, kurie atlieka mokslinį tyrimą kaip savo studijų programos dalį, nes direktyva jiems nėra taikoma. (septinta konstatuojamoji dokumento dalis);

1.5 **pritaria** pasiūlymui suteikti mokslinių tyrimų organizacijoms pagrindinį vaidmenį leidimo atvykti mokslininkams procedūroje. Tačiau yra be galo svarbu užtikrinti aiškų atsakomybės ir pareigų pasidalinimą tarp mokslinių tyrimų organizacijų ir valdžios, kad būtų išvengta dvigubavimo ir gremėzdiškų biurokratinių sprendimų. RK norėtų pabrėžti, kad teisinio tikrumo tikslais yra svarbu nustatyti aiškiai kiekvienos šalies kompetencijos sritį. Bendradarbiavimas tarp mokslinių tyrimų organizacijų ir valdžios neturėtų neigiamai paveikti valdžios įstatyminės teisės vykdyti stebėsenos ir kontrolės veiksmus. (aštunta konstatuojamoji dokumento dalis);

1.6 **pažymi** priėmimo susitarimo gyvybišką svarbą leidimo atvykti procedūroje. Priėmimo susitarime mokslininkas įsipareigoja įvykdyti konkretų mokslinių tyrimų projektą, o mokslinių tyrimų institucija įsipareigoja priimti mokslininką, jei jis gaus nuolatinio gyvenimo leidimą. Kadangi priėmimo susitarimas yra išankstinė leidimo atvykti sąlyga, jame turi būti įtraukta visa kiekvieno atvejo įvertinimui reikiama informacija. Informacija apie mokslinių tyrimų projektą turėtų būti pateikta su visomis smulkmenomis, kad mokslinių tyrimų organizacija ir, išskirtiniais atvejais, kompetentinga valdžios institucija, galėtų įvertinti situaciją. Regionų komitetas mano, kad direktyvoje deramai atsižvelgta į visus šiuos aspektus. (devinta konstatuojamoji dokumento dalis);

1.7 **pastebi**, kad mokslinių tyrimų organizacijos bendra ekonominė atsakomybė už bet kokius kaštus, atsiradusius dėl mokslininko nuolatinio gyvenimo valstybėje narėje, galėtų pakeisti nustatytą leidimo atvykti ir nuolatinio gyvenimo praktiką. Regionų komitetas norėtų pabrėžti būtinybę tiksliau nustatyti biudžeto eilutes, skirtas padengti mokslininko nuolatinio gyvenimo, sveikatos priežiūros ir grįžimo išlaidas, ir ekonominės atsakomybės pradžios tašką. (dešimta konstatuojamoji dokumento dalis);

1.8 **mano**, kad „mokslininko“ apibrėžimas yra tinkamas, nes platus interpretavimas leidžia įgyvendinti direktyvą plečiamai. Pavyzdžiui, nėra reikalavimo, kad pareiškėjas būtų aiškiai dirbęs mokslininku kilmės šalyje. Tačiau leidimo atvykti tikslas turi būti mokslinių tyrimų projekto atlikimas, kartu leidžiant dėstyti aukštojo mokslo įstaigoje. (vienuolikta konstatuojamoji dokumento dalis);

1.9 **pastebi**, kad „mokslinių tyrimų organizacija“ yra tinkamai apibrėžta. Norint pasiekti 3 % BVP investicijų į mokslinius tyrimus siekinį, apibrėžimas turėtų apimti privataus sektoriaus įstaigas ir įmones. Labai svarbu, kad organizacija galėtų būti laikoma vykdanči mokslinius tyrimus ir patvirtinta valstybės narės, kurioje ji yra. (2 straipsnis);

1.10 **pabrėžia** būtinybę įtraukti regioninės ir vietos valdžios požiūrius dėl mokslinių tyrimų organizacijos, kuri nori priimti mokslininkus iš trečios šalies, išankstinio patvirtinimo. (4 straipsnis);

1.11 **pritaria** galimybei atšaukti arba atsisakyti pratęsti mokslinių tyrimų organizacijos patvirtinimą. Tai gali nutikti, kai mokslinių tyrimų organizacija nebeatitinka 4 straipsnio 2, 3, 4 ir 7 dalyse nustatytų sąlygų; kai mokslininkas nebeatitinka 5 ir 6 straipsniuose nustatytų sąlygų; o taip pat kai mokslinių tyrimų organizacija sudarė priėmimo susitarimą su trečios šalies piliečiu, prieš kurį valstybė narė pritaikė 8 straipsnio 1 dalį. RK tiki, kad teisinių sankcijų buvimas skatins kruopščiai laikytis direktyvos nuostatų, taip jai suteikiant prevencinę galią. (4 straipsnis);

1.12 **pabrėžia** mokslininkų, turinčių nuolatinio gyvenimo leidimus ir galiojančius kelionės dokumentus, poreikį galėti vykdyti dalį savo mokslinių tyrimų projekto kitos valstybės narės teritorijoje, su sąlyga, kad procedūra nekels pavojaus teisėtavakai, saugumui ir visuomenės sveikatai. Priklausomai nuo mokslinių tyrimų projekto dalies trukmės, gali būti sudaromas naujas priėmimo susitarimas. Remiantis priėmimo susitarimu, mokslininkui privaloma suteikti leidimą nuolatiniam gyvenimui kitoje valstybėje narėje. RK pastebi, kad taip pat derėtų didinti mobilumą visoje ES, o tai turėtų būti laikoma tarptautinio konkurencingumo gerinimu. (13 straipsnis);

1.13 **mano**, kad reikalavimas kompetentingai valdžios institucijai priimti sprendimą per 30 dienų nuo prašymo suteikti leidimą atvykti ar pratęsti nuolatinio gyvenimo leidimą pateikimo yra būtinas, kad užtikrinti procedūrinę spartą. Ryšium su išdėstytu, RK norėtų pabrėžti, kad, teisinio tikrumo tikslais, turėtų būti taikomos vienodos įprastinės administracinės procedūros visais atvejais, kai pareiškimas laikomas komplikuotu, nes tokiais atvejais nereikia laikytis nustatytų terminų. (15 straipsnis).

Pasiūlymas Tarybos rekomendacijai dėl leidimo trečiųjų šalių piliečiams atvykti vykdyti mokslinius tyrimus Europos Bendrijoje palengvinimo

1.14 **mano**, kad rekomendacijoje esančios priemonės yra svarbus žingsnis link laipsniško iš direktyvos įgyvendinimo kylančių pareigų ir taisyklių laikymosi;

1.15 **pastebi**, kad, pavyzdžiui, rekomendacija, kad mokslininkams nebūtų taikomas reikalavimas dėl darbo leidimo arba toks leidimas būtų suteikiamas automatiškai, turėtų pagreitinti nagrinėjimo laiką. Atsižvelgiant į ES didelį ilgalaikį mokslininkų poreikį, taip pat pateisinamas tik ribotos trukmės darbo ir nuolatinio gyvenimo leidimų suteikimas, kai tai būtina kilmės šalies poreikiams užtikrinti. (1a, 1c ir 2b rekomendacijos);

1.16 **pabrėžia** mokslinių tyrimų organizacijų ankstyvo įsitraukimo į leidimo atvykti suteikimo mokslininkams procedūrą svarbą, kad būtų sukurtas bendro pasitikėjimo klimatas ir optimalus bendradarbiavimas tarp mokslinių tyrimų organizacijų ir kompetentingų valdžios institucijų. (2c rekomendacija);

1.17 **pritaria** rekomendacijai remti šeimos susijungimą, kur tai nėra privaloma pagal direktyvos dėl teisės į šeimos susijungimą sąlygas, pavyzdžiui, leidžiant pateikti prašymus dėl šeimos susijungimo po atvykimo į valstybę narę. RK norėtų taip pat pabrėžti šeimos narių prašymų suteikti nuolatinio gyvenimo leidimus nagrinėjimo per trumpą laiką svarbą. Bet kokios galimos problemos, su kuriomis mokslininko šeima gali susidurti dėl jų prašymo suteikti nuolatinio gyvenimo leidimą, gali

atgrasyti mokslininką nuo persikėlimo į valstybę narę. (3a, 3b ir 3d rekomendacijos);

Pasiūlymas Tarybos rekomendacijai dėl vienodų trumpalaikių vizų valstybėse narėse išdavimo mokslininkams iš trečiųjų šalių, kurie keliauja Europos Bendrijos teritorijoje mokslinių tyrimų vykdymo tikslu

1.18 **pabrėžia** valstybių narių poreikį plačiai pasinaudoti galimybe išduoti daugkartines įvažiavimo visas. Konkurencijos tikslais derėtų taip pat atsižvelgti į mokslinių tyrimų projekto trukmę, kai sprendžiama dėl vizos galiojimo trukmės. Tokie pragmatiški sprendimai turėtų pagerinti persikėlimo patrauklumą globalios konkurencijos klimato. (2 rekomendacija);

1.19 **pažymi** valstybių narių poreikį laikytis rekomendacijoje nustatytų principų, kad būtų palengvintas mokslininkų, kurie dažnai vyksta į trumpalaikes keliones, mobilumas. Atitinkamai, derėtų preiumuoti, kad mokslininkai, kurie persikelia į Europos Sąjungą, veikia sąžiningai ir į tai turėtų būti atsižvelgiama ryšium su jų pareiga pateikti dokumentus kreipiantis su prašymu vizai. (3 rekomendacija).

2. Regionų komiteto rekomendacijos (pataisais)

1 rekomendacija direktyvos projektui

8-oji konstatuojamoji dokumento dalis (versijos švedų kalba 24 puslapis)

Komisijos pasiūlymas	RK pataisa
Konkretni procedūra mokslininkams yra paremta bendradarbiavimu tarp mokslinių tyrimų organizacijų ir imigracinių valdžios institucijų valstybėse narėse: tai suteikia pirmosioms pagrindinį vaidmenį leidimo atvykti procedūroje, siekiant palengvinti ir paspartinti trečiųjų šalių mokslininkų atvykimą ir nuolatinį gyvenimą Bendrijoje, kartu išsaugant valstybių narių prerogatyvas dėl policijos vykdomos imigracijos kontrolės.	Konkretni procedūra mokslininkams yra paremta bendradarbiavimu tarp mokslinių tyrimų organizacijų ir imigracinių valdžios institucijų valstybėse narėse: Tai suteikia pirmosioms pagrindinį vaidmenį leidimo atvykti procedūroje, siekiant palengvinti ir paspartinti trečiųjų šalių mokslininkų atvykimą ir nuolatinį gyvenimą Bendrijoje, kartu išsaugant valstybių narių prerogatyvas dėl policijos vykdomos imigracijos kontrolės, o taip pat ir dėl kitų valdžios institucijų veiklos.

Priežastis

Mokslinių tyrimų organizacijų dalyvavimas neturėtų atimti iš valdžios institucijų teisės vykdyti imigracijos kontrolės. Kadangi šios užduotys nėra išimtinė policijos atsakomybė, derėtų paminėti ir kitą valdžios vykdomą imigracijos kontrolės veiklą. Nereikėtų parengti baigtinio šių valdžios institucijų Bendrijoje sąrašo.

2 rekomendacija direktyvos projektui
4 straipsnio 1 dalis (versijos švedų kalba 27 puslapis)

Komisijos pasiūlymas	RK pataisa
Bet kuri mokslinių tyrimų organizacija, norinti priimti mokslininką pagal šioje direktyvoje nustatytą procedūrą, pirmiausiai privalo būti patvirtinta šiam tikslui valstybės narės, kurioje ji yra.	Bet kuri mokslinių tyrimų organizacija, norinti priimti mokslininką pagal šioje direktyvoje nustatytą procedūrą, pirmiausiai privalo būti patvirtinta šiam tikslui valstybės narės, kurioje ji yra. <i>Patvirtinimo procedūroje reikėtų atsižvelgti į vietos ir regioninius sumetimus, siekiant tokioms mokslinių tyrimų organizacijoms užtikrinti tinkamas geografines vietas.</i>

Priežastis

Papildymas būtinas, norint pabrėžti regioninių ir vietos požiūrių įtraukimo į globalų sprendimų priėmimo procesui reikšmingų faktorių įvertinimą svarbą.

3 rekomendacija direktyvos projektui
15 straipsnio 2 dalis (versijos švedų kalba 32 puslapis)

Komisija pasiūlymas	CoR amendment
Bet kokio sprendimo dėl nuolatinio gyvenimo leidimo panaikinimo, keitimo, atsisakymo jį suteikti ar atnaujinti priežastys turi būti nurodytos. Sprendime turi būti nurodytos esamos apskundimo procedūros ir laikotarpis iki kada galima imtis veiksmų.	Bet kokio sprendimo dėl nuolatinio gyvenimo leidimo panaikinimo, keitimo, atsisakymo jį suteikti ar atnaujinti priežastys turi būti nurodytos. Sprendime turi būti nurodytos esamos apskundimo procedūros ir laikotarpis iki kada galima imtis veiksmų. <i>Pranešime turi būti pateikti nurodymai apie apskundimo procedūrą ir informacija apie reikalaujamą skundo turinį ir jo priedus, skundo pateikimo terminus ir duomenys apie skundų nagrinėjimo komisiją.</i>

Priežastis

Teisinės apsaugos tikslais, bet kokiame asmens teises ir pareigas įtakančiame sprendime turi būti kuo išsamiu paaiškinta, kaip asmuo gali užginčyti šį sprendimą.

2004 m. lapkričio 17 d., Briuselis

Regionų komiteto
pirmininkas
Peter STRAUB

Regionų komiteto nuomonė dėl Vietos bei regioninė valdžia Rusijoje ir ES bei Rusijos bendradarbiavimo raida

(2005/C 71/03)

REGIONŲ KOMITETAS,

atsižvelgdamas į 2004 m. kovo 19 d. Biuro sprendimą pagal Europos bendrijos steigimo sutarties 265 straipsnio 5 dalį pavesti Išorės ryšių komisijai parengti nuomonę savo iniciatyva dėl vietos bei regioninės valdžios Rusijoje ir dėl ES bei Rusijos bendradarbiavimo raidos;

atsižvelgdamas į 2004 m. liepos 1 d. vykusiame metiniame Rusijos federalinių pareigūnų susitikime su aukštais verslo bendruomenės ir vietos valdžios atstovais Rusijos Federacijos Prezidento p. V. V. Putino perskaitytą kalbą, kurioje buvo apibrėžti nuolatinio Rusijos vietos bei regionų valdžios institucijų ir Europos Sąjungos vietos bei regionų valdžios institucijų dialogo plėtojimo pagrindai;

atsižvelgdamas į 2004 m. gegužės 21 d. ES ir Rusijos vadovų susitikimą;

atsižvelgdamas į 2004 m. balandžio 27 d. ES ir Rusijos pasirašytą Partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo (PBS) protokolą dėl šios susitarimo taikymo dešimčiai naujųjų valstybių narių nuo 2004 m. gegužės 1 d.;

atsižvelgdamas į 2004 m. vasario 10 d. Komunikatą (KOM(2004) 106 (galutinis), kuriame Komisija siūlo priemones, kaip gauti daugiau naudos iš ES ir Rusijos santykių;

atsižvelgdamas į 2004 m. vasario 2 d. Europos Parlamento ataskaitą (A5-0053/2004 (galutinė), kurioje pateiktas pasiūlymas priimti Europos Parlamento rekomendaciją Tarybai dėl ES ir Rusijos santykių;

atsižvelgdamas į 2003 m. lapkričio mėn. Romos vadovų susitikimą;

atsižvelgdamas į savo nuomonę dėl „Šiaurės dimensija – antrasis veiksmų planas – 2004-2006 m.“ (COM(2003) 343 galutinis), priimtą 2003 m. spalio 9 d. (CdR 102/2003 fin) (1);

atsižvelgdamas į 2003 m. spalio 6 d. federalinių įstatymą Nr. 131-FZ dėl bendrųjų Rusijos Federacijos vietos savivaldos organizavimo principų ir į jo dabartinį įgyvendinimą;

atsižvelgdamas į keturių ES ir Rusijos „bendrųjų erdvių“ sukūrimą, kaip susitarta 2003 m. birželio mėn. Sankt Peterburgo vadovų susitikime;

atsižvelgdamas į 2002 m. kovo 20 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę „ES ir Rusijos strateginė partnerystė: kas toliau?“ (CES 354/2002);

atsižvelgdamas į 2001 m. kovo 30 d. ketinimų protokolą dėl bendradarbiavimo tarp Rusijos Federacijos Federalinio susirinkimo federacijos tarybos ir Europos Sąjungos Regionų komiteto;

atsižvelgdamas į 1999 m. ES ir Rusijos „Bendrąją strategiją“, kurioje nustatytas ES požiūris į jos santykius su Rusija;

atsižvelgdamas į Europos vietos savivaldos chartiją, kurią Rusijos Federacija ratifikavo 1998 m.;

atsižvelgdamas į 1997 m. ES ir Rusijos Partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimą (PBS);

atsižvelgdamas į Kaliningrado srities (regioninės) Dūmos Tarptautinių santykių departamento vadovo p. Aleksandro Songal konstruktyvų pranešimą ir tolesnius 2003 m. rugsėjo 5 d. RK RELEX komisijos posėdyje vykusius debatus;

atsižvelgiant į Krasnojarsko krašto Parlamento pirmininko, Tarprejoninės „Sibiro sutarimo“ asociacijos valdančiosios tarybos nario p. Alexander Viktorovich USS konstruktyvų pranešimą ir tolesnius 2004 m. rugsėjo 17 d. RK RELEX komisijos posėdyje vykusius debatus;

(1) OL C 23, 2004 1 27, p. 27.

atsižvelgdamas į savo nuomonės projektą (CdR 105/2004 rev. 1), kurią 2004 m. rugsėjo 17 d. priėmė RK Išorės ryšių komisija (pranešėjas – Kopenhagos apskrities tarybos narys p. Lars Abel [DK/ELP]);

kadangi:

- 1) Regionų komitetas yra įsitikinęs, kad regionų ir vietos valdžios institucijų stiprybė priklauso nuo jų demokratinio legitimumo ir atskaitomybės. Todėl RK ragina visų Europos valstybių valdžios institucijas, laikantis 1985 m. spalio 15 d. priimtos Europos vietos savivaldos chartijos, vystyti ir plėsti vietos savivaldos principą bei vengti tiesioginio piliečių dalyvavimo vietos ir regionų lygmenyje apribojimo.
- 2) Dėl ES plėtros smarkiai išsiplėtė Europos Sąjungos bendra siena su Rusija. ES turėtų užtikrinti gerus santykius su savo didžiausia kaimyne Rusija. Dėl šios priežasties ji turėtų remti geros valdymo praktikos Rusijoje kūrimą ne tik nacionaliniu, bet ir regionų bei vietos lygiu. Pati ES turėtų būti suinteresuota siekti, kad Rusija būtų atvira, stabili ir demokratiška šalis, galinti būti strateginiu partneriu, ginti bendras vertybes, toliau įgyvendinti reformas, vykdyti savo įsipareigojimus ir kartu su ES vaidinti konstruktyvų vaidmenį NNV šalių atžvilgiu.
- 3) Nuoširdi partnerystė turėtų būti pagrįsta praktine strategija ir darbotvarke, kuri politiniams pareiškimams suteiktų formą ir turinį. Konkretūs praktiniai žingsniai yra būtini norint reaguoti į permainas ir naujus iššūkius, kylančius naujai, išsiplėtusiai Europos Sąjungai ir jos santykiams su Rusija.

Vietos ir regionų lygiu nepaprastai svarbu užtikrinti augimą, kaip būsimos gerovės pagrindą, ir prisitaikyti prie skirtingos decentralizuotų valdžios institucijų situacijos. Švietimas, aplinka, transportas, verslumo skatinimas per privačias ir valstybines partnerystės iniciatyvas, socialinė apsauga ir sveikata – būtent tai yra pagrindiniai regioninės plėtros elementai, kurie turi palengvinti augimą Rusijoje bei ES ir stiprinti vietos ir regioninės valdžios institucijų bendradarbiavimą.

- 4) ES taip pat turėtų skirti specialų dėmesį ypatingų plėtros ir augimo poreikių turinčioms tam tikroms Šiaurės dimensijos regiono vietovėms, pvz., Šiaurės Vakarų Rusijai, įskaitant Kaliningrado regioną, ir Rusijos poliarinėms teritorijoms. Dėmesį būtina sutelkti į sudėtingas klimato sąlygas, darančias įtaką verslo plėtrai, švietimui, sveikatai ir aplinkai.
- 5) Regionų komitetas ketina susikonsoliduoti į veiklos sritis, patenkančias į regioninės ir vietos valdžios institucijų kompetenciją. Nacionalinės valdžios institucijos sprendžia bendras, visai visuomenei aktualias problemas, o regionų ir vietos valdžios institucijos susitelkia į sritis, svarbias kasdieniame žmonių gyvenime.
- 6) Savo aktyvią veiklą Regionų komitetas privalo sutelkti į praktinius klausimus, kuriuos galima spręsti per konkretų ES ir Rusijos vietos bei regioninių partnerių bendradarbiavimą. Plėtodama bendradarbiavimą vietos ir regionų lygiu ES gali padėti skatinti Rusijos ūkio įvairinimą, kuris yra būtinas norint pritraukti daugiau užsienio investicijų, reikalingų siekiant kurti naujas materialines vertybes ir pertvarkyti infrastruktūrą. Regionų komitetas pabrėžia, jog, analizuodama šį klausimą (2004 m. vasario 10 d. KOM(2004) 106 galutinis) Komisija nurodo, kad reikia dar daug padaryti norint reformuoti biurokratinį aparatą, finansų, būsto, komunalinių paslaugų ir sveikatos apsaugos bei švietimo sektorius. Siekiant paspartinti būtinas struktūrines, socialines ir institucines reformas Rusijoje, būtų galima pagerinti investicinį ir verslo klimatą, o gamybos sektoriuje – padidinti produktyvumą.
- 7) Glaudžiai bendradarbiaudama konkrečiuose projektuose ES gali prisidėti prie subalansuoto viešųjų paslaugų administravimo reformų įgyvendinimo tiek federaliniu, tiek regionų lygiu. Bendradarbiaudama įgyvendinant tokius projektus ES taip pat gali sustiprinti žmogiškąjį kapitalą, gerindama situaciją konkrečiuose sektoriuose. ES privalo toliau puoselėti tarptautinius kontaktus vietos lygiu, įskaitant partnerystės iniciatyvas švietimo srityje.

Savo 57-ojoje plenarinėje sesijoje 2004 m. lapkričio 17 – 18 d. (2004 m. lapkričio 17 d. posėdis), priėmė šią nuomonę:

1. Regionų komiteto pozicija

REGIONŲ KOMITETAS,

1.1 atsižvelgdamas į 2004 m. balandžio mėn. įvykusio Nuolatinės partnerystės tarybos posėdžio išvadą, **pažymi**, kad Partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimas (PBS) išlieka ES ir Rusijos bendradarbiavimo plėtros atskaitos taškas ir stabilus pagrindas. Šiame susitarime nustatyta dvišali bendradarbiavimo struktūra ir numatoma sukurti reikalingiausias institucijas, kad būtų galima visais lygiais aptarti ir priimti sprendimus abi puses dominančiais klausimais, keistis informacija ir spręsti konfliktus;

1.2 **yra suinteresuotas** vaidinti konstruktyvų vaidmenį kuriant ir plečiant keturias „bendrasias erdves“, dėl kurių buvo susitarta 2003 m. gegužės mėn. Sankt Peterburge įvykusio vadovų susitikimo metu, įskaitant bendrą ekonominę erdvę, bendrą laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę, bendrą bendradarbiavimo erdvę išorinio saugumo srityje ir bendrą tyrimų, švietimo bei kultūros erdvę;

1.3 **mano**, kad daugelis šių keturių bendrųjų erdvių aspektų yra natūraliai susiję su vietos ir regionų valdžios institucijomis, ir prašo, kad Regionų komitetas būtų tiesiogiai įtrauktas į veiklą padedant plėtoti bendrasias erdves Komiteto kompetencijos srityse ir sprendžiant klausimus pagal atvirą koordinavimo metodą;

1.4 **džiaugiasi**, kad Regionų komiteto ir Rusijos ketinimų protokole buvo nurodyti konkretūs sektoriai, kuriuose gali būti bendradarbiuojama vietos ir regionų lygiu;

1.5 **laukia**, kol 2006 m. įsigalios federalinis įstatymas dėl Rusijos vietos ir regionų valdžios institucijų kompetencijos, ir tikisi, kad šis įstatymas taps žingsniu galimo decentralizuotų ES ir Rusijos valdžios institucijų bendradarbiavimo link, visų pirma dėl to, kad išaiškins tarptautinio bendradarbiavimo kompetencijos ribas, remdamasis Europos Tarybos ir Rusijos ryšiais, Regionų komitetas yra įsitikinęs, kad į Vietos savivaldos chartijos principus bus atsižvelgta ir tais atvejais, kurie yra susiję su Rusijoje neseniai pateiktais siūlomais teisės aktų projektais;

1.6 **pripažįsta** ES ir Rusijos vietos bei regionų valdžios institucijų bendradarbiavimo svarbą ieškant būdų decentralizuotai ir reikiamu lygiu spręsti abiem pusėms rūpimus klausimus;

1.7 **mano**, kad informacijos ir geriausios praktikos mainai vietos ir regionų lygiu skatina demokratiją, socialinę bei ekonominę plėtrą;

1.8 **su pasitenkinimu pažymi**, kad teigiami ES ir Rusijos vietos bei regionų valdžios institucijų projektų rezultatai skatina toliau siekti efektyvaus bendradarbiavimo;

1.9 **pabrėžia**, kad projektuose bendros nuosavybės idėja yra viena svarbiausių išankstinių darnaus decentralizuotų valdžios institucijų bendradarbiavimo sąlygų.

2. Regionų komiteto rekomendacijos

REGIONŲ KOMITETAS

2.1 Pagrindiniai prioritetai ir sprendimų priėmimo procesai vietos ir regionų lygiu

2.1.1 **ragina** ES ir Rusiją decentralizuotai bendradarbiauti sprendžiant abi puses dominančius klausimus. Regionų komiteto ir Rusijos ketinimų protokolą vertinant kaip atskaitos tašką, bendradarbiavimas yra įmanomas įvairiomis kryptimis. Konkretios iniciatyvos galėtų būti pasiūlytos kultūros, socialinių reikalų, regioninės ekonomikos, aplinkos, transporto, žemės ūkio ir verslumo skatinimo srityse. Apskritai šios sritys apima didelę dalį decentralizuotų valdžios institucijų kompetencijos, susijusios su vietos ir regionų plėtra;

2.1.2 **mano**, kad sveikata, o ypač visuomenės sveikata, yra pagrindinis veiksnys stiprinant visuomenės augimo potencialą ir atitinkamai – svarbus vietos ir regionų valdžios institucijų atsakomybės konkrečiuose sektoriuose elementas. Sveikata nėra atskirai paminėta ketinimų protokole, tačiau ji daro įtaką socialinei politikai ir tiesiogiai arba netiesiogiai veikia kitus sektorius. Tuo būdu ji yra reikšmingas kitų sektorių elementas, padedantis užtikrinti ir išlaikyti visuomenės stabilumą;

2.1.3 **norėtų**, kad su Komisijos pagalba Regionų komitetas, atsižvelgdamas į ES ir Rusijos Partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimą (PBS) ir bendradarbiaudamas su Rusijos vietos ir regionų valdžios institucijų atstovais, parengtų naują priemonę – susitarimo memorandumą (SM) formos standartinį susitarimą su atitinkamomis gairėmis, kuri galėtų būti naudojama kaip pagrindas rengiant konkrečius bendradarbiavimo susitarimus tarp ES valstybių narių vietos bei regionų valdžios institucijų ir panašių valdžios institucijų visoje Rusijoje. Tai ES ir Rusijos vietos bei regionų valdžios institucijoms suteikia geras galimybes sustiprinti pagrindinį procesą, pagrįstą iš apačios kylančiomis iniciatyvomis, ir pašalinti biurokratinis suvaržymus;

2.1.4 **primygtinai ragina** ES ir Rusijos decentralizuotas valdžios institucijas suvienyti jėgas plėtojant praktines bendradarbiavimo iniciatyvas, projektus ir partnerystės iniciatyvas atsižvelgiant į Regionų komiteto ir Rusijos ketinimų protokole numatytas bendradarbiavimo sritis. Bendradarbiavimo sričių sąrašas nėra išsamus, tačiau jis gali būti plečiamas, kad jame atsispindėtų atitinkamų atskirų Rusijos ar ES vietos valdžios institucijų ir regionų aplinkybes;

2.1.5 **siūlo**, kad visuose susitarimuose būtų išlaikyti aiškūs tikslai ir gairės veiksmų planams bei tvarkaraščiams parengti. Taip pat būtina įtraukti finansavimo principus ir susitarimų įvertinimo taisykles bei terminus;

2.1.6 **remia** pastangas skatinti informacijos ir geriausios praktikos mainus visai visuomenei svarbiose veiklos srityse. Regionų komiteto Išorės ryšių komisija pasisako už reguliarias konsultacijas dėl Rusijos, kurių metu būtų apžvelgiama ES ir šios šalies bendradarbiavimo ir santykių pažanga, ypač akcentuojant vietos ir regionų valdžios institucijoms tenkančią atsakomybę;

2.1.7 **pasisako už tai, kad būtų** įkurtas nuolatinis ES ir Rusijos regionų bei vietos politikų forumas, kuriame būtų aptariami visiems rūpimi klausimai, tokie kaip naujosios ES kaimynystės politikos perspektyvos vietos ir regionų lygiu ir konkrečios iniciatyvos dėl valdžios decentralizavimo, kad būtų galima pateikti pasiūlymus Komisijai ir Rusijos vyriausybei formuojant tampresnį abiejų šalių bendradarbiavimą. Komitetas pažymi, kiek įgyta konstruktyvios patirties nuo 1997 m. surengto ES ir Rusijos pramonės apskritojo stalo.

2.1.8 **mano**, kad patirties ir informacijos mainai tarp Regionų komiteto ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto gali padėti gerinti ES ir Rusijos tarpusavio supratimą abi puses dominančiais klausimais ir išplėsti praktinių, su Rusija susijusių iniciatyvų taikymo sritį, galbūt rengiant dirbtuves, seminarus, susitikimus ir konferencijas, kadangi abi institucijos yra suinteresuotos gerinti abiejų šalių bendradarbiavimą;

2.2 *Tarpregioninis bendradarbiavimas dabar ir ateityje*

2.2.1 **atkreipia dėmesį** į naujosios kaimynystės programos pirmojo etapo svarbą. Šį etapą numatyta įgyvendinti 2004-2006 m. Tikimasi, kad jis padės užtikrinti efektyvesnę bei racionalesnę tarpvalstybinį ES ir Rusijos bendradarbiavimą ir leis pasiekti realių rezultatų. Todėl jis remia naują TACIS Regioninio bendradarbiavimo programą ir Nacionalinę programą Rusijai, kurioje ES reakcija pateikiama išsamiau ir kurioje išryškunami tikslai ir prioritetai 2004-2006 m. laikotarpiui;

2.2.2 **pasisakytų už** naują bendrą kaimynystės ir partnerystės priemonę 2007-2013 metams, siekiant skatinti tęstinį tarpregioninį bendradarbiavimą tarp ES ir kaimyninių partnerių už Europos Sąjungos ribų, įskaitant bendrus taikymo terminus ir procedūrinę bei ataskaitų teikimo tvarką;

2.2.3 **ragina** Rusiją prisidėti prie bendros finansavimo priemonės ir joje dalyvauti, remiantis bendromis iniciatyvomis ir atsakomybe, kad tiek ES, tiek Rusija pripažintų aktyvesnio bendradarbiavimo privalumus;

2.2.4 **pabrėžia** vietos ir regionų partnerystės programų svarbą keičiantis patirtimi konkrečiose srityse;

2.2.5 **pabrėžia** ypatingą naudą, kurią galima gauti inicijuojant ir plėtojant bendradarbiavimą kultūros ir švietimo srityse, kurios didele dalimi yra pagrįstos žmonių veikla, tradicijomis ir kultūrine tapatybe vietos ir regionų lygiu;

2.3 *Šiaurės dimensija Europos Sąjungoje ir Rusijoje – Kaliningradas, Šiaurės Vakarų Rusijos regionai ir Šiaurės poliaratis*

2.3.1 **pabrėžia**, kad ES ir Rusijos tarptautiniai santykiai pirmiausiai ir daugiausiai turi įtakos tiems Rusijos regionams, kurie tiesiogiai ribojasi su ES. Todėl Šiaurės Vakarų Rusija ir Kaliningradas yra neatsiejama ES Šiaurės dimensijos dalis;

2.3.2 **pabrėžia** Šiaurės dimensijos Antrojo veiksmų plano svarbą, kadangi pagal šį planą bet kuris Šiaurės dimensijos dalyvis turi galimybę prisijungti prie praktinių projektų, bendradarbiavimo iniciatyvų ir geriausios praktikos mainų veiksmų plane nurodytose konkrečiose srityse. Taip pat svarbu suteikti galimybę lengvai gauti finansavimą siekiant įgyvendinti pagrindinius veiksmų plano elementus, jeigu norima, kad Šiaurės dimensija, kaip geografinis regionas, būtų išplėta tiek socialiniu, tiek ekonominiu aspektu visos ES naudai;

2.3.3 **norėtų atkreipti dėmesį** į Kaliningrado regiono, kaip specialios ekonominės zonos, statusą ir tuo pat metu pabrėžia tarpvalstybinio bendradarbiavimo su šalimis, kurios tiesiogiai ribojasi su Kaliningradu ir kurios dėl to su šiuo regionu turėtų dalintis iššūkiais ir galimybėmis, apimtį;

2.3.4 **taip pat norėtų, kad** būtų deramai atsižvelgta į Kaliningrado ir ES projektus, nustatant Šiaurės dimensijos veiksmų plano finansavimo tvarką, kad būtų sukurtas techninio bendradarbiavimo vietos ir regionų lygiu pagrindas;

2.3.5 **siūlo**, kad ES ir Rusija savo dėmesį sutelktų į tas geografines Šiaurės dimensijos sritis, kurios nėra lengvai pasiekiamos, kurioms būdingas atšiaurus klimatas ir kurioms dėl atšiaurių oro sąlygų, didelių atstumų su neišplėtotą infrastruktūra ir mažo gyventojų skaičiaus kyla problemų plėtos, subalansuotos aplinkos, verslumo skatinimo, socialinių paslaugų, sveikatos priežiūros ir švietimo srityse. Komitetas atkreipia dėmesį į Arkties lango planą ir santykius tarp šešiolikos šalių ir regionų Šiaurės Vakarų Arkties bei pusiau poliarinėse zonose apie Šiaurės poliaratį;

2.3.5 **kartoja**, kad Regionų komitetas save natūraliai laiko galingu vaidinti vieną svarbiausių vaidmenų formuojant vieningą, koordinuojantį konsultacinį organą, kuris suvienytų vietos ir regionų atstovus visame Šiaurės dimensijos regione.

2004 m. lapkričio 17 d., Briuselis

Regionų komiteto
pirmininkas
Peter STRAUB

Priedas

Ketinių protokolai

dėl bendradarbiavimo tarp Rusijos Federacijos Federalinio susirinkimo federacijos tarybos ir Europos Sąjungos Regionų komiteto

Norėdami sustiprinti santykius tarp Rusijos Federacijos Federalinio susirinkimo federacijos tarybos ir ES Regionų komiteto, sveikiname šių institucijų pirmininkų ryžtą plėtoti dialogą, siekiant skatinti informacijos mainus regionų ir vietos lygiu.

Rusijos Federacijos Tarybos ir ES Regionų komiteto vardu pripažįstame, kad dėl globalizacijos proceso pasaulis tampa visiems atviresnis ir prieinamesnis.

Suvokiame, kaip svarbu gerai žinoti kiekvienos iš šalių savybes ir konkrečius bruožus, ir pripažįstame, kad svarbu ir būtina tarp Rusijos Federacijos Tarybos ir ES Regionų komiteto palaikyti gerus santykius.

Todėl remiame pačius įvairiausių informacijos mainus, kurie padėtų užtikrinti didesnę mūsų piliečių dalyvavimą sprendimų priėmimo procese regionų ir vietos lygiu. Būtina geriau pažinti savo partnerius.

Išreiškiame savo bendrą ryžtą skatinti plėtoti santykius tokiose svarbiuose srityse kaip:

- kultūra;
- socialinis gyvenimas;
- regioninė ekonomika;
- aplinka;
- kaimo ir miesto plėtra;
- vietos ir regioninis transportas;
- žemės ūkis;
- moksliniai tyrimai;
- vadovų mokymas.

Siekdami labiau suburti ES ir Rusijos Federacijos piliečius, įsipareigojame stiprinti ES Regionų komiteto ir Rusijos Federacijos Tarybos ryšius.

2001 m. kovo 30 d., Maskva

Europos Sąjungos Regionų komiteto
pirmininkas
Jos CHABERT

Rusijos Federacijos Tarybos
pirmininkas
Yegor STROEV

Regionų komiteto nuomonė dėl Komisijos komunikato Tarybai ir Europos Parlamentui „Europos veiksmų planas ekologiškam maistui ir ūkininkavimui“

(2005/C 71/04)

REGIONŲ KOMITETAS,

Atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Tarybai ir Europos Parlamentui „Europos veiksmų planas ekologiškam maistui ir ūkininkavimui“ (KOM (2004) 415 galutinis) ir jo priedą - Komisijos personalo darbo ataskaitą „Europos veiksmų planas ekologiškam maistui ir ūkininkavimui“ (SEC(2004) 739);

Atsižvelgdamas į Europos Komisijos 2004 m. liepos 5 d. sprendimą konsultuotis su komitetu šiuo klausimu pagal Europos Bendrijos steigimo sutarties 265 straipsnio pirmą dalį;

Atsižvelgdamas į komiteto pirmininko 2004 m. sausio 27 d. sprendimą Tvarios plėtros komisijai duoti nurodymą parengti nuomonę šiuo klausimu;

Atsižvelgdamas į 1991 m. birželio 24 d. Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 2092/91 dėl ekologinės žemės ūkio produktų gamybos ir nuorodų apie tokią gamybą ant žemės ūkio ir maisto produktų ⁽¹⁾ bei pridėtas pataisas;

Atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Tarybos reglamentui dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai (KOM(2004) 490 galutinis - 2004/0161(CNS));

Atsižvelgdamas į komiteto nuomonę dėl Komisijos komunikatą Tarybai ir Europos Parlamentui: „Bendros žemės ūkio politikos termino vidurio peržiūra“ (KOM(2002) 394 galutinis) – CdR 188/2002 fin ⁽²⁾;

Atsižvelgdamas į komiteto nuomonę dėl Komisijos komunikato Tarybai, Europos Parlamentui, Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl tvaraus žemės ūkio kryptų (KOM(1999) 22 galutinis) - CdR 183/1999 fin ⁽³⁾;

Atsižvelgdamas į 2004 m. rugsėjo 20 d. Tvarios plėtros komisijos priimtą komiteto nuomonės projektą (CdR 251/2004 rev. 1) (pranešėjas: p. Jyrki Myllyvirta, Mikkelio miesto meras (Suomija/ELP),

Kadangi:

- 1) ekologiškas maistas ir ūkininkavimas vaidina ypač svarbų vaidmenį siekiant žemės ūkio produkcijos poreikį priartinti prie rinkos reikmių, turint omenyje į ES gyventojų norus ir atsižvelgiant į pasiektą aukštą aplinkosaugos, išteklių apsaugos ir gyvūnų gerovės lygį bei stiprinant tvarią plėtrą Europoje;
- 2) Komisijos komunikate tiksliai pabrėžiamas dvejopas ekologiško ūkininkavimo visuomeninis vaidmuo: iš vienos pusės, tai yra aplinkai nekenksmingas ir saugus maisto bei kitų žemės ūkio produktų, atitinkančių vartotojo poreikius ir kuriuos gaminti skatina rinkos jėgos, gamybos metodas; o iš kitos pusės, tai visuomenei teikia naudos, nes ypač skatinama tvari plėtra, aplinkosauga ir gyvūnų gerovė;
- 3) reikia atkreipti ypatingą dėmesį į ekologiškos gamybos sąlygų užtikrinimą esant įvairioms aplinkybėms skirtinguose Bendrijos regionuose. Ekologiškų produktų standartai turi būti patikimi, vienodi, aiškūs ir atitinkantys ekologiškos gamybos principus, bet tuo pačiu jie turi siūlyti realias gamybos bei perdirbimo galimybes ateityje visoje Bendrijoje, esant skirtingoms gamtinėms ir rinkos sąlygoms.

Komitetas savo 57-oje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2004 m. lapkričio 17-18 d. Briuselyje (2004 m. lapkričio 17 d. posėdyje) patvirtino šią nuomonę.

⁽¹⁾ OL L 198, 1991-07-22, psl. 1

⁽²⁾ OL C 73, 2003-03-26, psl. 25

⁽³⁾ OL C 156, 2000-06-06, psl. 40

1. Regionų komiteto požiūriai

REGIONŲ KOMITETAS,

1.1 **pažymi**, kad komunikatas yra teigiamas ir sveikintinas žingsnis į priekį ekologiškos gamybos vertės pripažinimo ir jos būtinybės didinimo Europos Sąjungoje atžvilgiu;

1.2 **giria** faktą, kad komunikatas buvo parengtas labai rūpestingai ir glaudžiai bendradarbiaujant su suinteresuotomis šalimis;

1.3 **pabrėžia**, kad ekologiška gamyba turi reikšmingą vietinį ir regioninį poveikį, o vietos ir regioninė valdžios institucijos turi atlikti pagrindinį vaidmenį įgyvendinant komunikate nustatytus siekinius;

1.4 **jaučia**, kad komunikato sfera yra ganėtinai bendra, o jo siekiniai tam tikrais atžvilgiais yra kuklūs, kadangi ekologiškos gamybos dalį reikia padidinti, jeigu norima pasiekti reikšmingų aplinkosaugos rezultatų.

Rinkos mechanizmai

REGIONŲ KOMITETAS

1.5 **pabrėžia** rinkos skatinimo bei vartotojų ekologiškų produktų išsąmoninimo stiprinimo svarbą ir tikisi, kad Bendrija taip pat prisidės prie šiuo atžvilgiu vykdomų kampanijų finansavimo. Ekologiškų produktų išsąmoninimo stiprinimas yra platesnės informacijos ir skatinimo veiklos, kurios tikslas yra padidinti žmonių tvarios plėtros principų supratimą, dalis. Kampanijų finansavimas turi būti organizuotas taip, kad smulkūs gamintojai ir mažos bei vidutinio dydžio įmonės maisto sektoriuje taip pat turėtų galimybę juose dalyvauti.

1.6 **sveikina** pasiūlymus didinti ES ekologinės emblemos naudojimą, greta dabartinių nacionalinių ir regioninių emblemų. Svarbiausia yra, jog būtų vienodas ir patikimas ES emblemos naudojimo ant produktų iš ES ir ne iš ES, kriterijus. Ant ES ekologinės emblemos turi būti galima įrašyti informaciją apie produkto kilmės regioną.

1.7 **pripažįsta**, kad ekologinių standartų harmonizavimo poreikis yra lemiamas Bendrijos rinkos skatinimo iniciatyvų sėkmei ir pritaria komunikato pasiūlymams šiuo atžvilgiu. Pasiūlymai užbaigti standartus (perdirbamų gyvūninių produktų, gyvūnų gerovės, aplinkosaugos standartus ir t.t.) ir nustatyti harmonizuotus naujų produktų grupių standartus (akvakultūros ir augalų veisimo, organinio vyno) turi būti remiami;

1.8 **pabrėžia**, kad standartų harmonizavimas yra būtinas, siekiant užtikrinti laisvą prekių judėjimą vidaus rinkoje. Dirb-

tinių prekybos kliūčių panaikinimas padės skatinti pasiūlos ir paklausos balansą. Iš vienos pusės, sektoriaus plėtrą keliose rinkose dabar varžo žaliavų pasiūlos galimybių problemos, o iš kitos pusės, atokesnių ir negausiai apgyvendintų gamybos regionų atžvilgiu yra svarbu, kad nebūtų kliūčių vykdyti produktų rinkodarą didesnės paklausos vietovėse;

1.9 **sutinka**, kad pasiūlymas tobulinti ekologiško ūkininkavimo statistinių duomenų kaupimą yra pateisinamas rinkos plėtros stebėsenos atžvilgiu.

Tarptautinės prekybos sumetimai

REGIONŲ KOMITETAS,

1.10 **pabrėžia**, kaip buvo argumentuota komunikate, kad šiuo atveju taip pat reikia skatinti kliūčių tarptautinei prekybai ekologiškais produktais panaikinimą. Laisva prekyba garantuotų adekvačias galimybes tose srityse, kur vietinė pasiūla yra nepakankama, o taip pat padidintų aplinkai nekenksmingų auginimo metodų taikymą už Bendrijos ribų. Tarptautinė prekyba galima ten, kur jos reikia, kad pasiekti veiklos lygį, siekiant ekonominės vertės. Tuo pačiu reikia pabrėžti, kad organinio ūkininkavimo esmėje glūdintys tvarios plėtros principai yra palankūs vietinės ir regioninės gamybos bei rinkodaros stiprinimui. Trečiasis šalis įtraukiant į atitinkamų sąrašą, dėmesys turi būti kreipiamas ne tik į atitinkamas taisykles, taikomas ekologiškai produkcijai, bet taip pat ir į kitus maisto produktams taikomus ES standartus.

Bendrijos žemės ūkio politika

REGIONŲ KOMITETAS,

1.11 **pažymi**, kad Bendrijos ir valstybių narių žemės ūkio politikoje ekologiško ūkininkavimo skatinimui reikia suteikti daugiau reikšmingumo. Didesnė Bendrijos ir nacionalinių fondų, skirtų aplinkai nekenksmingos žemės ūkio gamybos paramai, dalis turi būti skiriama ekologiškai gamybai, nei skiriama dabar. Siekiant iki aukščiausio laipsnio padidinti teigiamą poveikį aplinkai, ekologiškas ūkininkavimas taip pat turi būti gyvybinga ūkininkų alternatyva labiausiai pritaikytose intensyviai ūkininkavimui perdirbimo srityse.

1.12 **pabrėžia**, kad vietoje regioninės specializacijos, paramą reikia teikti projektams ir iniciatyvoms, kurie lemia geresnę ekologiškų pasėlių auginimo ir gyvulininkystėje paremto ūkininkavimo integraciją. Be to, reikia stengtis rasti būdų sustiprinti su gyvulininkystėje susijusios ekologiškos gamybos būtinumą;

1.13 **pritaria** komunikate pateiktiems pasiūlymams padėti ir skatinti nacionalines sprendimus priimančias institucijas kiek įmanoma plačiau taikyti skirtingas paramos formas. Tyrimai rodo, kad ekologiškas verslas kaimo vietovėse dažnai gauna įplaukas iš daugelio skirtingų šaltinių ir jis yra aktyvus kaimo vietovių operatorių tinkluose. Todėl kaimo įvairovės ir kaimo vietovių gyvybingumo palaikymo atžvilgiu svarbu, kad ekologiškam ūkininkavimui ir gamybai būtų skirtas svaresnis kaimo plėtros programų finansavimas;

1.14 **pritaria** komunikatui, kad produktai, paženklininti etiketėmis kaip turintys genetiškai modifikuotų organizmų (GMO) negali būti ženklinami etiketėmis kaip ekologiški produktai, ir jog antraeilių GMO ribos ekologiškoje produkcijoje turi būti tokios pačios kaip ir bendra ženklinimo etiketėmis riba. Bendros dar nenustatytos grūdų ribos turi būti nustatytos ties tuo lygmeniu, kurį taip pat būtų galima taikyti ekologiškoje gamyboje;

1.15 **mano**, kad ilgalaikėje perspektyvoje svarbu apsvarstyti maisto gamybos aplinkosaugos išlaidų įtraukimo į produktų kainas būdus ir taip sustiprinti aplinkai nekenksmingų produktų iš atitinkamo regiono padėtį rinkoje.

Moksliniai tyrimai

REGIONŲ KOMITETAS,

1.16 **pažymi** mokslinių tyrimų svarbą sprendžiant ekologiškų produktų gamybos ir rinkodaros srityje pasitaikančias problemas sektoriuje, kuris vis dar infantiliškame amžiuje. Mokslinių tyrimų temos, konkrečiai susijusios su ekologiniu sektoriumi, turėtų būti atskirai finansuojamos pagal svarbą ir vystymo siekinius tiek nacionalinėse, tiek ES finansuojamose programose;

1.17 **norėtų** sustiprinti regioninių mokslinių tyrimų ir švietimo įstaigų bei patariamųjų struktūrų, sprendžiančių ekologiškos gamybos iššūkius, pajėgumus. Jų veikla padeda plačiau skatinti kaimo plėtrą. Operatoriai ekologiškame sektoriuje daugiausia yra smulkūs gamintojai ar gamintojų organizacijos, kurių nuosavi išteklių nepakankami, kad tvirtai valdyti kylančias sudėtingas problemas.

Užtikrinimas ir tikrinimas

REGIONŲ KOMITETAS,

1.18 **su malonumu pastebi** kad Veiksmų planas nuodugniai numato užtikrinimo ir tikrinimo, o taip pat poreikio sukurti juos pagrindžiančius standartus, klausimus. Standartai ir tikrinimas yra svarbūs, nes užtikrina ekologiškų produktų vientisumą. Atsižvelgiant, kad valstybės lėšos naudojamos remti ekologinę grandinę, o taip pat, kad vartotojai moka įmokas už ekologiškus produktus, privalo būti garantija, kad projektai atitinka ekologines taisykles visoje Bendrijoje;

1.19 **nurodo**, kad sudėtingi kontrolės mechanizmai yra pagrindinis kaštų veiksnys, ypač smulkių ekologiškų gamintojų atžvilgiu. Todėl tikrinimas turėtų būti pagerintas įvedant pavojumi paremtą metodą, kuris taikosi į didesnę pavojų keliančių operatorių. Atsižvelgiant į ekologiško ūkininkavimo viešųjų gėrybių elementą, esama pagrindo panaudoti valstybės lėšas padengti dalį tikrinimo ir užtikrinimo kaštų, o ypač užtikrinant, kad šie tikrinimo ir užtikrinimo kaštai netaptų kliūtimi pradėti gamybą.

2. Regionų komiteto rekomendacijos

2.1 **prašo**, kad įgyvendinant Europos ekologiško maisto ir ūkininkavimo veiksmų planą, ypatingas dėmesys būtų skiriamas sąlygų šios veiklos puoselėjimui visoje ES užtikrinimui, o taip pat, kad įgyvendinimas vyktų glaudžiai bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis ir vietos bei regioninės valdžios institucijomis;

2.2 **mano**, kad būtina koordinuoti Bendrijos priemonių įgyvendinimą su vietos bei regioninės valdžios priemonių įgyvendinimu, o taip pat, kad Komisija vykdytų Veiksmų plano stebėseną, neužkraunant valstybėms narėms naujų finansinių ir administracinių sunkumų, bei, kur reikia, teiktų naujus pasiūlymus;

2.3 **ragina** valstybes nares naudoti kaimo plėtros priemones skatinti vietos ir regioninių ekologiškų produktų rinkas;

2.4 **ragina** valstybinio sektoriaus operatorius ir iš valstybės lėšų finansuojamus operatorius, tokius kaip vietos ir regioninės valdžios institucijos, skatinti ekologiškus produktus, pavyzdžiui, mokyklose, priežiūros dienos metu centruose ir kitose institucijose.

Briuselis, 2004 m. lapkričio 17 d.

Regionų komiteto

pirmininkas

Peter STRAUB

Regionų komiteto nuomonė dėl Žaliosios knygos dėl viešųjų ir privačių partnerystės ir dėl Bendrijos viešųjų sutarčių ir koncesijų teisės

(2005/C 71/05)

REGIONŲ KOMITETAS,

atsižvelgdamas į Europos Komisijos Žaliąją knygą dėl viešųjų ir privačių partnerystės ir dėl Bendrijos viešųjų sutarčių ir koncesijų teisės (KOM(2004) 327 galutinis);

atsižvelgdamas į 2004 m. balandžio 30 d. Komisijos sprendimą šiuo klausimu pasikonsultuoti su juo pagal Europos bendrijos steigimo sutarties 265 straipsnio pirmąją pastraipą;

atsižvelgdamas į 2004 m. gegužės 26 d. Komiteto pirmininko sprendimą pavesti Ekonominės ir socialinės politikos komisijai parengti nuomonę šiuo klausimu;

atsižvelgdamas į jo nuomonę dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl viešojo tiekimo sutarčių, viešojo paslaugų pirkimo sutarčių ir viešojo darbų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos koordinavimo ir dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl subjektų, vykdančių savo veiklą vandens, energetikos, transporto ir telekomunikacijų sektoriuose, vykdomų pirkimų tvarkos derinimo; (KOM(2000) 275 galutinis – 2000/0115 COD ir KOM(2000) 276 galutinis – 2000/0117COD – RK 312/2000 gal) ⁽¹⁾;

atsižvelgdamas į nuomonę dėl Žaliosios knygos dėl visuotinės svarbos paslaugų Europoje (KOM(2003) 270 galutinis – RK 149/2003 gal) ⁽²⁾;

atsižvelgdamas į jo nuomonę dėl Lisabonos strategijos peržiūros praėjus pusei jos įgyvendinimo laikui. Atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą dėl Europos užimtumo strategijos įgyvendinimo gerinimo. Atsižvelgdamas į pasiūlymą dėl Tarybos sprendimo dėl valstybių narių užimtumo politikos gairių; atsižvelgdamas į Tarybos rekomendacijas dėl valstybių narių užimtumo politikos įgyvendinimo; (KOM(2004) 239 galutinis);

atsižvelgdamas į savo nuomonės projektą (RK 239/2004 rev 1), priimtą Ekonominės ir socialinės politikos komisijos 2004 m. spalio 4 d. (pranešėja – **p. Segersten Larsson**, Värmland regiono tarybos Vykdomojo komiteto pirmininkė (SE-EPP));

2004 m. lapkričio 17 ir 18 d. savo 57 plenarinėje sesijoje (lapkričio 17 d. posėdyje) priėmė šią nuomonę:

1. Regionų komiteto pozicija

keletas klausimų, atsakymai į kuriuos turėtų būti labai svarbūs būsimam Komisijos darbui;

REGIONŲ KOMITETAS

1.1 **pritaria** Komisijos Žaliajai knygai dėl viešųjų ir privačių partnerystės ir ES viešųjų pirkimų ir koncesijų teisės, kadangi bendradarbiavimas tarp savivaldybių (regionų) ir verslo Europos Sąjungoje tampa vis svarbesnis. Augimo, sanglaudos ir konkurencijos klausimai gali būti susieti su vienu svarbiausių Lisabonos strategijos aspektų – sąlygų sklandžiam vidaus rinkos veikimui gerinimu. Kartu Komitetas norėtų atkreipti dėmesį į didelius skirtumus tarp valstybių narių ir tarp skirtingų veiklos sričių bendradarbiavimo formų ir masto;

1.2 **atkreipia dėmesį** į tai, kad Žaliojoje knygoje nepateikta jokių konkrečių pasiūlymų. Tačiau joje siekiama parodyti, koku mastu Bendrijos taisyklės taikomos privataus partnerio atrankos etapui ir vėlesniam etapui, siekiant nustatyti bet kokią neapibrėžtumą ir analizuoti, koku mastu Bendrijos bendrosios nuostatos yra tinkamos VPP imperatyvams ir konkrečioms charakteristikoms. Žaliojoje knygoje taip pat užduodama

1.3 **mano**, kad viešosios ir privačios partnerystės negalima vertinti kaip grynai techninio, juridinio klausimo; ją būtina išplėsti ir aiškinti žvelgiant iš politinės perspektyvos;

1.4 **tikisi**, kad visi klausimai, susiję su partnerystėmis, viešaisiais pirkimais ir visuotinės svarbos paslaugomis, bus vertinami holistiškai;

1.5 **mano**, kad vietos ir regioninės valdžios institucijos, būdamos arčiausiai piliečių, gali priimti tinkamiausią sprendimą, ar teikti paslaugas savo jėgomis, sudarant sutartį ar bendradarbiaujant su kitais partneriais. Komitetas norėtų pabrėžti, kad politiniai organai vaidina lemiamą vaidmenį įvertinant, kas turėtų teikti valstybės finansuojamas paslaugas;

1.6 **laikosi pozicijos**, kad būtent vietos ir regioninės valdžios institucijos dažnai gali geriausiai įvertinti, kokias paslaugas būtina finansuoti;

⁽¹⁾ OL C 144 2001 5 16, p. 23

⁽²⁾ OL C 73 2004 3 23, p. 7

1.7 norėtų **pabrėžti**, kad savivaldybės ir regionai vaidina skirtingus vaidmenis, kadangi jie ne tik organizuoja, administruoja ir prižiūri veiklą, bet ir patys teikia paslaugas;

1.8 **nemano**, kad partnerystės turėtų būti vertinamos kaip stebuklingas sprendimas; potenciali viešosios ir privačios partnerystės pridėtinė vertė turi būti įvertinta kiekvienu atveju atskirai;

1.9 **sutinka** su Žaliojoje knygoje pateiktu tvirtinimu, kad valstybinis partneris privalo apibrėžti tikslus, kurių būtina pasiekti visuomenės interesų, teikiamų paslaugų kokybės ir kainodaros politikos srityje, ir imtis atsakomybės prižiūrėti, kaip yra laikomasi šių tikslų.

Viešosios ir privačios partnerystės raida

REGIONŲ KOMITETAS

1.10 **atkreipia dėmesį**, kad „partnerystė“ imta aiškinti daug plačiau nei pradžioje numatyta;

1.11 **siūlo**, kad ateityje „viešoji ir privati partnerystė“ būtų apibrėžta siauriau ir reikėtų išplėstus santykius, bendrą rizikos prisiėmimą ir svarbius finansinius įsipareigojimus;

1.12 todėl **mano**, kad itin svarbu apibrėžti viešosios ir privačios partnerystės koncepciją, siekiant sudaryti sąlygas tinkamoms diskusijoms dėl visų būsimų Bendrijos iniciatyvų;

1.13 **pastebi**, kad partnerystė (bendradarbiavimas) paprastai suprantama plačiau nei viešoji ir privati partnerystė. Savivaldybės ir regioninės valdžios institucijos taip pat dirba su kitais dalyviais, tokiais kaip kitos vietos ir regioninės valdžios institucijos, universitetai, profesinės sąjungos, religinės bendruomenės, asociacijos, socialinės ir profesinės interesų grupės, savanoriškos organizacijos ir privatūs asmenys. Tikimasi, kad tokie partneriai ateityje taps vis svarbesni;

1.14 **atkreipia dėmesį** į tai, kad tradicinės viešųjų pirkimų formos, kai šalys siekia glaudesnio bendradarbiavimo ir bendros atsakomybės, taip pat kartais yra vertinamos kaip viešosios–privačios partnerystės arba „sutartinės viešosios–privačios partnerystės“;

1.15 **mano**, kad glaudesnis bendradarbiavimas taip pat yra svarbus tradicinių viešųjų pirkimų atžvilgiu, ypač įgyvendinimo etape;

1.16 **pabrėžia**, kad jungtinėje partnerystėje arba „institucinėje“ viešojoje–privačioje partnerystėje galutinė atsakomybė dažnai tenka valdžios institucijai. Pridėtinę vertę nulemia

didesnė privatus sektorius prisiimta atsakomybė, bendras finansavimas, naujos idėjos bei požiūriai ir ilgalaikių santykių užmezgimas.

2. Regionų komiteto rekomendacijos

REGIONŲ KOMITETAS

2.1 **pabrėžia**, kad visų formų partnerystės projektai turi būti pagrįsti ES sutartyje nustatytais skaidrumo, lygių galimybių, proporcingumo ir abipusio pripažinimo principais;

2.2 **nemano**, kad šiame etape derėtų priimti kokius nors Bendrijos teisės aktus dėl partnerystės, kadangi „partnerystės“ sąvoką dar nėra aiškiai apibrėžta. Komitetas nemano, kad viešosioms –privačioms partnerystėms gali būti taikomos Bendrijos viešųjų pirkimų direktyvos, kadangi jos nepakankamai skatina iniciatyvą, rizikos prisiėmimą ar lankstumą. Norminė bazė nėra pakankamai lanksti, kadangi partnerystės numato, kad jos subjektai vaidina daug aktyvesnį partnerio, o ne tradicinio paslaugų teikėjo, vaidmenį. Tai nėra efektyvu, kol Komisija neatsižvelgia į tam tikrus ankstesnių Regionų komiteto nuomonių aspektus.

2.3 **pabrėžia**, kad vietos ir regioninės valdžios institucijos vaidina pagrindinį vaidmenį apibrėžiant, organizuojant, finansuojant ir stebint visuotinės svarbos paslaugas;

2.4 **mano**, kad, atsižvelgiant į jų pareigą užtikrinti galimybes naudotis visuotinės svarbos paslaugomis, valdžios institucijos turi turėti galimybę pasirinkti ir eksperimentuoti su skirtingais modeliais, jeigu yra laikomasi tam tikrų principų, tokių kaip skaidrumas, lygios galimybės, proporcingumas ir abipusis pripažinimas;

2.5 **mano**, kad vietos ir regioninės valdžios institucijos, būdamos arčiausiai piliečių, gali priimti geriausius sprendimus dėl reikiamos paslaugos rūšies, formos ir kokybės. Be to, demokratinė tvarka, kuri valdžios institucijoms taikoma tokiuose sprendimuose, turi užtikrinti kokybišką priežiūrą ir skaidrumą;

2.6 **mano**, jog svarbu dar kartą pabrėžti, kad šios valdžios institucijos galėtų pačios nuspręsti, ar teikti paslaugas savo įgėmis, sudarant sutartis ar teikiant kartu su kitomis šalimis;

2.7 **pabrėžia**, jog būtina užtikrinti, kad vietos ir regioninės valdžios institucijos galėtų plėtoti kitas individualias, lanksčias bendradarbiavimo formas;

2.8 **pabrėžia**, kad būtina daugiau dėmesio skirti piliečiams, kadangi paslaugos yra teikiamos jiems;

2.9 savo nuomonėje dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl viešojo tiekimo sutarčių, viešojo paslaugų pirkimo sutarčių ir viešojo darbų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos koordinavimo **tvirtino**, kad viešosios ir privačios partnerystės projektai turi būti lankstūs ir visuotinai prieinami. Taip pat buvo pabrėžta būtinybė siekti pirkėjo ir tiekėjo plataus dialogo atliekant viešuosius pirkimus;

2.10 toje pačioje nuomonėje **pažymėjo**, jog „būtina numatyti, kad regioninių ir vietos valdžios institucijų viešiesiems pirkimams iš jų pačių nepriklausomų juridinių subjektų nebūtų taikomos direktyvos ir kad tokie pirkimai būtų vertinami kaip gamyba, kuriai vadovauja pačios institucijos“;

2.11 **pritaria** Žaliojoje knygoje pateiktam teiginiui, kad „Bendrijos teisės aktas dėl viešųjų sutarčių ir koncesijų yra neutralus, kai valstybėms narėms tenka rinktis, ar teikti viešąsias paslaugas savo jėgomis, ar patikėti jas trečiajai šaliai“;

2.12 **atkreipia dėmesį** į tai, kad daugelyje šalių partnerystės plėtojamos ta kryptimi, kai atskiri piliečiai sprendžia, kas teiks konkrečią paslaugą. Valdžios institucijos vaidmuo šiuo atveju yra daugiau susijęs su tuo, kad būtų užtikrintas minimalus kokybės lygis ir bendrovių patikimumas. Dabartinėse viešųjų pirkimų taisyklėse neatsižvelgiama į tokius atvejus, kai piliečiai yra svarbūs dalyviai, priimančys galutinį sprendimą dėl to, kas teiks paslaugą;

2.13 **kol kas negali pasakyti**, ar būtina priimti Bendrijos teisės aktus dėl paslaugų koncesijų, kadangi sąvoka „partnerystė“ dar neapibrėžta. Komitetas nemano, kad paslaugų koncesijoms turėtų būti taikomos Bendrijos viešųjų pirkimų direktyvos, kadangi koncesijoms būtina lankstesnė procedūra nei viešiesiems pirkimams;

2.14 **atkreipia dėmesį** į tai, kad dabartiniai viešųjų pirkimų teisės aktai vis dar yra sudėtingi ir neskatina lankstumo ar naujoviškų idėjų;

2.15 **pabrėžia**, kad sprendimas dėl bendrovės perkėlimo iš valstybinio į privatų sektorių turi būti ekonominės politikos sprendimas, kurį priimant išskirtinę kompetenciją turi valstybės narės;

2.16 **tikisi**, kad prieš siūlant bet kokias tolesnes priemones bus atsižvelgta į patirtį, sukauptą konkurencinio dialogo metu. Komitetas taip pat norėtų pabrėžti, kad savo nuomonėje dėl viešųjų pirkimų direktyvų jis išreiškė abejonę dėl šios viešųjų pirkimų rūšies, paragindamas vietoj to plačiau taikyti derybinę procedūrą;

2.17 **tikisi**, kad Komisija, atsižvelgdama į Teckal bylą, išaiškina teisinę situaciją, kadangi valstybės narės ją aiškina skirtingai. Komitetas nemano, kad veiklai, kurią vykdo visiškai kontroliuojamos valstybinės bendrovės, turi būti taikomi Bendrijos viešųjų pirkimų teisės aktai, kadangi tokia veikla yra viešai kontroliuojama ir atitinka veiklą, vykdomą organizacijos viduje. Be to, didelė darbų dalis yra atliekama kartu su valdžios institucijomis, kurios ir valdo tokią bendrovę;

2.18 **akcentuoja**, kad būtina siekti vietos (regioninio) politinio sutarimo sudarant ilgalaikius susitarimus;

2.19 **pabrėžia** poreikį atsižvelgti į demokratinius reikalavimus, kurie be konkurencijos poreikių privalo atspindėti ir piliečių norus;

2.20 **ketina** grįžti prie šio klausimo po to, kai bus apibrėžta „partnerystės“ sąvoka;

2.21 galiausiai, **užduoda** dar keletą klausimų:

- Kaip apsaugoti demokratinį aspektą partnerystės projektuose ir viešuosiuose pirkimuose?
- Kaip piliečiai gali naudotis politinėmis galiomis?
- Kokia ekonominė laisvė egzistuoja ilgalaikėse sutartyse?
- Kaip galima užtikrinti politinę veiksmų laisvę?
- Kaip kintantys poreikiai ir aplinkybės traktuojamos ilgalaikėse sutartyse?
- Kaip piliečiams bus garantuotas veiklos skaidrumas?
- Ar galima kaip nors garantuoti, kad valdžios institucijos sugebės administruoti, stebėti ir garantuoti piliečiams aukštos kokybės paslaugas?
- Koks yra struktūrinių fondų poveikis ir reikšmė plėtojant viešąsias ir privačias partnerystes?

2004 m. lapkričio 17 d., Briuselis

Regionų komiteto

Pirmininkas

Peter STRAUB

Regionų komiteto nuomonė dėl Komisijos pranešimo „Mokslas ir technologija: raktas į būsimas Europos gaires dėl būsimos Europos mokslinių tyrimų rėmimo politikos“

(2005/C 71/06)

REGIONŲ KOMITETAS,

Atsižvelgdamas į Europos Komisijos pranešimą „Mokslas ir technologija: raktas į Europos ateitį - gairės būsimai Europos mokslinių tyrimų rėmimo politikai“ COM(2004) 353 galutinis;

Atsižvelgdamas į Europos Komisijos 2004 m. birželio 17 d. sprendimą konsultuotis su komitetu šiuo klausimu pagal Europos Bendrijos steigimo sutarties 265 straipsnio pirmą dalį;

Atsižvelgdamas į komiteto pirmininko 2004 m. balandžio 5 d. sprendimą nurodyti Kultūros ir švietimo komisijai parengti nuomonę šiuo klausimu,

Atsižvelgdamas į Europos Vadovų Tarybos Lisabonoje sprendimą, kuriuo buvo patvirtinta Europos mokslinių tyrimų erdvės (EMTE) koncepciją ir tuo padėti pamatai bendrai mokslo ir technologijos politikai visoje Europos Sąjungoje;

Atsižvelgdamas į Europos Vadovų Tarybos Barselonoje 2004 m. kovo mėn. sprendimą, kuriuo Europos Sąjunga nustatė siekinį padidinti Europos mokslinių tyrimų indėlį iki 3 % Europos Sąjungos BVP iki 2010 metų;

Atsižvelgdamas į Europos Komisijos pranešimą „Europa ir fundamentalūs moksliniai tyrimai“⁽¹⁾;

Atsižvelgdamas į Europos Komisijos pranešimą⁽²⁾ „Universitetų vaidmuo žinių Europoje“ ir RK perspektyvinę nuomonę „Universitetų vaidmuo vietos ir regioninėje raidoje žinių Europos kontekste“ (CdR 89/2003 galutinė)⁽³⁾;

Atsižvelgdamas į profesoriaus Ramon Marimon vadovaujamos aukšto lygio ekspertų grupės ataskaitą „Rėminės programos VI naujų instrumentų veiksmingumo įvertinimas“ (2004 m. birželio 21 d.);

Atsižvelgdamas į komiteto nuomonės projektą (CdR 194/2004 perž. 1), kuri 2004 m. rugsėjo 22 d. patvirtino Kultūros ir švietimo komisija (pranešėjas: **Jyrki Myllyvirta**, Mikkeli miesto meras, Suomija/ELP);

KADANGI:

- 1) bendri pranešimo tikslai yra absoliučiai būtini Europos Lisabonos strategijos įgyvendinimo elementai. Europos investicijų į mokslinius tyrimus ir vystymą didinimas iki 3 % BVP, kurių 2 % ateitų iš privačių šaltinių, o visi būtų susiję su moksliniais tyrimais ir vystymu, skatinančiu žiniomis grįstą visuomenę ir ekonomiką Europoje, yra ambicingas siekinys, kurį galima įgyvendinti tik bendrais Sąjungos ir šalių narių įsipareigojimais bei suderintais veiksmais.
- 2) pranešimas patvirtina šešis pagrindinius siekinius vystymui. Šie siekiniai yra:
 - Europos meistriskumo centrų sukūrimas bendradarbiaujant laboratorijoms
 - Europos technologinių iniciatyvų paskelbimas
 - Fundamentalųjų tyrimų kūrybingumo skatinimas per Europos lygmens konkurenciją tarp komandų
 - Europos patrauklumo tarp mokslininkų didinimas
 - Europos interesus atitinkančios mokslinių tyrimų infrastruktūros sukūrimas
 - Nacionalinių programų koordinavimo gerinimas;

⁽¹⁾ KOM(2004) 9 galutinis

⁽²⁾ KOM(2003) 58 galutinis

⁽³⁾ OL C 73 2004.03.23, p. 22

Platesni procedūriniai pasiūlymai yra susiję su:

- mokslinių tyrimų našumo visoje Sąjungoje, o ypač naujose šalyse narėse, didinimu;
- Europos Sąjungos pastangų sutelkimu ties pagrindinėmis temomis ir
- geresniu darbu pasiekiamais geresniais rezultatais;

- 3) Pranešime siūlomi veiksmai nėra sanglaudos instrumentai tikrąja žodžio prasme, tačiau jie neišvengiamai daro teigiamą ar neigiamą poveikį sanglaudai. Žiniomis grįstos pramonės šakos yra visos Europos vystymosi varomoji jėga; pasiekus, kad šios jėgos remtų sanglaudos tikslus yra žymiai veiksmingiau regioninės politikos požiūriu, nei mokslinių tyrimų politika, vedanti prie centralizacijos, kuri turi būti kompensuojama per padidintas regioninės politikos subsidijas ir šalpą;

savo 57-osios plenarinės sesijos metu, įvykusios 2004 m. lapkričio 17-18 d. (lapkričio 18 d. posėdis) priėmė šią nuomonę vienbalsiai:

1. Regionų komiteto požiūriai

REGIONŲ KOMITETAS

1.1 **sveikina** Komisijos pranešimą „Mokslas ir technologija: raktas į Europos ateitį – gairės būsimai Europos mokslinių tyrimų rėmimo politikai“ ir mano, kad tai pats svarbiausias pradžios taškas Europos mokslinių tyrimų didinimui ir gerinimui visos Europos sėkmės tikslais;

1.2 **sutinka** su Europos Komisija, kad moksliniai tyrimai, technologijų vystymas ir inovacija yra žiniomis grįstos ekonomikos pagrindas, o taip pat įmonių ir užimtumo augimo bei konkurencingumo vienas iš pagrindinių faktorių, pagerinantis gyvenimo kokybę ES piliečiams;

1.3 **primena** mums, kad Europoje kiekvieno regiono augimas ir sėkmė vis labiau priklauso nuo žiniomis grįstos ekonomikos pažangos;

1.4 **mano**, kad nors Europos Sąjungos pastangos mokslinių tyrimų politikos srityje pasirodė esančios vertingos ir reikalingos, šis būdas dabar atrodo nevisiškai atitinka šiandienos poreikius;

1.5 **remia** tikslą investuoti 3 % BVP į mokslinius tyrimus ir vystymą. Šis absoliučiai reikalingas tikslas gali būti pasiektas tik dėka visų šalių narių tvirto įsipareigojimo šiam tikslui. Kiekybiškai, tiesioginio ES mokslinių tyrimų finansavimo vaidmuo gali būti tik nežymus. Tačiau ES priemonės gali prisidėti prie ir yra būtinos įsipareigojimo stiprinimui ir maksimalios investicijų naudoms gavimui;

1.6 **remia** Europos Komisijos pasiūlymą padvigubinti Sąjungos mokslinių tyrimų finansavimą 2007 – 2013 metais. Visos Europos interesas yra šio pasiūlymo realizavimas, net jei kitos biudžetinių planų dalys 2007-2013 metams pasikeistų;

1.7 **pabrėžia**, kaip ir Komisija, kad naujos šalys narės su jų žmonių ir kultūros ištekliais yra papildomas pagerintų veiksmų ir mokslinių tyrimų politikos išteklių didinimo motyvavimo pagrindas.

EUROPOS PRIDĖTINĖ VERTĖ

REGIONŲ KOMITETAS

1.8 **pabrėžia**, kad Europos pridėtinė vertė akivaizdi mokslinių tyrimų politikos srityje. Ją sukuria:

— galimybė sutelkti reikiamą mokslinių tyrimų temų kritinę masę, nes atskiros šalys yra per mažos;

— geresnis geriausių mokslininkų pritraukimas ir

— itin išsilavinusių mokslininkų ir kitų ekspertų pagerėjęs mobilumas;

1.9 **mano**, kad Sąjungos mokslinių tyrimų ir vystymo finansavimas, tame tarpe ir naujos Rėminės programos, privalo būti dinamiškas ir atsižvelgti į verslo, mokslų ir bendruomenės poreikius, kad nukreipti mokslinius tyrimus į sritis, kuriose poveikis Europos augimui, įmonių bei užimtumo konkurencingumui akivaizdžiausias;

1.10 **pažymi**, kad miestai, vietos ir regionų valdžia gali daugeliu būdu teigiamai prisidėti prie Europos pridėtinės vertės didėjimo. Tai apima regioninę inovacijų politiką, technologijų centrus, inkubatorius, mokslo parkus ir rizikos kapitalo fondus, į kuriuos visus pranešime atkreiptas deramas dėmesys. Vietos ir regionų valdžios institucijos, glaudžiai bendradarbiaudamos su ES piliečiais, taip pat turi atlikti svarbų vaidmenį diegiant naujoves tokiose srityse kaip darni Bendrijos plėtra;

1.11 **sveikina** siekinį sukurti Europos interesą atitinkančią mokslinių tyrimų infrastruktūrą;

1.12 **sveikina** tikslą pagerinti Europos Sąjungos mokslinių tyrimų politikos rentabilumą;

1.13 **pabrėžia**, kad kritinė masė priklauso nuo temos, tematinės srities ir dalyvių (žr. Marimon ataskaitą). Konceptcija „vienas dydis viskam“ neturėtų būti taikomas visoms tematinėms sritims ir instrumentams;

1.14 **pabrėžia**, kad gerinant nacionalinių programų koordinavimą, taip pat reikia atsižvelgti į regionines mokslinių tyrimų programas bei šių programų įtaką regioninei raidai;

1.15 **pabrėžia**, kad mažos ir vidutinės įmonės (MVĮ), sudarančios 99 % visų verslo įmonių, sukuria dauguma darbo vietų ir yra pagrindiniai Europos inovacijos ir regioninės plėtros dalyviai. Europos mokslinių tyrimų politika turi atkreipti didesnę nei iki šiol dėmesį į MVĮ bei į jų mokslinių tyrimų ir vystymosi poreikius.

1.16 **sutinka**, kad mokslininkai turi turėti galimybę pilnai išnaudoti Europos mokslinių tyrimų politikos priemones, įskaitant ir galimybes dalyvauti mažesnio dydžio projektuose – pagal jų interesus ir poreikius, ir **sveikina** pasiūlymą sukurti atviresnį mokslinių tyrimų finansavimo mechanizmą.

1.17 **norėtų pamatyti** daugiau palaikymo pačių mokslininkų iniciatyva pasiūlytiems projektams, remiantis įmonių mokslinių tyrimų ir vystymo poreikiais;

1.18 **pabrėžia** vietos ir regioninės ekonomikos plėtros politikos ir strategijų svariai prisidedantį vaidmenį. Paprastai miestai, vietos valdžios institucijos ir regionai, bendradarbiaujant su vietiniais universitetais ir verslo subjektais, derina vietos ir regioninės ekonomikos plėtros ir visos naujovių infrastuktūros priemones;

1.19 **laiko** „EUREKA“ metodą geru, moksliskai orientuoto ir tikslingo mokslinių tyrimų tinklo, kuriame, dėka nedidelių patekimo reikalavimų, gali dalyvauti MVĮ, pavyzdžiu.

MOKSLINIŲ TYRIMŲ ĮVAIROVĖ IR GEOGRAFINĖ DECENTRALIZACIJA

REGIONŲ KOMITETAS

1.20 **pabrėžia**, kad pagrindinis Europos turtas yra labai didelės gyventojų dalies aukštas išsilavinimo lygis; norint tai

pilnai išnaudoti, Europa turi turėti išplėtotą švietimo ir mokslinių tyrimų infrastruktūrą;

1.21 **prašo** pakankamų priemonių, kurios leistų ir mažesnėms institucijoms ir vietos valdžios institucijoms gauti naudos iš Europos mokslinių tyrimų politikos. Mokslinių tyrimų ir vystymosi pasaulis tapo įvairiapusis ir universalus. Skirtumas tarp fundamentalių ir taikomųjų mokslinių tyrimų tampa nežymus. Naujos žinios gali atsirasti įvairaus dydžio ir tipų įstaigose. Netgi maži institutai gali kurti pasaulinės svarbos mokslą siaurose ekspertinių žinių srityse, ypač jei jos bendradarbiauja su aukštųjų technologijų įmonėmis

1.22 **pabrėžia**, kad mokslinių tyrimų įvairovė, savarankiškumas ir geografinė decentralizacija yra svarbūs jų regioninę įtaką didinantys faktoriai. Miestų ir regionų valdžios administracinių struktūrų vystymas yra būtina sąlyga sėkmingam naujovių perkėlimui iš mokslinių tyrimų vietų į verslą ir visuomenines organizacijas. Tai ypač svarbu naujose šalyse narėse, kur decentralizuotų administracinių struktūrų vystymas, o taip pat ir vietos bei regioninės valdžios stiprinimas, yra pagrindiniai faktoriai, užtikrinantys tvarios plėtros sukūrimą vietos ir regioniniame lygmenyje;

1.23 **nurodo** skirtingas sistemas visoje Europoje. Priklausomai nuo šalies, miestų, vietos valdžios institucijų ir regionų vaidmuo dažnai yra lemiamas organizuojant, finansuojant ir vystant aukštąjį mokslą ir mokslinius tyrimus, o ypač kuriant naujoviškas aplinkas, derinančias mokslinius tyrimus, vystymą, inkubatorius ir verslo terpes, kur mokslinių tyrimų rezultatai skatina naują verslo veiklą, naujas darbo vietas ir didėjančią gerovę;

1.24 **tiki**, kad „meistriškumo centrų“ idėja, kaip siūloma pranešime, turi būti įgyvendinta taip pat atsižvelgiant ir į itin specializuotus mažesnius centrus, kurie gali būti labai svarbūs globaliai konkurencingo verslo vystymui siaurose gamybos srityse, tai gali būti naujo didelio masto verslo atsiradimo pradžia;

1.25 **tiki**, kad tas pats taikoma ir technologijų platformoms; į platformas reikia žvelgti kaip į būdą skatinti įvairių aukštųjų technologijų verslą įvairiose Europos dalyse;

1.26 **sveikina** papildomą mokslinių tyrimų finansavimo ir struktūrinių fondų panaudojimą; praktiniai sprendimai turi būti numatyti „Konvergencijos“ siekinio regionuose ir „Regionų konkurencingumo ir užimtumo“ siekinyje, ypatingai pabrėžiant naujas šalis nares.

1.27 **rekomenduoja** „Mari Kiure“ tipo veiksmai, skirti paversti Europa patrauklesne mokslininkams, būtų tęsiami ir stiprinami. Europos moksliniai tyrimai turi galėti pasitelkti visą savo potencialą, siekiant pagerinti Europos konkurencingumą, jaunas žmones, moteris, visus regionus ir naudą iš padidėjusio bendradarbiavimo su už Europos Sąjungos ribų esančiomis šalimis;

LINK SEPTINTOS RĖMINĖS PROGRAMOS

REGIONŲ KOMITETAS

1.28 **sveikina** kvietimą, kuris buvo pateiktas pranešimo pabaigoje skirtingoms suinteresuotoms šalims ir mokslinių tyrimų naudotojams Europoje, dalyvauti diskusijoje, kurios metu bus parengta septintoji Rėminė programa;

1.29 **pabrėžia** galimą teigiamą skirtingų suinteresuotų šalių, o ypač vietos ir regioninės valdžios institucijų, vaidmenį siūlomoje Europos Mokslinių tyrimų taryboje. Europos Mokslinių tyrimų tarybos idėja, ar būtų Sąjungos institucija ar kitos rūšies struktūra, turi būti kuriama artimai bendraujant su vietos ir regionų administracija, o taip pat ir su Regionų komitetu. Europos Mokslinių tyrimų ir vystymo finansai turi būti skiriami mokslinio meistriškumo ir galimybes pateikti naujoves į komercinę rinką, pagrindu, kad būtų patenkinti visuomenės poreikiai. RK **mano**, kad svarbu, jog Europos regionai ir mokslininkai, kurie nedalyvauja grupėse, kurios būtų finansuojamos siūlomos Europos Mokslinių tyrimų tarybos, taip pat galėtų pasinaudoti mokslinių tyrimų rezultatais.;

1.30 **remia** pasiūlytą racionalizaciją ir Sąjungos veiklos pergrupavimą, kad paremti mažų ir vidutinių įmonių mokslinius tyrimus, o taip pat ir jų gerovę; rizikos kapitalo fondų,

mokslo parkų, inkubatorių ir regioninės naujovių politikos kūrimą; technologijų perdavimą ir intelektinės nuosavybės bei patentų valdymą. Šis pasiūlymas apima daugelį Komisijos generalinių direktoratų ir turi būti parengtas bendrai, nes Regionų komiteto dalyvavimas yra nepaprastai svarbus.

2. Regionų komiteto rekomendacijos

REGIONŲ KOMITETAS

2.1 **rekomenduoja**, kad subalansuotos regioninės raidos Europoje skatinimo aspektas būtų į Europos mokslinių tyrimų politikos įgyvendinimą;

2.2 **pabrėžia**, kad rengiant naujas struktūrinių fondų programas reikia atsižvelgti į mokslinių tyrimų ir vystymosi skatinimą;

2.3 **pabrėžia, kad** į naująją finansavimo programą reikėtų įtraukti „žmogiškąją dimensiją“ ir visuomenės poreikius

2.4 **pabrėžia** mokslinių tyrimų ir naujovių infrastruktūros, mokslinių tyrimų centrų, technologijų parkų ir meistriškumo centrų svarbą, įskaitant ir žemesnio lygio centrus bei atsižvelgiant į jų svarbų vaidmenį rengiant mokslininkus ir kuriant žmogiškąją kapitalą ne tik vietos mastu, bet ir į naudą didesniems regionams;

2.5 **rekomenduoja**, kad Sąjunga daugiau finansuotų mokslinių tyrimų verslumo, regioninės inovacijos procesų ir mokslinių tyrimų rezultatų komercinimo srityje, siekiant sukurti žiniomis grįstos ekonomikos stiprinimo instrumentus įvairiose Sąjungos dalyse.

Briuselis, 2004 m. lapkričio 18 d.

Regionų komiteto
pirmininkas
Peter STRAUB

Regionų komiteto nuomonė dėl Komisijos komunikato

- „Tolimesnė Europos geležinkelių sistemos integracija: trečiasis geležinkelių paketas“
- Pasiūlymo Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai, pakeičiančiai Tarybos direktyvą 91/440/EEB dėl Bendrijos geležinkelių plėtros
- Pasiūlymo Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai dėl Bendrijos geležinkelių tinkle garvežius bei traukinius valdančios traukinių įgulos sertifikavimo
- Pasiūlymo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentui dėl tarptautinio geležinkelių transporto keleivių teisių ir pareigų
- Pasiūlymo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentui dėl kompensacijos krovinių pervežimo geležinkeliais paslaugų sutartinių kokybės reikalavimų nesilaikymo atvejais

(2005/C 71/07)

REGIONŲ KOMITETAS,

Atsižvelgdamas į Komisijos pranešimą dėl tolimesnės Europos geležinkelių sistemos integracijos - trečiojo geležinkelių paketo - KOM(2004) 140 galutinis, pasiūlymą Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai, pakeičiančiai Tarybos direktyvą 91/440/EEB dėl Bendrijos geležinkelių plėtros - KOM(2004) 139 galutinis-2004/0047 (COD), pasiūlymą Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai dėl Bendrijos geležinkelių tinkle garvežius bei traukinius valdančios traukinių įgulos sertifikavimo - KOM(2004) 142 galutinis - 2004/0048 (COD), pasiūlymą Europos Parlamento ir Tarybos reglamentui dėl tarptautinio geležinkelių transporto keleivių teisių ir pareigų - KOM(2004) 143 galutinis - 2004/0049 (COD), ir pasiūlymą Europos Parlamento ir Tarybos reglamentui dėl kompensacijos krovinių pervežimo geležinkeliais paslaugų sutartinių kokybės reikalavimų nesilaikymo atvejais - KOM(2004) 144 galutinis- 2004/0050 (COD);

Atsižvelgdamas į 2004 m. balandžio 28 d. Tarybos sprendimą konsultuotis su komitetu šiuo klausimu pagal Europos Bendrijos steigimo sutarties 265 straipsnio pirmą dalį ir 71 straipsnį;

Atsižvelgdamas į komiteto pirmininko 2004 m. birželio 19 d. sprendimą Teritorinės sanglaudos politikos komisijai nurodyti parengti nuomonę šiuo klausimu;

Atsižvelgdamas į ankstesnę komiteto nuomonę dėl pasiūlymo Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai dėl transeuropinės paprastųjų geležinkelių sistemos sąveikos (KOM(1999) 617 galutinis - 1999/0252 COD) (CdR 94/2000 fin) ⁽¹⁾;

Atsižvelgdamas į ankstesnę komiteto nuomonę dėl Komisijos komunikato: „Link integruotos Europos geležinkelių erdvės“ - (KOM(2002) 18 galutinis (antrasis geležinkelių paketas) (CdR 97/2002 fin) ⁽²⁾);

Atsižvelgdamas į ankstesnę komiteto nuomonę dėl Baltosios knygos: „Europos transporto politika iki 2010 m.: apsisprendimo metas“ (KOM(2001) 370 galutinė) (CdR 54/2001 fin) ⁽³⁾;

Atsižvelgdamas į ankstesnę komiteto nuomonę dėl pasiūlymo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentui dėl Bendrijos finansinės paramos suteikimo krovinių transporto sistemos aplinkosaugos veiksmingumo didinimui - Marco Polo (KOM(2002) 54 galutinis - 2002/0038 COD) (CdR 103/2002 fin) ⁽⁴⁾;

⁽¹⁾ OL C 317 2000 11 06, p. 22

⁽²⁾ OL C 66 2003 03 19, p. 5

⁽³⁾ OL C 192 2002 08 12, p. 8

⁽⁴⁾ OL C 278 2002 11 14, p. 15

Atsižvelgdamas į ankstesnę komiteto nuomonę dėl dokumento „Koridoriai ir TEN-T: postūmis augimui bei Europos sanglaudos įrankis“ ir dėl Komisijos komunikato dėl Europos Viduržemio jūros transporto tinklo plėtros (KOM(2003) 376 galutinis) (CdR 291/2003 fin) ⁽³⁾;

Atsižvelgdamas į komiteto nuomonės projektą (CdR 161/2004 rev. 2), kurį 2004 m. rugsėjo 24 d. patvirtino Teritorinės sanglaudos politikos komisija (pranešėjas: **p. Bernard Soulage**, Rhône regiono vice-pirmininkas (FR, ESP));

Kadangi:

- 1) Keleivinio ir krovinio geležinkelių transporto plėtra yra esminė integruotos Europos įgyvendinimo sąlyga, o taip pat svarbus ekonomikos augimo šaltinis,
- 2) Geležinkelio transporto valdomo rinkų atvėrimo būdų paieška turėtų papildomos vertės įgyvendinant šį plėtros siekinį, ypač tarptautiniame lygmenyje,
- 3) Integruojant ar atveriant rinkas visada reikia turėti omenyje šiuos tris dalykus: paslaugų kokybę, keleivių ir pervežamų prekių saugą, naudotojų ir aptarnaujamų sričių teises.

57-oje plenarinėje sesijoje, vykusioje 2004 m. lapkričio 17-18 d. (2004 m. lapkričio 17 d. posėdyje), vienbalsiai patvirtino šią nuomonę.

1. Regionų komiteto požiūriai

Link geležinkelio paslaugų vidaus rinkos sukūrimo

Nors komitetui pasiūlymai yra iš esmės priimtini, yra daug aspektų, kuriuos reikia patikslinti, tiek dėl valstybių bei suinteresuotų regionų ir vietos valdžios institucijų veiksmų tvarkos, tiek dėl Komisijos pasiūlytų taisyklių masto, sferos bei pobūdžio. Regionų komitetas nori užtikrinti, kad geležinkelių reforma būtų įgyvendinta taip, jog pagerintų geležinkelių paslaugas, tokiu būdu padidindama geležinkelių konkurencingumą kitų transporto rūšių atžvilgiu ir apsaugodama geležinkelių transporto operatorių ekonominę gyvybingumą.

REGIONŲ KOMITETAS

1.1 **sveikina** pastangas skatinti ir įgyvendinti integruotą Europos geležinkelių erdvę, kuri yra esminė sąlyga geležinkelių transporto dinamiškumui atgaivinti. O tai yra, kaip tai yra tvirtinama Baltojoje knygoje, nepakeičiama transporto rūšis tvarios Europos sąjungos transporto politikos perspektyvoje;

1.2 **bendrai remia** Komisijos pastangas prisidėti prie tikros geležinkelių paslaugų vidaus rinkos formavimo keleivinio ir krovinio transporto atžvilgiu, laikantis Europos Parlamento sprendimų. Trečiajame geležinkelių pakete pateikti pasiūlymai yra skirti krovinių gabenimo paslaugų kokybės gerinimui ir nuosekliam keleivinio transporto rinkos atvėrimui visoje ES, pradedant nuo tarptautinių keleivinių paslaugų;

1.3 **teigia**, kad tarptautinio keleivinio transporto srityje regionus jungiančių aukšto greičio transporto paslaugų plėtra

yra iniciatyva, kuri turi būti skatinama atsižvelgiant į tvarią plėtrą; tačiau tai turi būti projekto teikti regionams aukštos kokybės paslauga, pagrįsta grafiko dažnumu, dalis.

1.4 **nori** skatinti tarpšieninių paslaugų, kurios sudaro reikšmingą švytuoklinių paslaugų rinką, plėtrą. Reikia supaprastinti suinteresuotų regionų tarpusavio susitarimų sudarymą, siekiant užtikrinti aukštą kokybės lygį ir paslaugų rentabilumą;

1.5 taip pat yra **labai susirūpinęs** dėl regioninio planavimo ir vienodos prieigos prie skirtingų regionų. Šiuo atžvilgiu komitetas tikisi, kad bus imtasi visų būtinų priemonių, siekiant užtikrinti, kad naujų geležinkelio operatorių atėjimas netaptų nepelningų geležinkelio linijų, kurios dabar veikia dėl įkainių suvienodinimo, uždarymo priežastimi.

Galima nustatyti du pavojus:

— Pirmasis yra susijęs su periferiniais arba neturinčiais išėjimo į jūrą regionais, kuriems gali nepavykti pasinaudoti šiomis paslaugomis, jeigu vien tik operatorius spręs dėl aptarnaujamų regionų. Be to, kai kurioms tarpregioninėms geležinkelių linijoms, kurios nėra viešųjų paslaugų sutarčių objektai, gali pakenkti tarptautinės paslaugos, naudojančios sustojimus, kurie pritraukia didžiausią eismo srautą, o todėl ir daugiausiai pelno.

— Antrasis yra susijęs su saugiklių išlygos taikymo sąlygomis jungtims (ypač regioninėms), kurios yra viešųjų paslaugų sutarties objektas;

⁽³⁾ OL C 109 2004 04 30, p. 10

1.6 **primena**, kad geležinkelių saugos klausimas yra svarbiausias, kaip pažymėta aiškinamajame rašte, o atsirandant žemas kainas taikantiems vežėjams, negalima leisti pakenkti naudotojų saugos reikalavimams (mašinistų apmokymas ir licenzijos, riedmenų nusidėvėjimo būseną ir priežiūros taisyklės). Tai yra dar svarbiau, žinant, kad kabotažo leidimas skatins transporto įvairovę, ypač regioniniuose keliuose, kur viešųjų paslaugų sutartys daugeliu atveju kelia aukštus saugos lygmenis. Be to, kabotažo leidimas lems kai kurių nacionalinių geležinkelių rinkos segmentų *de facto* liberalizaciją, ir svarbu užtikrinti, kad rinkos atvėrimas konkurencijai šiuo būdu nesu-silpnintų nacionalinių geležinkelių linijų, kurios nėra viešųjų paslaugų sutarčių objektas, ekonominio gyvybingumo;

1.7 **patvirtina** komiteto paramą geležinkelių sektoriuje pradėtų reformų įvertinimo procesams, siekiant užtikrinti, kad jos skatina geresnį paslaugų teikimą (paslaugų teikimo lygmenis, paslaugų kokybę, saugą, kainą). Šiuo atžvilgiu komitetas domisi, ar pasiūlytas grafikas yra tinkamas, nes jis nesuteikia galimybės visapusiškai įvertinti ankstesnes reformas.

Bendrijos geležinkelių tinklo mašinistų sertifikavimas

REGIONŲ KOMITETAS

1.8 **pritaria** Komisijos iniciatyvai, siekiančiai įvesti dviejų dalių mašinistų sertifikavimo sistemą, kurią sudaro: 1) nacionalinės valdžios institucijos ar jos įgaliotos įstaigos išduodama ir mašinistui priklausanti visoje ES teritorijoje galiojanti ES licenzija, ir 2) harmonizuotas papildomas sertifikatas, kuris atspindėtų konkrečius įgaliotos tarnybos reikalavimus, būtų riboto galiojimo, ir išduotas mašinistą įdarbinusios geležinkelio įmonės;

1.9 **pažymi**, kad šios nuostatos buvo partnerių (Europos geležinkelių bendrijos ir Europos transporto darbuotojų federacijos) konsultacijos objektas ir garantuoja laisvą darbuotojų judėjimą Bendrijoje;

1.10 **patvirtina**, kad griežtų saugos taisyklių apibrėžimas yra pagrindinė išankstinė sąlyga, siekiant tinklų sąveikos tikslo. Dėl smarkiai besiskiriančių mašinistų sertifikavimą reglamentuojančių nacionalinių įstatymų siūlomas harmonizavimas yra būtinas. Fizinio ir psichologinio tinkamumo kontrolė, nuolatiniai patikrinimai, kompetencijos lygmenų stebėseną ir elementarios bendros kalbos žinios yra esminės aukšto geležinkelių saugos lygio garantijos.

1.11 **remia** tolygiai kintantį laipsnišką naujų nuostatų, kurios iš pradžių būtų taikomos tik tarptautinių maršrutų maši-

nistams, o ilgainiui, po įvertinimo, būtų pritaikytos visiems mašinistams, įvedimą.

Tarptautinio geležinkelių transporto keleivių teisės ir pareigos

REGIONŲ KOMITETAS

1.12 **džiaugiasi** Komisijos iniciatyva nustatyti tarptautinio geležinkelių transporto keleivių teisių ir pareigų taisykles pagal oro transporto sektoriuje nustatytas taisykles. Tai būtų žingsnis link įvairių transporto rūšių sveikos konkurencijos.

1.13 **tikisi**, kad pasiūlytos priemonės bus pritaikytos ir valstybių vidaus kabotažo paslaugoms, sukurtomis dabartinių teisės normų rėmuose.

1.14 **pažymi**, kad į naudotojų ir vietos bendruomenės atstovus buvo nepakankamai atsižvelgta procedūrose, kurios greičiausiai bus įgyvendintos.

Kompensacija krovinių gabenimo geležinkeliais paslaugų kokybės reikalavimų nesilaikymo atvejais

REGIONŲ KOMITETAS

1.15 **pažymi**, kad geležinkelių krovinių rinkos dalis sumažėjo, o užsakovų aukštesnės kokybės, pristatymų laiku ir kt. reikalavimai išaugo;

1.16 **mano**, kad geležinkelių įmonių teikiamų paslaugų kokybės gerinimo priemonės yra ypač svarbios, nes be tokių priemonių geležinkelių krovinių nuosmukis tęsis;

1.17 **pažymi** Komisijos pastangas padidinti geležinkelių krovinių rinkos dalį vis dar sudėtingų aplinkybių sąlygomis. Operatorių teikiamų paslaugų kokybės gerinimas neabejotinai yra vienintelis būdas įgyti užsakovo pasitikėjimą ir pritraukti naujų užsakovų;

1.18 **abejoja**, ar Komisija turėtų reglamentuoti šį sektorių, kadangi operatoriai turi sutartinius santykius su savo užsakovais, kur kokybės reikalavimai yra sutartų sąlygų dalis. Šiuo atveju kyla pavojus, jog reglamentavimas gali turėti atvirkštinį poveikį, ypač jei kokybės reikalavimai lems aukštesnes paslaugų kainas, kai tuo tarpu kelių transporto atveju išlieka laisvė nustatyti bendrai sutartus reikalavimus. Tai dar jautresnis klausimas naujų valstybių narių geležinkelių operatoriams, ypač jeigu Komisija nereglamentuoja visų transporto rūšių kokybės reikalavimų tuo pačiu pagrindu.

2. Regionų komiteto rekomendacijos

REGIONŲ KOMITETAS

2.1 **prašo**, kad pasiūlytas grafikas būtų modifikuotas taip, jog liktų erdvės būtinoms ankstesnių reformų įvertinimams, o konkrečiau, jog šis įvertinimas galėtų atsižvelgti į pokyčius, kurių reikalauja šios reformos naujose šalyse narėse ir nuošaliuose regionuose;

2.2 **ragina** tiksliau apibrėžti tarptautines paslaugas, įtraukiant reikalavimą išdėstyti galinius sustojimus kiekvienos valstybės, kurią aprėpia tarptautinės paslaugos, bent viename didesniame mieste. Direktyvos projekto (KOM(2004) 139 galutinis) 1 straipsnyje pasiūlytame „tarptautinių keleivių paslaugų“ apibrėžime yra tik vienas kriterijus, o būtent „traukiniai kerta mažiausiai vieną sieną“. Šio apibrėžimo paprastumas gali lemti nukrypimą nuo šios normos (*veltėdžiavimas*), kadangi tarptautinių paslaugų statuso nustatymui užtenka aptarnauti pirmą stotį už sienos, net jei beveik visa apyvarsta būtų gaunama tik vienoje šalyje. Tokia praktika *de facto* lemtų konkrečios šalies nacionalinės rinkos atvėrimą;

2.3 **prašo** apibrėžti valstybių ir vietos bei regioninės valdžios institucijų vaidmenį, nustatant pasiūlytų tarptautinių paslaugų ypatybes (paslaugų skaičių, sustojimų skaičių, dažnumą, periodiškumą, valstybinių kelių mokesčius);

2.4 **siūlo** sukonkretinti direktyvos projekto formuluotę, atsižvelgiant į klausimą, ar pakanka vienos vietos arba regionų valdžios institucijos, kaip geležinkelio linijos, kuriai taikomos viešųjų paslaugų sutarties nuostatos, organizacinės valdžios institucijos sprendimo, kad kabotažo kelią galima pripažinti netinkamu, ar tam reikia atitinkamos nacionalinės reguliavimo tarnybos sprendimo. Pastaruoju atveju nėra būtina papildomai reikalauti dviejų valstybinių šalių sutikimo, numatant kad kabotažo paslaugos bus apribotos vietos ar regionų valdžios institucijų pagal viešųjų paslaugų kontraktą, arba reguliavimo institucijų sprendimais, kaip tai nurodyta direktyvos 2001/14/EB 30 straipsnyje;

2.5 **rekomenduoja** nustatyti tarptautinių paslaugų teikimo pagrindines sąlygas, pagal siūlomų paslaugų pobūdį. Sąlygos, susijusios su tokių paslaugų gyvybingumu, bilietų kainomis ir paslaugų lygmenimis priklauso nuo teikiamų paslaugų pobūdžio. Pavyzdžiui, sunku *a priori* išsivaizduoti vienodas paslaugų taisykles, skirtas du gretimus regionus jungiančiam tarpsieniui susisiekimui, susiekimo paslaugoms greitaeigiuose keliuose tarp, tarkim, Londono ir Marselio, naktinėms susisiekimo paslaugoms tarp Hamburgo ir Ciūricho ir sezoninėms susisiekimo paslaugoms tarp Paryžiaus ir Venecijos;

2.6 **siūlo** atsižvelgti į tarptautinių geležinkelių paslaugų rinkos atvėrimo poveikį tarptautiniams autobusų maršrutams, ypač laisvės nustatyti bilietų kainas šiems maršrutams atžvilgiu (ar šios įmonės taip pat turi nacionalinio kabotažo teisę?);

2.7 **reikalauja** išaiškinti sąlygas, pagal kurias teikiant naujas tarptautines geležinkelių paslaugas bus galima arba negalima laisvai nustatyti įkainius, ypač kabotažo klientams, taip užkertant kelią konkurencijos su nacionaliniais operatoriais iškreipimui, nes pastarieji neturi tokios laisvės;

2.8 **siūlo** fiksuotą naujų paslaugų teikimo trukmę, kad jos galėtų atsipirkti. Siekiant išvengti paslaugų pasiūlos nepastovumo šioje srityje, svarbu, kad dalyvaujančioms šalims būtų suteiktos garantijos;

2.9 **prašo**, kad harmonizuotam papildomam traukinio įgulos sertifikatui gauti būtų būtinas kiekvienos valstybės, kurią kerta geležinkelio linija, kalbos mokėjimas;

2.10 **reikalauja**, kad geležinkelių transportui taikomos kompensacijų keleiviams sąlygos, ypač dėl traukinių vėlavimo, būtų tokios pačios, kaip ir taikomos oro transporto sektoriuje (turint omenyje kompensacijų trukmę ir lygį);

2.11 **pažymi**, kad šie klausimai rūpi vis daugiau vietos ir regionų valdžios institucijų skaičiui, todėl svarbiausia, kad jų atstovai būtų įtraukti į visas valstybės ar Bendrijos struktūras, atsakingas už šių priemonių įgyvendinimą.

2004 m. lapkričio 17 d., Briuselis

Regionų komiteto

pirmininkas

Peter STRAUB

Regionų komiteto nuomonė dėl Komisijos pranešimo Tarybai, Europos parlamentui, Europos Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „El. sveikatos priežiūra – sveikatos apsaugos gerinimas Europos piliečiams: Europos el. sveikatos priežiūros erdvės veiksmų planas“

(2005/C 71/08)

REGIONŲ KOMITETAS,

Atsižvelgiant į Komisijos pranešimą Tarybai, Europos Parlamentui, Europos Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl „El. sveikatos priežiūra – sveikatos apsaugos gerinimas Europos piliečiams: Europos el. sveikatos priežiūros erdvės veiksmų planas“ (COM(2004) 356 galutinis),

Atsižvelgdamas į 2004 m. balandžio 30 d. Europos Komisijos sprendimą konsultuotis su komitetu šiuo klausimu pagal Europos Bendrijos steigimo sutarties 265 straipsnio pirmą dalį,

Atsižvelgdamas į komiteto valdybos 2004 m. rugsėjo 8 d. sprendimą nurodyti Kultūros ir švietimo komisijai parengti nuomonę šiuo klausimu,

Atsižvelgdamas į komiteto nuomonės projektą 256/2004 Rev.1, kurį 2004 m. rugsėjo 22 d. patvirtino Kultūros ir švietimo komisija (pranešėjas: **p. Olivier Bertrand**, Maire de Saint-Silvain-Bellegarde (Prancūzija/ELP))

Komitetas 57-oje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2004 m. lapkričio 17-18 d. (lapkričio 17 d. posėdyje), priėmė šią nuomonę vienbalsiai.

1. Regionų komiteto požiūris

Ižanga

1.1 Kaip plačiai aiškinama Komisijos pranešimo ižangoje, el. sveikatos priežiūra gali veiksmingai ir ekonomiškai užtikrinti pagerintą sveikatos priežiūrą. Tačiau raktas į sėkmę bus piliečių pasitikėjimo, kad visi el. sveikatos priežiūros aspektai, kurie jiems turi įtakos, yra sukurti pirmenybę teikiant jų interesams, užtikrinimas. Todėl bus labai svarbu įtraukti pacientus ir piliečius atstovaujančių organizacijų atstovus į el. sveikatos priežiūros produktų, sistemų ir paslaugų kūrimą. Specifinėms pacientų grupėms sukurtų sistemų atžvilgiu, atitinkamų pacientų paramos grupių atstovai turėtų būti įtraukti. Piliečiams didžiausią rūpestį kels asmens medicininių įrašų konfidencialumo klausimas.

1.2 Pavadinimas „**piliečiams skirta sveikatos priežiūros paslauga**“ turi būti taikomas praktiniame politikos įgyvendinime, o ne tikslai tikslo aprašymui politikos dokumentuose.

1.3 El. sveikatos priežiūros sistemų įdiegimo patirtis aiškiai parodė būtinybę įtraukti sveikatos profesionalus nuo pačių pirmų diskusijų dėl bet kokio jų naudojimui skirto el. sveikatos priežiūros projekto.

1.4 Visuomenės pasitikėjimo įgijimui ir išlaikymui gyvybiškai svarbus bus patvirtintų el. sveikatos priežiūros sistemų kokybės užtikrinimo („patvirtinimo“) klausimas. Pasitikėjimo

įgijimas turėtų būti pripažintas pagrindiniu klausimu skatinant piliečius naudotis šaltiniais, kurie suteikia teisingą, pasvertą ir nešališką informaciją bei patarimus, o ne tais, kurie siūlo neretai prastą, o kartais ir pavojingą informaciją, dažniausiai komerciniais tikslais⁽¹⁾.

2. El. sveikatos priežiūros vaidmuo ir iššūkiai bei lūkesčiai Europos sveikatos priežiūros sektoriuose

2.1 **Paslaugų prieinamumas:** Pranešime teigiama, kad iki 2051 m. beveik 40 % Sąjungos gyventojų bus vyresni nei 65 metų. Jaunesnė šio amžiaus grupės dalis bus žmonės, kurie gyvena ir dirba elektroninėje aplinkoje ir tikėtina, kad gerai susipažinę ir lengvai besinaudojantys el. sveikatos priežiūra, su sąlyga, kad reikiamos kontrolės priemonės buvo įdiegtos jų patirties įgijimo metu. Tačiau XXI amžiaus pradžioje dauguma vyresnio amžiaus grupės žmonių gali turėti menką naudojimosi el. sveikatos priežiūra patirtį, o kai kuriems gali trukti informacinių technologijų srities įgūdžių, būtinų maksimaliai el. sveikatos priežiūros naudai gauti. Tai yra būtent tie žmonės, kuriems reikės vis didesnės prieigos prie sveikatos priežiūros

⁽¹⁾ 32 pačių populiariausių alternatyvaus ir papildomo gydymo Interneto svetainių, kurios teigiama pritraukia dešimtis tūkstančių „lankytojų“ kiekvieną dieną, apklausa parodė, jog jos siūlo 118 skirtingų „gydymo kursų“ nuo vėžio bei 59 taip vadinamus profilaktinius gydymo būdus, kurių nei vienas negalėjo pateikti skelbiamų rezultatų. O penktadalis tinklalapių aktyviai ar netiesiogiai atkalbinėjo pacientus nuo naudojimosi tradiciniais vėžio gydymo metodais (tyrimas paskelbtas žurnale „Annals of Oncology“, cituotas 2004 m. balandžio 15 d. BBC naujienų laidoje)

paslaugų. Reikia įdiegti sistemas, siekiant užtikrinti, kad jų interesai nebus pažeisti. Keletą metų bus poreikis užtikrinti ir kitus ryšių kanalų, pavyzdžiui telefoną, tam kad gyventojai galėtų naudotis paslaugomis. Taip pat turi būti prieinama ir spausdinta informacija.

2.2 Suprantama, kad komitetas, įsteigtas remiant Darbo ir socialinių reikalų generaliniam direktoratui, tiria el. sveikatos priežiūrą, o kartu ir „skaitmeninę takoskyrą“, miesto ir kaimo skirtumus, o taip pat klausimus dėl sveikatos specialistų ir piliečių švietimo ir lavinimo. Šių klausimų išsprendimas yra esminis sėkmingam el. sveikatos priežiūros įgyvendinimui.

2.3 **Technologijų infrastruktūra:** Pranešime yra nuoroda į būtinybę imtis veiksmų „placiajuosčio tinklo išplėtojimui telekomunikacijose.“ Tam tikruose geografinėse vietose kai kurios vartojamos placiajuosčių Interneto jungtys šiuo metu yra nepakankamai galingos. Tai turi labai didelę reikšmę ligoninėms ir pirminės sveikatos priežiūros specialistams tokiose vietose. Kai kurie telemedicinos aspektai, kaip rentgeno tyrimų rezultatų perdavimas, bus itin neužtikrinti, o gal net ir neįmanomi. Kaimo ar negausiai apgyvendintose vietovėse, kur esančios placiajuosčių jungtys yra sąlyginai silpnos, atstumas tarp sveikatos priežiūros įstaigų greičiausiai yra žymiai didesnis nei kitose vietovėse, todėl el. sveikatos priežiūros pritaikymo galima nauda bus didesnė. Be to, jei vietos sveikatos priežiūros teikėjai norėtų padaryti informaciją vietos gyventojams prieinama Internetu, būtina, kad šie gyventojai turėtų patikimą technologijų infrastruktūrą, kuri leistų iš karto prieiti prie šios informacijos.

2.4 Todėl reikia įvesti reikalingą įrangą, norint užtikrinti atitinkamą technologijų infrastruktūrą, kad visi, kuriems reikia, turėtų prieigą prie el. sveikatos priežiūros paslaugų. Investicijos galėtų būti gaunamos iš ES sanglaudos ir/ar struktūrinių fondų, o taip pat galbūt per Europos Investicijų banką.

2.5 **Galių suteikimas sveikatos paslaugų vartotojams - pacientams ir sveikiems piliečiams:** Pateikiamos nuorodos į paramą, kurios žmonėms dabar reikia savo pačių ligų, rizikos ir gyvenimo būdo valdymui, o taip pat ir į tai, kad žmonės aktyviai ieško informacijos apie savo pačių sveikatos būklę. Trumpai tariant, dabar žmonės nori bendradarbiauti su sveikatos priežiūros specialistais priimant sprendimus dėl gydymo.

2.6 Vaistų vartojimas yra dažniausiai pasitaikanti intervencija ligos gydyme, skirta apsaugoti piliečius nuo rimtų medicininių incidentų, kaip vainikinės širdies ligos ar infarkto. Europos Vaistų agentūros (EVA) paskelbti pasiūlymai „kelio gairėms“ rodo norą, kad EVA duomenų bazė apimtų viską, kam buvo suteikti rinkodariniai leidimai bet kurioje šalyje narėje ir pagal centralizuotą procedūrą. Šis pasiūlymas turėtų būti įgyvendintas kai tik bus įmanoma. Žmonės, kurie nori ieškoti

informacijos apie vaistus Internete, turi būti skatinami naudotis EVA duomenų baze kaip pagrindiniu duomenų šaltiniu, nes čia suteikta informacija bus objektyvi, patikima ir moksliskai įrodyta.

2.7 Visose „patvirtintose“ Interneto svetainėse apie gydymo produktus bei sveikatos priežiūrą turi būti pateikti aiškūs patarimai žmonėms aptarti informaciją ar kitas su vaistais susijusias problemas su savo gydytoju ar vaistininku. 2003 m. Pasaulio Sveikatos Organizacijos ataskaitoje „Ilgalaikių terapijų laikymasis – įrodymas imtis veiksmų“ išryškino pagrindines problemas, kurios, esant chroniškai sveikatos būklei, iškyla griežtai nesilaikant ilgalaikio gydymo vaistais kurso. Tai reiškia ne tik išteklių švaistymą, bet taip pat ir grėsmę asmenų sveikatai ateityje.

2.8 Pastarasis mokslinis tyrimas⁽²⁾ parodė, kad žmonės dažnai priima teigiamus sprendimus nustoti vartoti vaistus, o ne pamiršta tai daryti. Pasaulio Sveikatos Organizacijos ataskaita parodė, kad nesilaikymo priežastys skiriasi, tačiau galimas nemalonus šalutinis poveikis gali tai paskatinti. Į tai turi būtina atsižvelgta visuose el. sveikatos priežiūros iniciatyvose, pateikiant informaciją apie vaistus ir gydymo būdus, su teigiamu požiūriu į laikymosi skatinimą.

2.9 Pasaulio Sveikatos Organizacijos ataskaitos išvada buvo, kad „išsikūlimo dėl lankymosi veiksmingumo didinimas gali turėti žymiai didesnę poveikį gyventojų sveikatai, nei bet kokių konkrečių gydymo būdų gerinimas“. Kai trūksta išteklių sveikatos priežiūrai, deramos el. sveikatos priežiūros iniciatyvos turėtų akcentuoti laikymosi gerinimą.

2.10 Pranešimas pabrėžia priežiūros ir pacientų saugos kokybės gerinimą, kuris gali priklausyti nuo priėjimo prie „išsamių ir saugių elektroninės sveikatos priežiūros įrašų“. Iškyla dilema kaip išlaikyti pacientų pasitikėjimą sveikatos įrašų saugumu ir konfidencialumu, o tuo pačiu metu užtikrinti, kad visa būtina informacija būtų prieinama visiems sveikatos priežiūros specialistams, teikiantiems sveikatos priežiūros paslaugas asmenims, kad jie galėtų užtikrinti kuo geresnės kokybės priežiūrą. Visuomenės pasitikėjimo duomenų slaptumo ir konfidencialumo klausimu išlaikymas atrodo bus dar sudėtingesnis dėl didėjančio tarpšieninio sveikatos priežiūros paslaugų teikimo. Pranešimas atveria galimybę atlikti studijų duomenų apsaugos el. sveikatos priežiūros kontekste klausimu. Tam turėtų būti teikiama pirmenybė.

2.11 **Parama sveikatos priežiūros valdžios institucijoms ir sveikatos priežiūros vadovams:** Pranešime teigiama, kad el. sveikatos priežiūra atveria naujas galimybes žmonėms, gyvenantiems atokiose vietovėse, kur sveikatos priežiūros paslaugos yra labai ribotos, o taip pat ir „marginalinėms grupėms“ t.y. įvairaus neįgalumo žmonėms. Tai taps tikrove tik tada, jei bus pakankamai investuota į technologijų infrastruktūrą kur reikia atokiose vietovėse. Piliečių lavinimas taip pat bus gyvybiškai svarbus.

⁽²⁾ Barber N, Parsons J, Clifford S, Darracott R, Horne R, „Pacientų problemos dėl naujų vaistų nuo chroniškų ligų“ *Quality and Safety in Healthcare*, Nr. 13, 2004 m. birželio mėn.

3. Padėties būklė

3.1 Pagrindiniai iššūkiai platesniam įgyvendinimui: Kaip paaiškinta pranešime, **sąveikumas** yra pagrindinis klausimas, kuris, jei bus pasiektas, reikalaus žymiai teigiamesnio požiūrio, nei buvo rodomas iki šiol. Atsižvelgiant į reikalingas investicijas, **draugiškumas vartotojui** turi būti lengviau pasiekiamas. Šioje nuomonėje jau buvo aptarti **konfidencialumo ir saugumo** klausimai.

3.1.1 Bendrų duomenų apsaugos direktyvos nuostata sukurti elgesio kodeksą konkrečioms sritims, kaip sveikatos priežiūra turėtų būti keliama skubos tvarka, ypač siekiant spręsti konfidencialumo ir saugumo klausimus.

3.1.2 Neminint konfidencialumo užtikrinimo, piliečiams rūpės būti tikriems, jei kiltų problemų dėl tarpšieninio paslaugų teikimo, kad jų teisės į kompensaciją bus apsaugotos. Diskusijose dėl pasiūlymo priimti direktyvą dėl paslaugų teikimo vidaus rinkoje (COM (2004) 2 galutinis) parodė, kad profesionalų draudimo garantijos atlyginti nuostolius smarkiai skiriasi šalyse narėse. Draudėjai pasiūlė, kad dėl reikalavimo sveikatos apsaugos profesionalams turėtų privalomą profesinės rizikos draudimą kai kurių sveikatos priežiūros profesijų atstovams gali būti neįmanoma įsigyti įperkama draudimą. Tada jie turės spręsti dėl paslaugų teikimo nutraukimo arba darbo tęsimo nelegaliai. Ši problema turi būti išspręsta, jei norima, kad gyventojai pasitikėtų tarpšieninėmis el. sveikatos priežiūros paslaugomis.

3.2 Kaip aiškiai parodė diskusijos dėl siūlomos direktyvos dėl specialistų kvalifikacijos bendro pripažinimo (COM(2002) 119 galutinis), piliečiams svarbus yra ir klausimas dėl tarpšienines sveikatos priežiūros siūlančių asmenų **kvalifikacijos**. Būtiny, kad el. sveikatos priežiūros paslaugos nebūtų naudojamos apeiti nacionalinius reglamentus, o tai reiškia kad, priimančių šalių narių priežiūros institucijos turi žinoti, kad sveikatos priežiūros specialistai iš kitų šalių narių teikia paslaugas, ir turi būti įsitikinusios, kad konkretus specialistas yra tinkamai kvalifikuotas, turintis licenziją verstis savo profesija ir jam netaikomos jokios drausminėms sankcijos. Piliečiai nori būti tikri, kad jiems paslaugas teikiantis sveikatos priežiūros specialistai iš kitų šalių narių atitinka tuos pačius standartus, kurie reikalaujami jų šalyje narėje. Šios direktyvos tekste reikia rasti sprendimą, jei norima, kad piliečiai pasitikėdami naudotųsi el. sveikatos priežiūros paslaugomis.

3.3 Vienas iš pavyzdžių, kuris padėtų sustiprinti saugumą ir teisinį tikrumą, būtų el. recepto formos standartizavimas. Šiuo metu visoje Europos Sąjungoje nėra standartinio popierinio recepto formato, tai dar vienas problemų pacientams sukkeliantis aspektas, kais siekiama įsigyti vaistų kitoje nei buvo išrašytas receptas šalyje narėje. Todėl derėtų išnagrinėti el. receptų formatų standartizavimo klausimą, kol el. receptų paslaugos pačioje užuomazgoje, nei laukti, kol atskirose šalyse narėse bus

įdiegtos sistemos. Europos Sąjungos medicininių, stomatologinių ir farmacinių profesijų atstovai turėtų būti pakviesti bendradarbiauti šioje iniciatyvoje.

3.4 Kaip teigiama pranešime, piliečiai teikia pirmenybę jų poreikiams ir reikalavimams pritaikytų paslaugų teikimui, kol žino, kad jų teisė į privatumą yra apsaugota. Sutariama, kad susidomėjimas el. sveikatos priežiūros sistemomis ir paslaugomis išaugs greičiau ten, kur bus atsižvelgta į naudotojų bendruomenių (sveikatos priežiūros specialistų, pacientų ir piliečių) poreikius ir interesus. Todėl naudotojų grupių atstovai turėtų būti įtraukti į el. sveikatos priežiūros projektų kūrimą. Šios bendruomenės tuomet bus labiau linkusios naudotis ir remti el. sveikatos priežiūrą. Tai, kad kiekviena suinteresuota pusė turi galimybę vetuoti bet kurio projekto įgyvendinimą, jei nemana, kad jis bus naudingas, turėtų būti svarbiausia šių projektus planavime.

3.5 Pavojus, kad daliai bendruomenės, paminėtos antraštėje „**El. sveikatos priežiūros prieinamumas visiems**“, gali būti užkirstas kelias naudotis el. sveikatos priežiūros siūlomomis galimybėmis, turi būti sprendžiamas skubos tvarka, kad šie žmonės, esantys ir taip nukriaustose grupėse, nesijaustų dar labiau atskirti. Deramai teikiama el. sveikatos priežiūra galėtų tapti pagrindiniu geresnės sveikatos priežiūros užtikrinimo šioms grupėms elementu;

4 Link Europos el. sveikatos priežiūros erdvės: problemos ir veiksmai

4.1 Pranešime iškeltų problemų sprendimui skirti siekiniai bus pasiekti tik jei šalys narės pilnai įsipareigos, jei visos suinteresuotos pusės, įskaitant pacientų, piliečių ir profesijų atstovus, aktyviai dalyvaus nuo pačių pradžių nacionaliniame ir Bendrijos lygmenyje, jei bus vykdoma kruopšti ir nuosekli tikslų pasiekimo stebėseną, o taip pat jei bus užtikrintos reikalingos investicijos į technologijų infrastruktūrą. Tai labai padės padrąsinant piliečius pasitikėti el. sveikatos priežiūros paslaugų naudojimusi ir remiant jų tolesnį vystymą. Be jų paramos bus pasiekta nedaug.

Regionų komitetas nekomentavo kiekvienos šios pranešimo dalies paantraštės.

4.2 **1 klausimas: Bendrų iššūkių sprendimas:** (Pranešimo 4.2.1 punktas) Labai svarbu, kad šalys narės ir Komisija klausimui dėl atlyginimo už tarpšieninių paslaugų teikimą skirtų pirmenybę. Tačiau galima numatyti aplinkybės, kai šalia sienos gyvenantis pacientas sužino, kad artimiausias specialistas gali suteikti antrą nuomonę, telekonsultacijos pagalba, kaip numatyta 4.3.2 skyriuje, dirba ligoninėje, kuri yra kitoje, nei pacientas gyvena, šalyje narėje. Aiškių atlyginimo už paslaugą procedūrų nebuvimas galėtų sutrukdyti tokiems asmenims naudotis šiomis paslaugomis.

4.2.1 (Pranešimo 4.2.3 punktas) Ryšium su pacientų mobilyumu, bendro požiūrio į pacientų identifikavimą pasiekimas, kaip numatyta 4.2.2.1 skyriuje, o taip pat ir pasitikėjimas, kad yra įdiegtos griežtos kontrolės priemonės, užtikrinančios šalyje narėje sveikatos priežiūros paslaugas siūlančių specialistų kompetenciją, bus labai svarbūs.

4.2.2 (Pranešimo punktas 4.2.4) Čia Regionų komitetas pakartoja savo ankstesnį pareiškimą, kad Bendrijos finansinė parama bus būtina spartinant plačiajuosčių ryšių išplėtojamą kai kuriose nepakankamai aptarnaujamose vietovėse.

4.2.3 (Pranešimo punktas 4.2.7) Komisijos pranešime teigiama, kad atsakomybės už el. sveikatos priežiūros produktus ir paslaugas tikrumas „būtų naudingas“. Regionų komitetas mano, kad šie žodžiai turi būti pakeisti į „yra būtinas“, jei norima skatinti ir remti paciento pasitikėjimą naudotis el. sveikatos priežiūros paslaugomis. Iki 2009 metų turi būti įsteigta komisija, bendradarbiaujant su šalimis narėmis, kuri šiuo klausimu nustatytų reikiamus didesnio teisiniam tikrumo pagrindus.

4.3 2 klausimas: *Bandomieji veiksmai: naudingo įgyvendinimo spartinimas*

4.3.1 (Pranešimo 4.3.1 punktas) Regionų komitetas sveikina Komisijos bendrą finansavimą, kuriant su sveikatos priežiūra susijusių Interneto svetainių kokybės kriterijų rinkinį. Tai turėtų būti ilgalaikės vyriausybės ir sveikatos priežiūros specialistų kampanijos, skatinančios piliečius naudotis patvirtintomis svetainėmis, teikiant šioms pirmenybę prieš kitas svetaines. Oficiali, nuolatinė tokių Interneto svetainių stebėseną, siekiant užtikrinti tęstinį atitikimą kokybės kriterijams, bus labai svarbi.

4.3.2 (Pranešimo 4.3.3 punktas) Regionų komitetas sveikina Europos sveikatos draudimo kortelės įvedimą. Pasiūlyta Europos sveikatos kortelės jos įvedimo metu turėtų apimti informaciją apie sveikatos draudimo kortelę ir svarbiais duomenimis apie sveikatą, jei pacientas to nori. Pacientas tuomet turi turėti galimybę leisti atskiriems sveikatos priežiūros specialistams prieiti prie svarbių duomenų, kad jie galėtų užtikrinti kuo geresnę sveikatos priežiūros kokybę. Tai vėl rodo kaip svarbu užtikrinti elektroninių technologijų sąveikumą. Reikia užtikrinti, kad tikri medicininiai duomenys, kurie gali būti panaudoti „grietinėlės nugriebimui“, netaptų prieinami sveikatos draudimo organizacijoms.

4.3.3 (Pranešimo 4.4.1 punktas) Komisiją remiančio aukšto lygio el. sveikatos priežiūros forumo įsteigimas suteiks idealia galimybę įgyti pasitikėjimą, užtikrinant visų suinteresuotų pusių dalyvavimą nuo pačios pradžios. Suprantama, kad forumas galės sudaryti darbo grupes konkrečiais klausimais, vienas kurių matomai bus sąveikumas. Turėtų būti glaudūs ryšiai tarp el. sveikatos priežiūros forumo ir aukšto lygio sveikatos priežiūros

ir medicininių paslaugų klausimų svarstymo grupės, kuri bus steigiama remiantis Komisijos pranešimu dėl pacientų mobilyumo.

5 Regionų komiteto rekomendacija

REGIONŲ KOMITETAS,

5.1 **Rekomenduoja**, kad finansinė parama būtų teikiama per ES struktūrinius/sanglaudos fondus ar iš Europos Investicijų banko, siekiant užtikrinti plačiajuosčio ryšio veiksmingumą vietovėse, kurios paprastai nepakankamai aptarnaujamos.

5.2 **Rekomenduoja**, kad Komisija, bendradarbiaudama su šalimis narėmis, skubos tvarka spręstų visuomenės pasitikėjimo dėl asmens medicininių duomenų konfidencialumo išlaikymo problemą, o aiškintų reikiamos informacijos dalinimosi tarp sveikatos priežiūros specialistų gydymo eigoje naudą.

5.3 **Rekomenduoja**, kad pacientų, piliečių ir sveikatos priežiūros profesijų atstovai nuo pačios pradžios dalyvautų visuose el. sveikatos priežiūros projektuose liečiančiuose pasiūlymuose.

5.4 **Rekomenduoja**, kad būtų imtasi teigiamų žingsnių užtikrinti, kad į pagyvenusio amžiaus ir kitų pažeidžiamų grupių žmonių interesus konkrečiai atsižvelgta visuose el. sveikatos priežiūros projektuose ir kad keletą metų būtų užtikrinami alternatyvūs būdai gauti informaciją ir patarimus.

5.5 **Rekomenduoja**, kad gerokai anksčiau nei iki 2009 m. Komisija, bendradarbiaudama su šalimis narėmis, nustatytų didesniais teisiniu tikrumu dėl atsakomybės už el. sveikatos priežiūros produktus ir paslaugas būtinus pagrindus.

5.6 **Rekomenduoja**, kad atlyginimo už suteiktas tarpines paslaugas klausimui būtų teikiama pirmenybė.

5.7 **Rekomenduoja**, kad ne kitų, o „patvirtintų“ Interneto svetainių naudojimo nauda būtų aiškinama piliečiams, ką per ilgą laiką atliktų šalių narių vyriausybės ir sveikatos specialistai.

5.8 **Rekomenduoja**, kad būtų sukurta sistema užtikrinti, kad „patvirtintos“ svetainės nuosekliai laikosi nustatytų kokybės kriterijų.

5.9 **Rekomenduoja**, kad su gydymu vaistais susijusios el. sveikatos priežiūros paslaugos teigiamai spręstų rimtą problemą dėl vaistų vartojimo režimų nesilaikymo.

5.10 **Rekomenduoja**, kad turėtų būti glaudūs ryšiai tarp el. sveikatos priežiūros forumo ir aukšto lygio sveikatos priežiūros ir medicininių paslaugų klausimų svarstymo grupės, kuri bus steigiama remiantis Komisijos pranešimu dėl pacientų mobilyumo.

Briuselis, 2004 m. lapkričio 17 d.

Regionų komiteto

pirmininkas

Peter STRAUB

Regionų komiteto nuomonė dėl Siūlymo ryšium su Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu sukurti „JAUNIMAS VEIKLOJE“ („YOUTH IN ACTION“) programą 2007-2013 metams

(2005/C 71/09)

REGIONŲ KOMITETAS,

Atsižvelgdamas į siūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo – „JAUNIMAS VEIKLOJE“ programos 2007-2013 metams sukūrimo (KOM (2004) 471 galutinis – 2004/0152 (COD));

Atsižvelgdamas į 2004 m. liepos 14 d. Europos Komisijos nutarimą suteikti jai konsultacijas dėl šio klausimo pagal Europos Bendrijos steigimo sutarties 265 straipsnio 1 paragrafą ir 149 straipsnį;

Atsižvelgdamas į 2004 m. sausio 27 d. vadovybės sprendimą duoti nurodymą Kultūros ir švietimo komisijai suformuoti nuomonę šiuo klausimu;

Atsižvelgdamas į savo nuomonę dėl Europos komisijos darbinio dokumento, pavadinto *Savanoriškos Europos tarnybos jaunimui link* (CdR 191/1996 galutinis) ⁽¹⁾;

Atsižvelgdamas į savo nuomonę dėl Bendrijos *Savanoriškos Europos tarnybos jaunimui* ⁽²⁾ veiksmų programos (CdR 86/1997 galutinis);

Atsižvelgdamas į savo nuomonę dėl Siūlymo ryšium su Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu pradėti antrąjį Bendrijos veiksmų programos etapą švietimo srityje – SOCRATES; dėl Siūlymo ryšium su Tarybos sprendimu pradėti antrąjį Bendrijos veiksmų programos etapą profesinio mokymo srityje – LEONARDO DA VINCI; ir dėl Siūlymo ryšium su Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu steigti naują Bendrijos veiksmų programą – JAUNIMAS (YOUTH) ⁽³⁾ (CdR 226/1998 galutinis);

Atsižvelgdamas į savo nuomonę ryšium su Komisijos Komunikatu dėl Baltosios knygos „Naujas stimulus Europos jaunimui“ tęstinumo. Siūlomi jaunimo dalyvavimo ir informacijos bendri tikslai, atsižvelgiant į 2002 m. birželio 27 d. Tarybos rezoliuciją dėl Europos bendradarbiavimo sistemos jaunimo srityje ⁽⁴⁾ (CdR 309/2003 galutinis);

Atsižvelgdamas į savo nuomonę dėl Europos Komisijos Baltosios knygos *Naujas stimulus Europos jaunimui* ⁽⁵⁾ (CdR 389/2001 galutinis);

Atsižvelgdamas į savo nuomonę dėl siūlymo ryšium su Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu *Vieninga kvalifikacijų ir kompetencijų skaidrumo sistema (Europass)* ⁽⁶⁾ (CdR 307/2003 galutinis);

Atsižvelgdamas į visuotinę nuomonę dėl tęstinumo Baltosios knygos „Naujas stimulus Europos jaunimui“ – Siūlomi bendri jaunimo savanoriškos veiklos tikslai ir Siūlomi bendri geresnio jaunimo supratimo bei pažinimo tikslai ⁽⁷⁾ (CdR 192/2004 galutinis);

⁽¹⁾ OL C 42 1997 02 10, p.1

⁽²⁾ OL C 244 1997 08 11, p.47 (KOM(96) 610 galutinis - 96/0318 (COD)).

⁽³⁾ OL C 51 1999 02 22, p.77 (KOM(98) 329 galutinis, KOM(98) 330 galutinis e KOM(98) 331 galutinis).

⁽⁴⁾ OL C 22 2001 01 24, p.7 (KOM(2003) 184 galutinis).

⁽⁵⁾ OL C 373 1998 12 02, p.20 (KOM(2001) 681 galutinis).

⁽⁶⁾ (KOM(2003) 796 galutinis).

⁽⁷⁾ (KOM(2004) 336 galutinis ir KOM(2004) 337 galutinis).

Atsižvelgdamas į 2000 m. balandžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 1031/2000/EC dėl Bendrijos Jaunimo veiksmų programos sukūrimo ⁽⁸⁾;

Atsižvelgdamas į 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr.790/2004/EC dėl Bendrijos veiksmų programos kūrimo, kad būtų skatinama Europos lygio institucijų veikla jaunimo srityje ⁽⁹⁾;

Atsižvelgdamas į 2002 m. birželio 27 d. Tarybos ir valstybių narių vyriausybių susirinkimo Taryboje rezoliuciją dėl Europos bendradarbiavimo sistemos jaunimo srityje ⁽¹⁰⁾;

Atsižvelgdamas į Komisijos Komunikatą Tarybai dėl Baltosios knygos „Naujas stimulus Europos jaunimui“ tęstinumo. Siūlomi bendri jaunimo dalyvavimo ir informacijos tikslai, atsižvelgiant į 2002 m. birželio 27 d. Tarybos rezoliuciją dėl Europos bendradarbiavimo jaunimo srityje sistemos (KOM(2003) 184 galutinis);

Atsižvelgdamas į 2003 m. lapkričio 25 d. Tarybos rezoliuciją dėl bendrų jaunimo dalyvavimo ir informacijos tikslų ⁽¹¹⁾;

Atsižvelgdamas į Tarybos ir jaunimo reikalų ministrų bendrų susitikimų Taryboje priimtas rezoliucijas dėl jaunimo dalyvavimo ⁽¹²⁾, dėl sporto veiklos, kaip neformalaus švietimo aspekto, Europos bendrijos programose ⁽¹³⁾, dėl jaunimo socializacijos ⁽¹⁴⁾ ir dėl jaunimo iniciatyvos, veiklumo bei kūrybingumo skatinimo ⁽¹⁵⁾;

Atsižvelgdamas į Komisijos Komunikatą Tarybai ir Europos Parlamentui dėl Savanoriškos Europos tarnybos jaunimui (KOM(96) 610 galutinis - 96/0318 (COD));

Atsižvelgdamas į 2001 m. liepos 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendaciją dėl studentų, besimokančių asmenų, savanorių, mokytojų ir konsultantų mobilumo Bendrijoje ⁽¹⁶⁾;

Atsižvelgdamas į Komisijos ataskaitą Tarpinis Jaunimo programos 2000-2006 (2000-2003 metų laikotarpio) įvertinimas (KOM(2004) 158 galutinis);

Atsižvelgdamas į Baltąją knygą apie Europos valdymą (KOM(2001) 428 galutinis);

Atsižvelgdamas į Europos Sąjungos steigimo sutarties ir Europos bendrijos steigimo sutarties 13 ir 149 straipsnius;

Atsižvelgdamas į savo CdR 270/2004 Rev.1 nuomonės projektą, Kultūros ir švietimo komisijos patvirtintą 2004 m. rugsėjo 22 d. (pranešėjas **p. Alvaro Ancisi**, Ravenos municipalinės tarybos narys (IT/EPP);

Priėmė ir patvirtino šią nuomonę 57-ojoje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2004 m. lapkričio 17-18 d. (lapkričio 17 d. posėdyje).

⁽⁸⁾ OL L 117, 2000/05/18, psl. 1.

⁽⁹⁾ OL L 138, 2004/04/30, psl. 24.

⁽¹⁰⁾ OL C 168 2002 07 13, p.2

⁽¹¹⁾ OL C 295 2003 12 05, p.6

⁽¹²⁾ OL C 42 1999 02 17, p.1

⁽¹³⁾ OL C 8 2000 01 12, p.5

⁽¹⁴⁾ OL C 374 2000 12 28, p.5

⁽¹⁵⁾ OL C 196 2001 07 12, p.2

⁽¹⁶⁾ OL C 613 2001 ...

1. Regionų komiteto požiūriai

REGIONŲ KOMITETAS

1.1 **mano**, kad Europos pilietiškumo skatinimas ir jaunimo įtraukimas į visuomenės gyvenimą yra svarbiausi politiniai Komiteto tikslai; kad jaunimo pilietiškumas praktiškai reiškiasi daugiausia vietiniu ir regioniniu lygiu; ir kad šis siūlymas yra susijęs su Kultūros ir švietimo komisijos svarbiausiais tikslais (Kultūros ir švietimo komisijos 2004 metų darbo programa, 1.2 punktą);

1.2. **todėl supranta**, kad jaunimo aktyvus pilietiškumas, jo priklausomybės Europai jausmas ir augantis solidarumo bei savitarpio supratimo jausmas yra būtini Sąjungos socialinei sanglaudai ir taikai;

1.3. **remia** Komisijos nustatytas penkis kryptis – ypač „Jaunimas Europai“ ir „Savanoriška Europos tarnyba“, – kadangi jos gali daryti įtaką ir daro daugialypį poveikį nacionalinėms jaunimo politikoms;

1.4. labai **pritaria** veiklos programai „Pasaulio jaunimas“, praplečiančiai mainų ir savanoriško darbo galimybes kaimyninėse išsiplėtusios Sąjungos šalyse; taip pat pritaria 4 ir 5 kryptims, kurios nustato paramos sistemas, skatinančias bendradarbiavimą tarp jaunų darbuotojų, pilietinės visuomenės organizacijų, valdymo bei politiką formuojančių institucijų, susijusių su jaunimo reikalais;

1.5. **pritaria** sprendimui atsižvelgti į demografinius, ekonominius bei socialinius-kultūrinius pokyčius ir padidinti programos dalyvių skaičių, jų amžiaus ribas praplečiant nuo 13 iki 30 metų vietoj dabartinės 15-25 metų ribos;

1.6. **pritaria** patvirtintam atviram koordinavimo metodui ir principui, kad ES politika jaunimo srityje turėtų papildyti nacionalinės politikos kryptį **su sąlyga, kad** vietinė ir regioninė valdžia būtų visiškai įtraukiamos į veiklą, kad jos iki galo atliktų pagrindinį savo uždavinį – užtikrinti sėkmingą programos įgyvendinimą, ir, kad šį metodą taikant, būtų vadovaujamas subsidiarumo, artimumo bei proporcingumo principais;

1.7. **pripažįsta**, kad dalyvaujančios šalys turi imtis tinkamų priemonių spręsti mobilumo problemas, kad dalyviai galėtų iki galo pasinaudoti programos teikiama nauda. Reikiamos priemonės taip pat turi būti patvirtintos ir nacionaliniu, ir Europos lygiu tam, kad būtų užtikrintas programoje dalyvaujančio jaunimo savanoriškai atlikto darbo ir įgyto neformaliojo bei informacinio išsilavinimo pripažinimas. Šioje srityje „Jaunimo“

programos integravimas į kitas Bendrijos veiklos programas būtų labai naudingas;

1.8 **pabrėžia**, jog įgyvendinant programą būtina atsižvelgti į atitinkamų šalių nacionalinius ypatumus. Resursai turi būti skiriami bendruomenėms ir paprastai joms priklausančioms veiklos sritims. Taip pat remtinose veikiančiose vietinėse priemonėse, jei jos skirtos tam pačiam tikslui;

1.9 **pažymi**, kad sprendimo dėl partnerystės su vietos ir regionų valdžios institucijomis finansavimo pasiūlymo įvade ir prieduose numatyta galimybė derinti skirtingas programas, siekiant vystyti ilgalaikius projektus. Finansavimas skiriamas projektams ir jų koordinavimui. Be to pažymi, kad akcija „jaunimo darbuotojai ir paramos sistemos“ taip pat numato partnerystę su vietos ir regioninėmis valdžios institucijomis. Tačiau komitetas **atkreipia dėmesį**, kad šie tikslai nėra aiškiai išreikšti sprendimo tekste.

2. Regionų Komiteto rekomendacijos

REGIONŲ KOMITETAS

a) mano, kad yra ypač svarbu **nustatyti naujas priemones, kurios supaprastintų programą ir padarytų ją lankstesnę**, procedūras padarytų skaidrias ir užtikrintų, kad programos naudotojams informacija būtų lengvai prieinama. Pavyzdžiui, tai galėtų būti didesnių struktūros decentralizacijos galimybių išanalizavimas;

b) mano, kad siekiant, jog programa būtų sėkminga, **vietinio ir regioninio lygio valdžia** turėtų būti aktyviau įtraukiama į šį procesą, tuo suteikiant jaunimui didesnę galimybę įsitraukti į aktyvią pilietinę veiklą, politinį ir kasdienį jų bendruomenės gyvenimą, savanorišką darbą ir solidarumo jausmo ugdymą;

c) pabrėžia, kad informacija apie programą veiksmingiausiai gali būti užtikrinama regioniniu bei vietiniu lygiu, ypač nepalankiomis sąlygomis gyvenančiam jaunimui. Regioninis ir vietinis lygiai taip pat yra ideali aplinka atsirasti naujoms iniciatyvoms, skatinti jaunimo NVO augimą ir jų planavimo sugebėjimus Europos lygiu, taip pat eksperimentuoti bei keistis patirtimi;

d) mano, kad **šie trys pagrindiniai klausimai**, neabejotinai iškilę, atlikus tarpinį programos vertinimą, ir į kuriuos Komisija atkreipė dėmesį, turėtų būti nuolat stebimi:

— trūkumas daugelyje Europos šalių **savanorišką darbą** reglamentuojančių teisinių aktų, kurie apsaugotų savanorių teises ir pripažintų specifinį jų darbo pobūdį;

- su **mobilitumu** susijusios problemos, kurias patiria dalyviai, ir jų juridinių, socialinių bei sveikatos apsaugos teisių gynimas, ypač šalyse-partnerėse;
 - trūkumas tinkamų nacionalinio ir Europos lygio priemonių, pripažįstančių **neformalųjį ir informaliųjį išsilavinimą**, kurį įgyja jaunimas, dalyvaudamas programos veikloje;
- e) akcentuoja reikalingumą remti NVO, aktyviai veikiančias Europos lygiu, ir Europos jaunimo forumą; tačiau pabrėžia, kad remti **nacionalinius forumus** ir jungti juos į tinklus, skatinti galimybes pasireikšti jaunimo vietinėms iniciatyvoms ir nedideliems susivienijimams, prisidedantiems prie Europos projektų vietose, yra lygiai taip pat svarbu;

1 rekomendacija

3(5) straipsnis

Komisijos siūlymo tekstas	RK pataisa
Bendro tikslo skatinti Europos bendradarbiavimą jaunimo srityje kontekste.	Bendro tikslo skatinti Europos bendradarbiavimą jaunimo srityje, ypač regioniniu ir vietiniu lygiu, kontekste.

Paiškinimas

Pataisoje atsižvelgiama į tą faktą, kad ypač vietinės bendruomenės lygiu gali būti kaupiama gera patirtis, prisidedanti prie jaunimo aktyvaus pilietiškumo ugdymo, skatinanti juos dalyvauti savo bendruomenės gyvenime, atstovaujamosios demokratijos mechanizmuose ir mokytis dalyvavimo.

2 rekomendacija

8(2) straipsnis

Komisijos siūlymo tekstas	RK pataisa
Komisija ir dalyvaujančios šalys imsis atitinkamų priemonių, kad būtų plėtojamos struktūros Europos, nacionaliniu ir, jeigu būtina, regioniniu arba vietiniu lygiu tam, kad būtų įgyvendinti programos tikslai ir jos veiksmi duotų didžiausią naudą.	Komisija ir dalyvaujančios šalys imsis atitinkamų priemonių, kad būtų plėtojamos struktūros Europos, nacionaliniu ir, jeigu būtina , regioniniu arba vietiniu lygiu tam, kad būtų įgyvendinti programos tikslai ir jos veiksmi duotų didžiausią naudą.

Paiškinimas

Tam, kad būtų pasiekti programos tikslai, informacija apie jos teikiamas galimybes jaunimui ir jaunimo darbuotojams turi būti gerai prieinama. Taip pat svarbu remti NVO projektus regioniniu bei vietiniu lygiu ir skelbti priemones, remiančias jaunimo iniciatyvas.

3 rekomendacija

8(3) straipsnis

Komisijos siūlymo tekstas	RK pataisa
Komisija ir dalyvaujančios šalys imsis atitinkamų priemonių skatinti jaunimo neformaliojo ir informального mokymosi pripažinimą, ypač siekiant, kad būtų išduodamas nacionalinio arba Europos lygio dokumentas arba pažymėjimas, kuriame būtų akcentuojama dalyvavusiųjų įgyta patirtis ir patvirtinama apie tiesioginį jaunų žmonių arba jaunimo darbuotojų dalyvavimą programos veikloje.	Komisija ir dalyvaujančios šalys imsis atitinkamų priemonių skatinti jaunimo neformaliojo ir informального mokymosi pripažinimą, ypač siekiant, kad būtų išduodamas nacionalinio arba Europos lygio dokumentas arba pažymėjimas, kuriame būtų akcentuojama dalyvavusiųjų įgyta patirtis ir patvirtinama apie tiesioginį jaunų žmonių arba jaunimo darbuotojų dalyvavimą programos veikloje arba panašioje veikloje, <u>įgijusioje europinį pripažinimą. Šis tikslas gali būti paremtas kitų Bendrijos veiksmų papildomumu, kaip nustatyta 11 straipsnyje.</u>

Paiškinimas

Siekiant neformaliųjų ir informaliųjų mokėjimų, kuriuos įgijo dalyvaujantieji savanoriškame darbe, solidarumo veikloje ir kultūriniuose mainuose, pripažinimo, būtina šią veiklą susieti su kitomis Bendrijos veiklos sritimis – švietimu, mokymu ir kultūra, – kaip nustatyta 11 straipsnyje ir su nacionalinės politikos kryptimis bei dokumentais, kaip numatyta 12 straipsnyje.

4 rekomendacija

8(6)(b) straipsnis

Komisijos siūlymo tekstas	RK pataisa
	6 (b) (bis) <u>gali numatyti, kad nacionalinės agentūros decentralizuos kai kuriuos savo įsipareigojimus regioniniu ir vietiniu lygiu</u>

Paiškinimas

Nacionalinių agentūrų kai kurių funkcijų decentralizacija regioniniu ir vietiniu lygiu gali garantuoti, kad turintys iš programų naudos žmonės bus arčiau informacijos šaltinių ir geriau pasiekiami. Tai galėtų būti ypač naudinga nedidelėms NVO, nes palengvintų informacijos perdavimą, paramą, dalyvavimą paraiškų konkursuose bei projektų vertinimuose, ir padėtų pasiekti mažiau galimybių turinčius žmones.

5 rekomendacija

12(1) straipsnis

Komisijos siūlymo tekstas	RK pataisa
Dalyvaujančioms šalims gali būti suteikiamas Europos ženklas už nacionalinius ar regioninius veiksmus, panašius į tuos, kurie nustatyti 4 straipsnyje.	Dalyvaujančioms šalims gali būti suteikiamas Europos ženklas už nacionalinius, ar regioninius <u>arba vietinius</u> veiksmus panašius į tuos, kurie nustatyti 4 straipsnyje.

Paaaiškinimas

Jauni žmonės pirmuosius žingsnius į demokratinę gyvenimą ir savanorišką darbą daugiausia žengia vietinės savivaldos institucijų lygiu. Šiomis sąlygomis taip pat vyksta neformaliojo ir informinio mokymo aplinkos plėtra.

6 rekomendacija

4(4) punktas

Komisijos pasiūlytas tekstas	Pakeitimas
<p>4) Jaunimo darbuotojai ir paramos sistemos</p> <p>Šios akcijos tikslas – paremti Europos lygmenyje veikiančias organizacijas, ypač nevyriausybinės jaunimo organizacijas ir jų tinklus, keitimąsi informacija ir mokymą bei jaunimo darbuotojų tinklus, skatinti inovacijas ir priemonių kokybę, jaunimo informavimą bei programos vykdymui ir tikslų pasiekimui būtinų struktūrų sukūrimą bei veiklą.</p>	<p>4) Jaunimo darbuotojai ir paramos sistemos</p> <p>Šios akcijos tikslas – paremti Europos lygmenyje veikiančias organizacijas, ypač nevyriausybinės jaunimo organizacijas ir jų tinklus, keitimąsi informacija ir mokymą bei jaunimo darbuotojų tinklus, skatinti inovacijas ir priemonių kokybę, jaunimo informavimą bei programos vykdymui ir tikslų pasiekimui būtinų struktūrų sukūrimą bei veiklą, <u>taipogi skatinti partnerystę su vietos ir regioninėmis valdžios institucijomis.</u></p>

Paaaiškinimas

Sprendimo teste reiktų akcentuoti partnerystės su vietos ir regioninėmis valdžios institucijomis tikslus ir paramą, kurie pabrėžiami įvade ir prieduose.

2004 m. lapkričio 17 d., Briuselis,

Regionų komiteto
Prezidentas
Peter STRAUB

Regionų komiteto nuomonė dėl Komisijos komunikato „Sustiprinta partnerystė atokiausiems regionams“

(2005/C 71/10)

REGIONŲ KOMITETAS,

atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Sustiprinta partnerystė atokiausiems regionams“, KOM(2004) 343 galutinis;

atsižvelgdamas į Europos Komisijos 2004 m. gegužės 27 d. sprendimą su juo konsultuotis pagal Europos Bendrijos steigimo sutarties 265 straipsnio 1 dalį;

atsižvelgdamas į Biuro 2004 m. vasario 10 d. sprendimą įgalinti Teritorinės sanglaudos politikos komisiją parengti nuomonę šiuo klausimu;

atsižvelgdamas į EB sutarties 299 straipsnio 2 dalį;

atsižvelgdamas į Sutarties dėl Konstitucijos projekto III-330 ir 56 (3) (a) straipsnius;

atsižvelgdamas į Komisijos ataskaitą dėl 299 straipsnio 2 dalies taikymo priemonių „Atokiausi Europos Sąjungos regionai“ ⁽¹⁾;

atsižvelgdamas į savo nuomonę (CdR 440/2000 fin) dėl „Atokiausių regionų problemų ir 299 straipsnio taikymo“ ⁽²⁾;

atsižvelgdamas į 2002 m. birželio 21 - 22 d. Sevilijos ir 2004 m. birželio 17 - 18 d. Briuselio Europos Vadovų Tarybų išvadas;

atsižvelgdamas į bendrąjį Ispanijos, Prancūzijos, Portugalijos ir septynių atokiausių regionų 2003 m. birželio 2 d. memorandumą;

atsižvelgdamas į 2004 m. rugsėjo 2 d. Ponta Delgados, 2003 m. spalio 30 d. Martinikos, 2002 m. spalio 15 d. La Palmos, 2001 m. rugsėjo 25 d. Lanzarotės ir 2000 m. kovo 30 d. Funchalio prezidentų konferencijų baigiamąsias deklaracijas; 1 pak.

atsižvelgdamas į Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos komunikato dėl Trečiosios ekonominės ir socialinės sanglaudos ataskaitos ⁽³⁾;

atsižvelgdamas į savo nuomonę dėl Trečiosios ekonominės ir socialinės sanglaudos ataskaitos (CdR 120/2004 fin) ⁽⁴⁾;

atsižvelgdamas į Komisijos ataskaitą dėl 299 straipsnio 2 dalies taikymo priemonių „Atokiausi Europos Sąjungos regionai“ (KOM (2000) 147 galutinis, 2000 m. kovo 13d.)

atsižvelgdamas Europos Komisijos ataskaitą „Sustiprinta partnerystė atokiausiems regionams: rezultatai ir perspektyvos“, SEC(2004) 1030 galutinis;

atsižvelgdamas į savo nuomonės projektą (CdR 61/2004 rev. 1), kurį 2004 m. rugsėjo 24 d. patvirtino Teritorinės sanglaudos politikos komisija (pranešėjas– **p. Adan MARIN MENIS**, Kanarų salų regioninės vyriausybės pirmininkas (ES/ELDRP);

⁽¹⁾ KOM(2000) 147 galutinis, kovo 13 d.

⁽²⁾ OL C 144 2001 5 16, 11 psl.

⁽³⁾ EP tekstą patvirtino 2004 4 22

⁽⁴⁾ RK nuomonę priėmė 2004 6 17

Kadangi:

- 1) Septyni atokiausi regionai – Azorų, Kanarų, Gvadelupos, Gvianos, Madeiros, Martinikos ir Reuniono salos – yra pilnateisės Europos Sąjungos narės ir tuo pat metu dėl savo unikalios ir išskirtinės padėties skiriasi nuo kitų Bendrijos regionų;
- 2) Dėl tokios padėties šie regionai susiduria su ilgalaikėmis susikaupusiomis kliūtimis, ypač dideliu atokumu, teritorijos mažumu, neįvairiu gamybos sektoriumi, o tai yra šių regionų izoliacijos ir pažeidžiamumo priežastys, kaip tai pripažįstama EB sutarties 299 straipsnio 2 dalyje;
- 3) Dėl to atsiranda per dideli kaštai ir ypatingi šių regionų ekonominio augimo, konvergencijos bei ekonomikos tvarumo sunkumai, kurie trukdo pilnai dalyvauti aktyvioje vidaus rinkoje, jau nekalbant apie tai, kad taip ribojamos regionų gyventojų galimybės ir mažėja jų įmonių konkurencingumas;
- 4) Dėl savo geografinės padėties atokiausi regionai galėtų tapti strateginiais Europos taškais, stiprinant Europos Sąjungos vaidmenį pasaulio lygiu;
- 5) Tokie regionų požymiai visiškai pateisina ypatingų priemonių taikymą įgyvendinant Bendrijos politiką, kuria siekiama atsižvelgti į specifinius regionų poreikius ir skatinti savarankišką jų vystymosi potencialą;
- 6) Dėl šių priežasčių reikia remti atokiausių regionų ir jų nacionalinės valdžios institucijų požiūrį, pagal kurį regionams būtų taikoma bendra nuosekli strategija, ir kuriai įgyvendinti būtų skirtos būtinos priemonės, ir tai turi atsispindėti tikroje Bendrijos politikoje, skirtoje atokiausiems regionams;

savo 57-ojoje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2004 m. lapkričio 17-18 d. (lapkričio 18 d. posėdis), priėmė šią nuomonę:

1. Regionų komiteto pastabos

— atsižvelgti į atokiausiems regionams būdingą geografinę aplinką prekybos ir bendradarbiavimo politikos, bei sutarčių su kaimyninėmis šalimis srityse;

Specialūs veiksmai atokiausiems regionams: iš esmės, rezultatai teigiami, tačiau dar reikia daug ką padaryti

REGIONŲ KOMITETAS

1.1 **džiaugiasi**, kad 1986 m. Europos Komisija ėmėsi iniciatyvos parengti nuostatas, kurios būtų pritaikytos Bendrijos teisei ir bendrai politikai šiuose regionuose įgyvendinti pagal POSEI programas (programos, skirtos specifinėms atokiausių regionų problemoms spręsti);

1.2 **primena**, kad specialaus Europos Sąjungos atokiausių regionų specifikai pritaikyto straipsnio, tai yra 299 straipsnio 2 dalies, įtraukimas į sutartį buvo atsakas į keletą konkrečių tikslų:

— pabrėžti atokiausių regionų unikalumą ir būtinybę į tai atsižvelgti visose ES politikose, ypač ir toliau jiems skiriant prioritetinę paramą pagal struktūrinę ekonominės ir socialinės sanglaudos politiką;

— pritaikyti Bendrijos politikas regioninėms realijoms, diegiant specialias priemones ir numatant specifines sąlygas sutarčiai taikyti, jei jos yra būtinos regionų vystymuisi skatinti;

1.3 **mano**, kad šie tikslai tebėra aktualūs bei toli gražu nepasiekti, todėl Europos Sąjunga privalo tęsti veiksmus šia kryptimi – tai liudija ir konstitucinis atokiausių regionų statuso įtvirtinimas apibrėžiant jį Sutarties dėl Konstitucijos Europai projekto III-330 straipsnyje;

1.4 todėl **primena**, kas Komitetas pritarė Europos Komisijos 2000 m. kovo 14 d. patvirtintos ataskaitos dėl sutarties 299 straipsnio 2 dalies taikymo priemonėms – jos tikslas buvo pabrėžti „kokybinį postūmį“ strategijoje, taikomoje atokiausiems regionams, bei pradėti naują etapą, kuris taptų esminis apibrėžiant bendrą nuoseklią strategiją bei siekiant darnaus šių regionų vystymosi;

1.5 iš esmės teigiamai **vertina** priemones, patvirtintas taikant minėtą 2000 m. kovo 14 d. ataskaitą; vis dėlto **mano**, kad išsiplėtusi Europos Sąjunga dabar yra lemtingame integracijos procesui etape bei susiduria su keliais svarbiais iššūkiais, dėl kurių reikia planuoti esminius pakeitimus institucijose, Bendrijos politikoje ir Europos ekonomikoje;

1.6 **mano**, kad, nepaisant paminėtų teigiamų aspektų, tokie pokyčiai rodo, jog būtina išplėsti dabartinį metodą ir patobulinti Bendrijos politiką atokiausiems rajonams, kad naujame Europos kontekste būtų priimtos jiems tinkančios nuostatos, garantuosiančios šiems regionams visapusišką dalyvavimą naujojoje Europoje;

1.7 šiuo klausimu **dėkoja** Europos Vadovų Tarybai už tai, kad ji per visą savo veiklos laiką atsižvelgė į atokiausių Bendrijos regionų dimensiją ir ją gynė; primena, kad 2002 m. birželio mėn. Sevilijos Europos Vadovų Tarybos išvadose buvo pabrėžta būtinybė pagerinti sutarties 299 straipsnio 2 dalies taikymą ir pateikti atitinkamus pasiūlymus, kad būtų atsižvelgta į specifinius atokiausių regionų poreikius įvairiose bendrose politikos srityse, pavyzdžiui, transporto politikos ir kai kurių šių politikos krypčių, ypač regioninės, reformos srityje; be kita ko, pabrėžia Komisijos išsipareigojimą pristatyti naują ataskaitą apie šiuos regionus, kuri remtųsi bendru nuosekliu požiūriu į jų ypatumus bei ten taikytinas priemones;

1.8 **džiaugiasi** dėl 2004 m. gegužės 26 d. Komisijos priimto komunikato „Sustiprinta partnerystė atokiausiems regionams“ bei 2004 m. rugpjūčio 6 d. Komisijos ataskaitos „Sustiprinta partnerystė atokiausiems regionams: rezultatai ir perspektyvos“; konstatuoja, kad Europos Sąjunga nori patenkinti specifinius regionų poreikius ir ypač pripažinti atokiausių regionų unikalumą, o tai visiškai pateisina specifinius, įvairių Bendrijos politikos krypčių taikomus veiksmus.

Kuriant bendrą ir nuoseklią strategiją atokiausiems regionams

REGIONŲ KOMITETAS

1.9 visų pirma **sveikina** Europos Komisiją dėl jos pasiūlymo stiprinti bendradarbiavimo ryšius su atokiausiais regionais ir dėl Pirmininkų konferencijos, kuri liudija Komisijos valią į Bendrijos kūrimo procesą integruoti regioninę dimensiją;

1.10 **konstatuoja** Komisijos pažangą dėl sudėtingos atokiausių regionų problematikos suvokimo; pritaria Komisijos teiginiui, kad atokiausiuose regionuose vis dar egzistuoja ribojantys faktoriai plėtros bei integracijos srityse, kur padėtis kitokia nei kituose Europos regionuose, ir, kad Bendrijos tam tikros politikos kryptys, sukurtos bendrai vertinant visą ES ir neatsižvelgiant į regionų specifinius aspektus, neatitinka jų poreikių;

1.11 **pastebi**, kad Europos integracijos pagrindą, be kitų dalykų, sudaro visų Europos Sąjungos regionų įvairovės ir specifinių sąlygų paisyimas, kuris būtinas siekiant kuo didesnės pažangos visoje Sąjungoje. Komitetas ypač remtų strategiją,

skirtą nepalankioje geografinėje padėtyje esantiems regionams, kuri būtų orientuota į specifinius jų bruožus ir tinkamus instrumentus toms problemoms spręsti;

1.12 teigiamai **vertina** Komisijos apibrėžtus tris veiksmų prioritetus – konkurencingumą, prieigą bei kitų ribojančių faktorių kompensavimą ir regioninę integraciją. Tai bus Bendrijos ekonominio augimo ir atokiausių regionų konvergencijos strategijos pagrindas;

1.13 **palaiko** Europos Komisijos ketinimą patobulinti atokiausių regionų papildomų išlaidų nustatymą bei įvertinimą, siekiant geriau spręsti visus sunkumus, kurie atsiranda dėl jų geografinės padėties;

1.14 **vis dėlto pastebi**, kad Komisija tik iš dalies įgyvendina Sevilijos Europos Vadovų Tarybos įgaliojimą bei iš dalies patenkina poreikius, kuriuos išreiškė regionai ir jų valstybės narės;

1.15 ypač **pabrėžia**, kad po to, kai Komisija identifikavo problemas, nebuvo parengta tikra horizontali strategija atokiausiems regionams, kuri nukreiptų visas Bendrijos politikos sritis ir sutelktų jų išteklius tam, kad būtų tinkamai atsižvelgiama į išskirtinę šių regionų situaciją;

1.16 **apgailestauja**, kad, nepaisant Europos Komisijos išreikštos valios įgyvendinti anksčiau nurodytus prioritetus pagal sanglaudos politiką bei kitas Bendrijos politikos kryptis, Komisija nepakankamai jose patikslina priemones, kurias ketina sutelkti, ir taip šis klausimas tampa priklausomu nuo vėlesnių sprendimų ir naujų tyrimų;

1.17 **konstatuoja**, kad Europos Komisija atokiausiems regionams pasiūlė taikyti bendrąsias sanglaudos politikos nuostatas, jas derinti su kuriamais dviem specialiais instrumentais, ypač su atokiausiems regionams būdingų ribojančių faktorių kompensavimo programa ir „Grand voisinage“ veiksmų planu;

1.18 **teigiamai vertina** specialių anksčiau minėtų instrumentų, kurie yra skirti atokiausiems regionams ir kuriais siekiama išspręsti sunkumus, kylančius dėl jų ypatingos situacijos, sukūrimą; **vis dėlto konstatuoja**, kad trūksta konkretumo dėl lėšų, skirtų tikslai šiems instrumentams;

1.19 **apgailestauja**, kad Komisija nenusprendė įtraukti visų šių regionų į būsimą konvergencijos tikslą, ir **dar kartą pabrėžia**, kad automatiškas įtraukimas į šį tikslą yra tinkamiausias kelias struktūrinėms problemoms, kylančioms dėl regionų atokumo, išspręsti bei užtikrinti vienodą priemonių taikymą šiems regionams;

1.20 **pabrėžia**, kad nepalankios atokiausių regionų sąlygos yra nuolatinio pobūdžio ir bendros visiems šiems regionams, nesvarbu, koks juose būtų pajamų dydis, bei primena, kad atokiausių regionų problematika negali apsiriboti vien pajamų klausimu, nes ji yra susijusi su sudėtinga struktūrine situacija, kuri turi esminės įtakos šių regionų piliečiams ir įmonių konkurencingumui;

1.21 **konstatuoja**, kad visi atokiausi regionai, įskaitant ir tuos, kurių BVP siekia 75 % Bendrijos vidurkio, vis dar susiduria su bazinės infrastruktūros trūkumu bei yra blogesnėje padėtyje dėl konvergencijos ir konkurencingumo sąlygų, kurios, beje, yra būtinos Lisabonos strategijos ir Geteborgo tikslams įgyvendinti; **mano**, kad šie regionai niekada negalės tęsti konvergencijos proceso, jei po 2006 m. nebus Europos regioninės politikos tęstinumo ir nebus bendrųjų nuostatų, pritaikytų regionų išskirtiniams ypatumams;

1.22 **atreikia dėmesį**, kad labai didelė dalis atokiausių regionų ekonominio augimo, gamybos įvairinimo bei didinimo galimybių yra sutelkta keliose tradicinėse gamybos šakose, kuriose regionai turi neabejotinų pranašumų, taip pat turizmo ir kitos alternatyvios gamybos srityje; dėl šios priežasties **mano**, kad šiuos veiksmus reikia remti vadovaujantis efektyvia atokiausių regionų modernizavimo, naujovių ir vystymo strategija;

1.23 **džiaugiasi**, kad pagal naujas „Europos teritorinio bendradarbiavimo“ programas atokiausiuose regionuose gali būti vykdomas ne tik nacionalinis bendradarbiavimas, bet ir tarpvalstybinis bendradarbiavimas; **mano**, kad toks regionų įtraukimas į programas yra būtinas, siekiant atokiausias teritorijas integruoti į jų geografinę aplinką, kaip tai pripažįsta pati Komisija;

1.24 labai teigiamai **vertina** tai, kad buvo pabrėžta, koks svarbus yra santykių tarp atokiausių regionų ir gretimų trečiųjų šalių stiprinimas, bei „Grand voisinage“ veiksmų plano sukūrimas, siekiant paskatinti ekonominio augimo bei ekonominės, socialinės ir kultūrinės integracijos erdvės ties atitinkamomis ES sienomis atsiradimą, tačiau tuo pat metu apgailestauja, kad trūksta tikslumo dėl šiam planui skiriamų finansinių priemonių;

1.25 **mano**, kad kaimynystės politikos atokiausiems regionams įgyvendinimui būtina mobilizuoti pakankamai finansinių priemonių, jei norima, kad šie regionai efektyviai vaidintų jiems tenkantį aktyvių ES pasienio regionų vaidmenį bei remtų Bendrijos veiksmus kovoje su skurdu, ginant demokratines vertybes ir laikantis žmogaus teisių bei teisinės valstybės principų kaimyninėse šalyse;

1.26 **vis dėlto mano**, kad, norint pasiekti šiuos tikslus, būtinas efektyvus ir nuoseklus koordinavimas su ES užsienio politikos bei bendradarbiavimo plėtros srityje instrumentais, ypač su Kotonu susitarimo nuostatomis, MEDA ir ALA programomis, taip pat visomis Bendrijos iniciatyvomis ir programomis, kurios ateityje bus įgyvendintos bendradarbiaujant su šiais pasaulio regionais;

1.27 **džiaugiasi** dėl Komisijos ketinimo atlikti išsamią bendros svarbos paslaugų teikimo atokiausiuose regionuose analizę ir sudarydama darbo grupę pateikti atitinkamus pasiūlymus;

1.28 teigiamai **vertina** Komisijos ketinimą atsižvelgti į atokiausių regionų specifiką valstybės paramos srityje;

1.29 **teigia**, kad valstybės paramą reglamentuojantys teisės aktai, parengti kaip vidaus rinkos veikimo instrumentas ir garantas, negali būti taikomi jų nesiejant su šių regionų įmonėms suteikta parama, nes, kaip tai pripažįsta pati Komisija, pastarosios pilnai nepasinaudoja bendros rinkos privalumais;

1.30 **apgailestauja**, kad dėl to Komisija nusprendė neįtraukti visų atokiausių regionų, įskaitant ir tuos, kurių BVP yra didesnis negu 75 % Bendrijos vidurkio, į 87 straipsnio 3 dalies a) punktą, nes tai būtų buvęs pats tinkamiausias struktūrinių šių atokiausių regionų problemų, sprendimas, kuris taip pat būtų leidęs išsaugoti veiksmų vieningumą šiuose regionuose;

1.31 šiuo klausimu **mano**, kad atokiausių regionų įtraukimas į Sutarties dėl Konstitucijos Europai naujo 56 straipsnio 3 dalies a) punktą, buvusį 87 straipsnio 3 dalies a) punktą, aiškiai liudija Europos įstatymų leidėjo ketinimus ir **ragina** Komisiją, atsižvelgiant į teisės užtikrinimą, peržiūrėti savo derybinę poziciją dėl gairių paramos regionams srityje bei papildyti pasiūlymą į šią kategoriją įtraukiant visus atokiausius regionus;

1.32 taip pat **mano**, kad paramos numatomas padidinimas 10 procentinių taškų turėtų būti vertinamas atsižvelgiant į Komisijos teikiamus pasiūlymus peržiūrėti regioninės paramos gaires, siekiant apibrėžti, ar ji yra pakankama investicijų šiuose regionuose rėmimo politikai užtikrinti;

1.33 **mano**, kad, atsižvelgiant į ankstesnes pastabas, Europos Komisija ne visiškai patenkina lūkesčius dėl bendro ir nuoseklaus metodo, kurį Sevilijos Europos Vadovų Taryba ją aktyviai ragino pasirinkti;

1.34 šiuo klausimu **mano**, kad Komisijos siūlomas metodas, turėjęs būti žingsnis į priekį kuriant Bendrijos politiką atokiausiems regionams, kuri būtų labiau pritaikyta šių regionų išskirtinei padėčiai atitinkančių nuolatinų priemonių įdiegimui visose Bendrijos politikose, pasirodo esąs nepakankamas;

1.35 **įsitikinęs**, kad atokiausiems regionams vis dar reikia Europos Sąjungos paramos, kitų regionų atžvilgiu stiprinant jų konkurencingumą ir tęsiant konvergencijos procesą ekonominio vystymosi ir lygių galimybių visiems piliečiams srityse;

1.36 baigiant **išreiškia** savo paramą Europos Vadovų Tarybai, kad prioritetinis uždavinys analizuojant komunikatą dėl atokiausių regionų strategijos, yra greitai pasistūmėti į priekį.

2. Regionų komiteto rekomendacijos

REGIONŲ KOMITETAS

2.1 Europos Komisijai **siūlo** peržiūrėti pasiūlymą dėl veiksmų atokiausiems regionams pagal sanglaudos politiką, siekiant į būsimą konvergencijos tikslą įtraukti visus šiuos regionus, nesvarbu, koks jų BVP – tai būtų pats tinkamiausias sprendimas, norint atsižvelgti į struktūrines regionų problemas ir išlaikyti veiksmų vienovę;

2.2 aktyviai **ragina** Komisiją, norint patenkinti realius visų atokiausių regionų, įskaitant ir tuos, kurių BVP neviršija 75 % Bendrijos vidurkio, poreikius, ir siekiant užsibrėžtų tikslų, priskirti reikiamas ir pakankamas finansines priemones dviems numatytiems specialioms instrumentams – papildomų išlaidų kompensavimo programai ir „Grand voisinage“ veiksmų planui;

2.3 **primena**, kad atokiausiems regionams, įskaitant ir tuos, kurie galėtų nebepatekti į konvergencijos tikslo apimtį, ir toliau dėl jų atokumo reikia investicijų, ypač infrastruktūrai; šiuo klausimu **ragina** Komisijos prisiimti išipareigojimą leisti, kad investicijos, kuriomis siekiama panaikinti su atokiausių regionų trūkumus, būtų priskirtos šiai specialiai programai;

2.4 Europos Komisijos **prašo** kiek įmanoma skubiau pradėti darbus, kurių tikslas yra parengti atokiausiems regionams skirtų veiksmų plano „Grand voisinage“ turinį, turint galvoje efektyvų ir nuoseklų koordinavimą su kitais išorės politikos bei bendradarbiavimo ES vystymosi srityje instrumentais ir prekybos bei muitinių politika, taip pat pateikti aiškius pasiūlymus, siekiant šias nuostatas koordinuoti su nauja kaimynystės iniciatyva;

2.5 **pabrėžia** būtinybę užtikrinti atokiausių regionų įtraukimą į naujojo Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo tarpvalstybinio bendradarbiavimo skyrių, tai vertinant kaip būtiną sąlygą glaudžios geografinės integracijos tikslui įgyvendinti;

2.6 Komisijai **siūlo** pagal naujas regioninės paramos gaires peržiūrėti savo pasiūlymus, kad būtų įtrauktos Sutarties dėl Konstitucijos Europai projekto nuostatos ir išsaugotas dabar-

tinės paramos lygis bei galimybė suteikti veiklai paramą, kuri nebūtų nei laikina, nei mažėtų; taip pat Komisiją **ragina** išsaugoti ir sustiprinti specialias atokiausiems regionams skirtas priemones valstybės paramos žemės ūkio ir žuvininkystės sektoriams;

2.7 aktyviai **ragina** Europos Komisiją ir toliau užtikrinti skirtingus mokesčių režimus, kurie yra skirti atokiausiems regionams kaip jų ekonominei plėtrai būtinus instrumentus;

2.8 aktyviai **ragina** Europos Komisiją, vykdant partnerystę, kuri bus komunikato dėl atokiausių regionų įgyvendinimo priemonė, pilnai atlikti Sevilijos Europos Vadovų Tarybos suteiktą įgaliojimą, parengiant tikrą horizontalią strategiją, leidžiančią visas Bendrijos politikos kryptis pritaikyti šių regionų specifinėms sąlygoms ir įvairiems sanglaudos politikos sektoriams pasiūlyti specialias priemones;

2.9 ypač **rekomenduoja** išlaikyti ir sustiprinti specialias priemones, kurios yra skirtos tradicinės gamybos šakoms, taip pat pastangas, kuriomis siekiama gamybos įvairinimo ir žemės ūkio sektoriaus modernizavimo, taip siekiant prisidėti prie atokiausių regionų ekonominio augimo bei konvergencijos;

2.10 Komisijai **siūlo** patikslinti savo pasiūlymą dėl POSEI programos pritaikymo ir jos prašo siūlyti nuolatinius instrumentus, kuriems būtų paskirtas biudžetas, atitinkantis šiose programose apibrėžtą vystymosi tikslą;

2.11 aktyviai **ragina** Europos Komisiją remiantis bendroju bananų rinkos organizavimu nustatyti pakankamai didelius muitų mokesčius, kad būtų apsaugota Bendrijos produkcija, taip pat, jei reikia, pasiūlyti kompensavimo priemones gamintojams;

2.12 Prašo Europos Komisijos, atsižvelgiant į bendrąjį cukraus rinkos organizavimą, remti cukraus sektoriaus plėtrą atokiausiuose regionuose;

2.13 aktyviai **ragina** Europos Komisiją atsižvelgti į specifinius atokiausių regionų poreikius kaimo vystymo politikos srityje, skiriant jiems pakankamai lėšų ir visiems šiems regionams būsimajame Kaimo plėtros fonde nustatyti tuos bendrojo finansavimo dydžius, kurie yra taikomi patiems neturtingiausiems regionams;

2.14 **prašo** Europos Komisijos paskatinti kiekvienoje iš geografinių teritorijų, kuriose yra atokiausi regionai, pradėti rengti veiksmų planus, įtraukiant į šį darbą tuos regionus, valstybes nares, kurioms jie priklauso ir kaimynines trečiąsias šalis, siekiant atokiausių regionus integruoti į geografines teritorijas, kurioms jie priklauso;

2.15 **ragina** Europos Komisiją priimti naujas priemones, kurios didintų vietos žemės ūkio produkcijos konkurencingumą – produkcijos, kuri turi konkuruoti tose pačiose rinkose, kaip ir panašūs produktai, pagaminti kitose asociacijos sutartis su ES pasirašiusiose šalyse, pavyzdžiui, Maroke, šalyse, kurios derasi su ES, tokiose kaip MERCOSUR, arba šalyse, kurios naudojami lengvatiniu režimu, pavyzdžiui, AKR valstybėse;

2.16 aktyviai **ragina** Europos Komisiją praktikoje įgyvendinti VI mokslinių tyrimų ir technologijų vystymo pagrindų programos 14 preambulę, kurioje yra pripažįstama būtinybė palengvinti atokiausių regionų dalyvavimą Bendrijos mokslinių tyrimų ir vystymo veiksmuose per atitinkamus mechanizmus, pritaikytus šiuose regionuose dominuojančioms ypatingoms aplinkybėms, ir į tai atsižvelgti būsimoje pamatinėje programoje;

2.17 Europos Komisijos **prašo** atokiausius regionus laikyti prioritetiniais regionais, kai kalbama apie veiksmų įgyvendinimą žinių visuomenės ir technologinių naujovių srityse. Šios sritys iš tiesų yra prioritetinės minimiems regionams, nes jos gali padėti išspręsti tam tikras problemas, susijusias su regionų atokumu;

2.18 **pritaria** Europos Komisijos nuomonei, kad transportas yra svarbi sritis, norint užtikrinti atokiausių regionų prieigą prie vidaus rinkos, ir **rekomenduoja** parengti tinkamas procedūras efektyviam atokiausių regionų integravimui visais bendros transporto politikos aspektais;

2.19 ypač **reikalauja** Komisijos nedelsiant efektyviai į trans-europinius transporto bei energetikos tinklus įtraukti atokiausių regionų projektus, taip jiems suteikiant prioritetinį statusą;

2.20 **pabrėžia**, kad aplinka yra ypatingai svarbi atokiausiems regionams, ir Europos Komisiją **ragina** kaip įmanoma greičiau patvirtinti tinkamas priemones darniam vystymuisi užtikrinti, ypač tais aspektais, kurie susiję su, pavyzdžiui, bioįvairove, Natura 2000 ar atliekų valdymu;

2.21 Europos Komisijos **prašo** atsižvelgti į bendrus šių regionų ir jų valstybių prašymus bei sustiprinti atitinkamas Bendrijos politikos sritis;

2.22 **primena** būtinybę apibrėžti instrumentus, sukurtus siekiant užtikrinti Bendrijos naujų įstatyminių aktų įtakos atokiausiems regionams nuolatinį vertinimą, kad ne tik nebūtų trukdoma ekonominės veiklos augimui regionuose, bet jų skatinimas būtų realus ir ilgalaikis;

2.23 **primena**, kad, siekiant įgyvendinti strateginius tikslus, būtina užtikrinti efektyvų koordinavimą, ypač Komisijoje per įvairių paslaugų grupę, kurios nuotolinės priemonės turės būti sustiprintos;

2.24 **pabrėžia** būtinybę įdiegti, per Bendrijos ir regionų institucijas, Europos viešajai nuomonei skirtą komunikacijos strategiją apie atokiausių regionų problemas ir Europos dimensiją;

2.25 **ragina** atokiausius regionus tęsti bendradarbiavimą visose įmanomose srityse, o Komisiją – juos paremti šiame kelyje, kad pastarieji galėtų išspręsti dvigubą – vystymosi Europos Sąjungos viduje ir globalizacijos – uždavinį.

2004 m. lapkričio 18 d., Briuselis

Regionų komiteto
pirmininkas
Peter STRAUB

Regionų komiteto nuomonė dėl Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, įsteigiančio Europos tarpvalstybinio bendradarbiavimo grupę (ETBG)

(2005/C 71/11)

REGIONŲ KOMITETAS,

atsižvelgdamas į Komisijos priimtą Pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, įsteigiančio Europos tarpvalstybinio bendradarbiavimo grupę (ETBG), KOM(2004) 496 galutinis – 2004/0168 COD;

atsižvelgdamas į Europos Komisijos 2004 m. liepos 15 d. kreipimąsi parengti nuomonę pagal Europos Bendrijos steigimo sutarties 159 straipsnio 3 straipsnį;

atsižvelgdamas į Tarybos 2004 m. lapkričio 8 d. kreipimąsi tartis su juo dėl tos temos;

atsižvelgdamas į Komisijos narių **Barnier** ir **De Palacio** 2004 m. kovo 8 d. laiškus, kuriuose prašoma išsakyti nuomonę dėl Europos naujo teisinio instrumento tarpvalstybiniam bendradarbiavimui;

atsižvelgdamas į EB sutarties 265 (1) straipsnį, kuriame teigiama, kad „Taryba arba Komisija turi konsultuotis su Regionų komitetu sutartyje numatytais klausimais ir visais kitais atvejais, ypač susijusiais su tarpvalstybiniu bendradarbiavimu, kai viena iš šių dviejų institucijų mano, jog konsultacijos reikia“.

remdamasis Sutarties dėl Konstitucijos Europai III-220 straipsniu, kuriame sakoma, „kad būtų skatinama Sąjungos kaip harmoningos visumos plėtra, Europos Sąjunga ir toliau formuos bei vykdys savo politiką stiprindama ekonominę, socialinę ir teritorinę jos sanglaudą“. [...] „Ypatingas dėmesys bus skiriamas kaimo vietovėms, vietovėms, kurias palietė pramonės įmonių pertvarkymas, bei vietovėms, turinčioms sunkių bei nuolatinių gamtinių arba demografinių kliūčių, tokioms kaip šiauriniams regionams, kurių gyventojų tankumas yra labai mažas, saloms, pasienio ar kalnų regionams.“

atsižvelgdamas į savo pirmininko 2004 m. balandžio 5 d. sprendimą Teritorinės sanglaudos politikos komisijai duoti nurodymą parengti nuomonę šiuo klausimu,

atsižvelgdamas į Europos Parlamento ataskaitas: 1976 m. „Gerlach“ ataskaitą „Dėl Bendrijos regioninės politikos, susijusios su prie Bendrijos vidaus sienų esančiais regionais“ ⁽¹⁾, 1984 m. „Boot“ ataskaitą „Dėl tarpvalstybinio bendradarbiavimo stiprinimo“ ⁽²⁾, 1986 m. „Schreiber“ ataskaitą „Dėl Saro žemės, Lotaringijos ir Liuksemburgo regiono“ ⁽³⁾, „Poetschki“ ataskaitą „Dėl tarpvalstybinio bendradarbiavimo prie vidaus sienų“ ⁽⁴⁾, 1988 m. „Chiabrando“ ataskaitą „Dėl Ispanijos/Portugalijos pasienio regiono plėtros programos“ ⁽⁵⁾, 1990 m. „Cushnahan“ ataskaitą „Dėl Bendrijos iniciatyvos INTERREG“ ⁽⁶⁾, 1994 m. „Muru“ ataskaitą „Dėl Bendrijos iniciatyvos INTERREG II“ ⁽⁷⁾;

atsižvelgdamas į 1980 m. Europos Tarybos Madrido metmenų konvenciją ir vėlesnius papildomus protokolus (1995 m., 1998 m.);

remdamasis Europos Tarybos vietos ir regionų valdžios institucijų kongreso nuomone, pateikta Regionų komiteto Teritorinės sanglaudos politikos komisijai (COTER) dėl „Naujojo teisinio instrumento, skirto tarpvalstybiniam bendradarbiavimui“, kurią priėmė Kongreso biuras 2004 m. gegužės 4 d. posėdyje. Pranešėjas – **p. Van Staa** (Austrija, L, EPP/CD)

⁽¹⁾ OL C 293, 1976 12 13

⁽²⁾ OL C 127, 1984 05 14

⁽³⁾ OL C 176, 1986 07 14

⁽⁴⁾ OL C 99, 1987 04 13

⁽⁵⁾ OL C 262, 1988 10 10

⁽⁶⁾ OL C 175, 1990 07 16

⁽⁷⁾ OL C 128, 1994 05 09

remdamasis Europos Komisijos Baltąja knyga dėl Europos valdymo (KOM(2001) 428 galutinis.), kurioje sakoma, kad Komisija nagrinėja „kaip geriau būtų galima remti nacionalinių regionų ir vietos dalyvių bendradarbiavimą ES lygiu, kad 2003 m. pabaigoje galėtų pateikti atitinkamus pasiūlymus.“ (3.1);

atsižvelgdamas į savo 2002 m. kovo mėnesio nuomonę „Dėl tarpvalstybinio bendradarbiavimo ir regioninio bendradarbiavimo išsiplėtusioje ES“ – pagrindinį dokumentą, nustatantį ateities gaires (RK 181/2000 galutinis) (8);

atsižvelgdamas į savo 2001 m. spalio mėnesio tyrimą „Teritorinių valdžios struktūrų transeuropinis bendradarbiavimas: nauji iššūkiai ir bendradarbiavimo gerinimui būtini ateities žingsniai“, kuris, rengiant anksčiau minėtą nuomonę, buvo detalizuotas glaudžiai bendradarbiaujant su Europos pasienio regionų asociacija;

atsižvelgdamas į 2004 m. vasario 18 d. Europos Komisijos patvirtintą trečią ekonominės ir socialinės sanglaudos ataskaitą „Nauja sanglaudos konvergencijos konkurencingumo bendradarbiavimo partnerystė“, kurios išvadose teigiama, kad „Komisija ketina Europos bendradarbiavimo struktūros pavidalu („Tarpvalstybinės regionų valdžios struktūros“) pasiūlyti naują teisinį instrumentą, kad šalims narėms, regionams ir vietos valdžios struktūroms būtų leista, tiek Bendrijos programų ribose, tiek ir už jų, atsižvelgti į tarpvalstybinių programų ir projektų valdyme atsirandančias įprastas teises bei administracines problemas. Tikslas yra šiai naujai teisei struktūrai perteikti galimybę valstybės valdžios struktūrų vardu vykdyti bendradarbiavimo veiklą“.

atsižvelgdamas į savo 2004 m. birželio 16 d. patvirtintą nuomonę dėl Trečiosios sanglaudos ataskaitos (CdR 120/2004 galutinis);

atsižvelgdamas į Europos pasienio regionų asociacijos (AEBR) Europos Komisijai parengtą detalią ataskaitą „Link naujo bendrijos teisinio instrumento, lengvinančio viešąją teisę pagrįstą transeuropinį teritorinių valdžios struktūrų bendradarbiavimą Europos Sąjungoje“, pagrįstą kartu su Regionų komitetu anksčiau minėto tyrimo rėmuose atliktu darbu;

atsižvelgdamas į artimas konsultacijas su Europos Komisija, Regionų komiteto vaidmenį rengiant įstatymus, bei pozicija, kurią anksčiau išreiškė vietos ir regionų valdžios institucijos;

atsižvelgdamas į savo nuomonės projektą (CdR 62/2004 rev. 3), kurį Teritorinės sanglaudos komisija priėmė 2004 m. rugsėjo 24 d. (Pranešėjas – p. Niessl, Burgenland vyriausybės vadovas (AT/ESP):

po 57-osios plenarinės sesijos, įvykusios 2004 m. lapkričio 17-18 d. (2004 m. lapkričio 18 d. posėdis), priėmė šią nuomonę.

Regionų komiteto pozicija

REGIONŲ KOMITETAS

1. **remia** Europos Komisijos siekį pagerinti teises bei institucines tarpvalstybinio, nacionalinio ir regioninio bendradarbiavimo (transeuropinio bendradarbiavimo) sąlygas nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygiu, ir mano, kad dabartinio reglamento projekto pagalba galima efektyviau nei iki šiol pašalinti šio bendradarbiavimo kliūtis.

2. **tačiau siūlo**, kad naujasis teisinis instrumentas būtų vadinamas ne „Europos tarpvalstybinio bendradarbiavimo grupe“, tačiau „Europos transeuropinio bendradarbiavimo asociacija“ (ETBA), kadangi šis pavadinimas atspindi ir galimą šio teisinio instrumento panaudojimą nacionaliniam ir regioniniam bendradarbiavimui, kaip tai numato reglamento projekto 1 straipsnis.

3. **pritaria** Europos Komisijai, kad vienos valstybės narės negali pakankamai ir veiksmingai pagerinti transeuropinio bendradarbiavimo sąlygų ir, kad Bendrijos veiksmai pagal

Europos Bendrijos steigimo sutarties 5 straipsnio 2 pastraipą (subsidiarumo principas) atsižvelgiant į dabartinius transnacionalinius aspektus ir aiškius Bendrijos veiksmų privalumus, lyginant su priemonėmis 25 valstybių narių lygiu, yra garantuojami.

4. **pritaria** Europos Komisijai, kad reglamento pasiūlymas pagal EBSS 5 straipsnio 3 pastraipą (proporcijumo principas) neviršija sutarties tikslų pasiekimui būtinos normos, kadangi jis numato tik pasirenkamą transeuropinio bendradarbiavimo struktūrą ir reglamento pasiūlymas nustato tik minimalius „Europos transeuropinio bendradarbiavimo asociacijos“ įkūrimo ir veiklos reikalavimus.

5. **džiaugiasi**, kad Europos Komisijos reglamento pasiūlymas remiasi EB sutarties 159 straipsniu ir, kad remiantis šiuo teisiniu pagrindu pagal sutarties 251 straipsnį yra taikoma bendro sprendimo procedūra, kai Taryba sprendžia kvalifikuota balsų dauguma.

(8) OL C 192, 2002 08 12, 37 psl.

6. **džiaugiasi**, kad Europos Komisija pasirinko reglamento teisinį instrumentą, kadangi regionų ir vietos valdžios institucijos galės įkurti „Europos transeuropinio bendradarbiavimo asociaciją“ ir be atskirų valstybių narių įgyvendinimo priemonių ar leidimo.

7. tuo pačiu **džiaugiasi**, kad ne tik regionų ir vietos savivaldos institucijos, bet ir valstybės narės yra partneriai „Europos transeuropinio bendradarbiavimo asociacijos“ įkūrimo procese ir bendradarbiaujant tarpvalstybiniu, nacionaliniu ir regioniniu lygiu jos galės prisidėti prie didesnės ekonominės ir socialinės sanglaudos Europoje.

8. **teigiamai vertina tai**, kad reglamento pasiūlymas numato, jog ETBA nariais galės būti ne tik valstybės narės bei regionų ir vietos valdžios institucijos, bet ir kitos vietos viešojo valdymo institucijos.

9. **džiaugiasi**, kad Europos Komisija priėmė Regionų komiteto pasiūlymą ETBA veiklą neapriboti vien tik tarpvalstybiniu bendradarbiavimu, bet į ETBA veiklą taip pat įtraukti nacionalinį bei regioninį bendradarbiavimą. **tačiau reikalauja**, kad tikslas būtų aiškesnis, atitinkamai pakeisti reglamento tekstą, kaip jau buvo siūloma pakeisti pavadinimą.

10. **džiaugiasi**, kad reglamento pagalba yra sukuriama vienodos ETBA įkūrimo sąlygos visose valstybėse narėse; reikalauja Komisijos užtikrinti, kad ir toliau bus taikomi egzistuojantys trans-europinio bendradarbiavimo susitarimai tarp valstybių.

11. **pritaria** Europos Komisijos pasirinktai 3 straipsnio 1 pastraipos formulavimui dėl ETBA užduočių ir kompetencijų, kurioje nariai nusprendžia kokie bus ETBA uždaviniai.

12. **džiaugiasi**, kad yra pasirinkimo galimybė dėl nacionalinės teisės taikymo, tačiau reikalauja, kad Komisija ieškotų būdų kaip išvengti konfliktų su egzistuojančia nacionaline teise. *Jeigu ETBA buveinė įsikūrusi kurioje nors valstybėje narėje, kurios nacionalinė teisė neturi būti taikoma, Europos Komisijos prašoma imtis veiksmų, būtinų, siekiant išvengti bet kokios galimos nuostatų kolizijos*

13. **primygtinai rekomenduoja** į reglamentą įtraukti atitinkamas nuostatas dėl ETBG įgaliojimų arba kompetencijos perdavimo ETBG, o taip pat dėl ETBG priežiūros. Nuostatos dėl priežiūros yra ypatingai būtinos, jeigu turi būti parengta nuostata dėl trečiųjų šalių kompetencijos perdavimo ERBG jai sutikus.

14. **džiaugiasi**, kad ETBA galima pavesti tiek Bendrijos finansuojamų programų, tiek kitų bendrų transeuropinio bendradarbiavimo priemonių įgyvendinimą, kadangi tai gali duoti impulsą tolimesniam transeuropinio bendradarbiavimo veiklos vystymuisi, tačiau atkreipia dėmesį, kad siūlomo reglamento nuostatos gali būti veiksmingai taikomos tik tuo atveju, jeigu trečiosios šalys gali perduoti Bendrijos finansuojamų programų įgyvendinimą.

15. **remia** reglamento pasiūlyme numatytą juridinio asmens statuso suteikimą ETBA, tačiau ir galimybę, praktinį ETBA uždavinių vykdymą perduoti vienam iš narių, kadangi taip bus galima išvengti, jog nebus sukuriama naujos išpūstos biurokratinės struktūros.

16. **tačiau pasisako už tai**, kad ne tik visos ETBA užduotys, tačiau ir jų dalis galėtų būti perduodama nariams ir todėl **reikalauja** atitinkamai pakeisti 5 straipsnio 3 pastraipos formulavimą.

17. **reikalauja**, kad ETBA būtų privaloma įsteigti savo narių atstovų asamblėją, kuri laikydama skaidrumo ir demokratinės atskaitomybės, prisiimtų atsakomybę už ETBA veiklą.

18. **mano, kad yra būtina**, jog reglamento 6 straipsnyje ETBA direktoriui būtų numatyta politinė ir teisinė atsakomybė prieš narius, atstovaujancius ETBA asamblėją.

19. **reikalauja**, kad apie transeuropinio bendradarbiavimo susitarimus, kurie buvo sudaryti remiantis šiuo reglamentu, bus informuojami ne tik visi nariai ir valstybės narės, bet ir Regionų komitetas. Regionų komitetas turėtų sudaryti jau egzistuojančių ETBA registrą, kurio pagalba Europos institucijos, valstybės narės, regionų ir vietos valdžios institucijos, kaip ir kiekvienas Europos pilietis, galėtų greitai rasti informacijos apie bet kurią ETBA. Šis registras galėtų labai prisidėti platinant „geriausios praktikos“ pavyzdžius Europoje.

Regionų komiteto rekomendacijos

1 rekomendacija

Pavadinimas:

(Pakeisti terminus ir sutrumpinimą visose pastraipoje, kuriose jie pasitaiko. Turi būti ETBA.

Komisijos pasiūlymas	RK pakeitimas
dėl Europos tarpvalstybinio bendradarbiavimo grupės sukūrimo	dėl Europos tarpvalstybinio <u>transeuropinio</u> bendradarbiavimo grupės asociacijos sukūrimo

Paiškinimas

Yra trys valstybių narių, regionų ir vietos valdžios institucijų bendradarbiavimo rūšys: tarpvalstybinis, regioninis ir nacionalinis bendradarbiavimas. Visas tris bendradarbiavimo rūšis apima terminas „transeuropinis bendradarbiavimas“. Turėtų būti įmanoma sukurti Europos asociaciją, skirtą visoms trimis transeuropinio bendradarbiavimo rūšims.

2 rekomendacija

(1 konstatuojamoji dalis)

(Priėmus 1 rekomendaciją terminus „tarpvalstybinis bendradarbiavimas“ ir „nacionalinis ir regioninis bendradarbiavimas“ visose pastraipose pakeisti į „transeuropinis bendradarbiavimas“.)

Komisijos pasiūlymas	RK pakeitimas
EB sutarties 159 straipsnio 3 pastraipa numato, kad specifiniai veiksmai gali būti numatyti ir už fondų, kurie yra pateikti pirmoje šio straipsnio pastraipoje, ribų, kad sutartyje numatytas ekonominės ir socialinės sanglaudos tikslas būtų įgyvendintas. Harmoninga Bendrijos kaip visumos plėtra bei ekonominės ir socialinės sanglaudos stiprinimas reiškia tarpvalstybinio bendradarbiavimo stiprinimą. Šiuo tikslu rekomenduojama imtis priemonių, kurios yra būtinos norint pagerinti tarpvalstybinio bendradarbiavimo įgyvendinimo sąlygas.	EB sutarties 159 straipsnio 3 pastraipa numato, kad specifiniai veiksmai gali būti numatyti ir už fondų, kurie yra pateikti pirmoje šio straipsnio pastraipoje, ribų, kad sutartyje numatytas ekonominės ir socialinės sanglaudos tikslas būtų įgyvendintas. Harmoninga Bendrijos kaip visumos plėtra bei ekonominės ir socialinės sanglaudos stiprinimas reiškia tarpvalstybinio, <u>nacionalinio ir regioninio</u> bendradarbiavimo <u>(toliau „transeuropinio bendradarbiavimo“)</u> stiprinimą. Šiuo tikslu rekomenduojama imtis priemonių, kurios yra būtinos norint pagerinti tarpvalstybinio <u>transeuropinio</u> bendradarbiavimo įgyvendinimo sąlygas.

Paiškinimas

Tekstą būtina pakeisti pagal 1 rekomendaciją.

3 rekomendacija (nauja)

(7 konstatuojamoji dalis)

Komisijos pasiūlymas	RK pakeitimas
7) Kad būtų galima pašalinti kliūtis, kurios trukdo tarpvalstybiniam bendradarbiavimui, būtina sukurti bendradarbiavimo instrumentą Bendrijos lygmeniu, kuris Bendrijos teritorijoje leistų įsteigti bendras grupes, kurioms būtų suteikiamas juridinio asmens statusas ir kurios vadintųsi „Europos tarpvalstybinio bendradarbiavimo grupėmis“ (ETBG). Kreiptis į ETBA nėra privaloma.	(7) Kad būtų galima pašalinti kliūtis, kurios trukdo tarpvalstybiniam bendradarbiavimui, būtina sukurti bendradarbiavimo instrumentą Bendrijos lygmeniu, kuris Bendrijos teritorijoje leistų įsteigti bendras grupes, kurioms būtų suteikiamas juridinio asmens statusas ir kurios vadintųsi „Europos tarpvalstybinio bendradarbiavimo grupė“ (ETBG). Kreiptis į ETBA nėra privaloma. <u>Ir toliau yra taikomi egzistuojantys tarpvalstybiniai susitarimai dėl tarpvalstybinio, regioninio arba nacionalinio bendradarbiavimo tarp vietos ir regionų valdžios institucijų bei valstybių.</u>

Paiškinimas

Reglamentas neturi varžyti tarpvalstybinio bendradarbiavimo teisinių tarptautinių susitarimų, tokių kaip Karlsruhe sutartis.

4 rekomendacija

(10 konstatuojamoji dalis)

Komisijos pasiūlymas	RK pakeitimas
Nariai gali nuspręsti ar įkurti ETBG kaip juridinį asmenį, ar jos užduotis patikėti vienam iš narių.	Nariai gali nuspręsti ar įkurti ETBG <u>ETBA</u> kaip juridinį asmenį, ar jos užduotis patikėti vienam <u>ar keliems</u> is nariams.

Paiškinimas

Tekstą būtina pakeisti pagal 1 rekomendaciją.

5 rekomendacija

(11 konstatuojamoji dalis)

Komisijos pasiūlymas	RK pakeitimas
[...] tik valstybių narių bei jų regionų ir vietos valdžios institucijų iniciatyvas, be Bendrijos finansinio indėlio.	[...] tik valstybių narių bei/arba jų regionų ir vietos valdžios institucijų iniciatyvas, be Bendrijos finansinio indėlio.

Paiškinimas

Tai atitinka transeuropinio bendradarbiavimo esmę, kad ir nedalyvaujant valstybėms narėms regionai bei vietos valdžios institucijos galėtų būti transeuropinio bendradarbiavimo partneriais.

6 rekomendacija

1 straipsnio 1 pastraipa

Komisijos pasiūlymas	RK pakeitimas
ETBG esmė	ETBG <u>ETBA</u> esmė
Laikantis šio nutarimo sąlygų, Bendrijos teritorijoje gali būti įkurta bendra grupė, kuri yra Europos tarpvalstybinio bendradarbiavimo grupė, toliau vadinama ETBG.	Laikantis šio nutarimo sąlygų, Bendrijos teritorijoje gali būti įkurta bendra <u>grupė asociacija</u> , kuri yra Europos tarpvalstybinio transeuropinio bendradarbiavimo grupė <u>asociacija</u> , toliau vadinama ETBG.

Paiškinimas

Tekstą būtina pakeisti pagal 1 rekomendaciją.

7 rekomendacija

1 straipsnio 3 pastraipa

Komisijos pasiūlymas	RK pakeitimas
ETBG siekia palengvinti ir skatinti valstybių narių bei regionų ir vietos valdžios institucijų tarpvalstybinį bendradarbiavimą, kad būtų sustiprinta ekonominė ir socialinė sanglauda.	ETBG <u>ETBA</u> siekia palengvinti ir skatinti valstybių narių bei regionų ir vietos valdžios institucijų tarpvalstybinį, <u>nacionalinį ir regioninį</u> bendradarbiavimą (<u>transeuropinį bendradarbiavimą</u>), kad būtų sustiprinta ekonominė ir socialinė sanglauda Siekiant šio tikslo jos užduotis taip pat būtų nacionalinio ir regioninio bendradarbiavimo palengvinimas ir skatinimas.

Paiškinimas

Tekstą būtina pakeisti pagal 1 rekomendaciją.

8 rekomendacija

2 straipsnio 3 pastraipa

Komisijos pasiūlymas	RK pakeitimas
Nariai gali nuspręsti ar įkurti ETBG kaip juridinį asmenį, ar jos užduotis patikėti vienam iš narių.	Nariai gali nuspręsti ar įkurti ETBG <u>ETBA</u> kaip juridinį asmenį, ar jos užduotis patikėti vienam <u>ar keliems</u> š <u>nariams</u> .

Paiškinimas

Tekstą būtina pakeisti pagal 1 rekomendaciją.

9 rekomendacija

3 straipsnio 1 pastraipa

Komisijos pasiūlytas tekstas	RK pakeitimas
ETBG atlieka užduotis, kurias jai pavedė jos nariai pagal šio reglamento nuostatas	ETBG atlieka savo užduotis, kurias jai perdavė jos nariai, <u>arba trečiosios šalys, jeigu ETBG tam pritarė, pagal šio reglamento nuostatas.</u>

Paiškinimas

Šis išplėtimas būtinas, kadangi ETBA ateityje vykdys Bendrijos finansuojamas programas.

10 rekomendacija

3 straipsnio 3 pastraipa

Komisijos pasiūlytas tekstas	RK pakeitimas
ETBG sukūrimas nedaro įtakos nei jos narių arba valstybių narių finansinei atsakomybei, nei atsakomybei už bendrijos ar nacionalines lėšas.	<u>ETBG sukūrimas nedaro įtakos jos narių finansinei atsakomybei už Bendrijos ar nacionalines lėšas, nei valstybių narių atsakomybei už Bendrijos lėšas. Valstybės narės turi teisę priimti teisės aktus arba susitarimus, leidžiančius joms stebėti, kaip ETBG laikosi teisinių ir techninių specifikacijų. Atsakomybė už priežiūrą gali priklausyti Bendrijai arba būti perduota vienai iš valstybių narių.</u>

Paiškinimas

Savaime suprantama, kad valstybės narės atsako nacionaliniam parlamentui už nacionalinių lėšų naudojimą ir tai neminima reglamento pasiūlyme. Tačiau jei valstybės narės (federacinėse valstybėse - atsakingos valstybių sudėtinės dalys) turi atsakyti ir už Bendrijos lėšas, būtinai turi būti sukurtas visaapimantis valstybių narių ETBA veiklos priežiūros organas. Kitaip valstybės narės privalės atsakyti už jų kompetencijoje nesantčius dalykus.

11 rekomendacija

4 straipsnio 8 pastraipa

Komisijos pasiūlymas	RK pakeitimas
Apie susitarimą bus informuojami visi nariai ir valstybės narės.	Apie susitarimą bus informuojami visi nariai, ir valstybės narės ir <u>Regionų komitetas. Komitetas įtrauks susitarimą į visiems prieinamą visų „transeuropinio bendradarbiavimo susitarimų“ registrą.</u>

Paiškinimas

RK yra išpareigojęs užtikrinti EB sutartyje numatytą skaidrumą ir kaip vieninga tarnyba, kuri kaip kompetentingas centras turi būti lengvai prieinamas Europos piliečiams bei Europos Komisijos padaliniais, pasirūpinti tuo, kad bet kuriuo metu bus suteikiama vietos ir regionų lygmens, tai reiškia ir jų piliečius liečianti, informacija.

12 rekomendacija

(5 straipsnyje bei visose kitose pastraipose)

Vokiškoje teksto versijoje žodį *Geschäftsordnung* pakeisti žodžiu *Statuen*. Ši rekomendacija nesusijusi su lietuviška versija.

2004 m. lapkričio 18 d., Briuselis

Regionų komiteto
pirmininkas
Peter STRAUB

2004 M. LAPKRIČIO 18 D. RK SPRENDIMAS DĖL DERYBŲ SU TURKIJA DĖL NARYSTĖS ES PRADŽIOS

(2005/C 71/12)

REGIONŲ KOMITETAS:

- atsižvelgdamas į komunikatą „Europos Komisijos rekomendaciją dėl Turkijos stojimo į ES pažangos“, kurį Europos Komisija pristatė 2004 m. spalio 6 d. (KOM (2004) 656 galutinis);
- atsižvelgdamas į „2004 m. reguliarią ataskaitą dėl Turkijos stojimo į ES pažangos“ (SEC (2004) 1201);
- atsižvelgdamas į Ankaros pareiškimą, kurį 2004 m. spalio 11 d. priėmė RELEX komisija ir Turkijos savivaldybių sąjunga (UTM);
- atsižvelgdamas į Regionų komiteto „Išorės ryšių strategiją“, kuri buvo priimta per neeilinį Biuro posėdį, įvykusį 2004 m. spalio 21 d., Hagoje.

- 1) **Sveikina** Turkijos paraišką taip pat, kaip sveikino kitų Europos valstybių paraiškas.
- 2) **Ketina pristatyti** savo požiūrį dėl Turkijos stojimo į ES iš vietos ir regionų perspektyvos, pasitaikius tinkamoms progoms ateityje, ir ragina Europos Komisiją konsultuotis su Komitetu dėl būsimųjų reguliarių ataskaitų.
- 3) **pripažįsta**, kad Turkijos valdžios institucijų vykdomos reformos per pastaruosius metus padėjo Turkijai siekti Kopenhagos kriterijų įgyvendinimo ir palengvino sprendimą dėl derybų su Turkija dėl narystės ES pradžios.
- 4) **skatina** Turkijos vyriausybę tęsti daug jėgų reikalaujančias reformas, kad jos būtų kaip galima greičiau ir iki galo įgyvendintos bei negrįžtamos ir tvarios;
- 5) **sveikina** Turkijoje pradėtą decentralizacijos procesą, kuris turi atitikti Vietos savivaldos chartijos principus, o taip pat 2004 m. priimtą Vietos administracijų reformos įstatymą, kuriame vietos administracija pripažįstama smulkiausiu organizaciniu vienetu, ir jis **tikisi**, kad šis įstatymas bus tinkamai įgyvendinamas, o taip pat kad bus vykdomas panašus darbas regionų lygmenyje.

- 6) **tikisi**, kad viešojo valdymo reformų paketas, ypatingai įskaitant pamatinę įstatymą dėl valstybės sektoriaus reformos, įstatymą dėl specialios provincijų administracijos, o taip pat Savivaldybių ir didmiesčių savivaldybių įstatymą, bus skubiai priimtas tinkamai pasikonsultavus su vietos ir regionų valdžios institucijų organizacijomis ir pilietine visuomene, bei patikrinus, ar jis atitinka Konstituciją; **pabrėžia**, kad reikia aprūpinti atitinkamas vietos valdžios institucijas reikalingais finansiniais ir žmogiškaisiais išteklių, kad būtų galima iki galo įgyvendinti reformas, ir kreipti ypatingą dėmesį į mažiau išsivysčiusių Turkijos rajonų ekonominę ir socialinę plėtrą bei numatys teisinę bazę regioninės plėtros politikai;
- 7) **pabrėžia**, kad sėkmingas šių reformų įgyvendinimas sustiprintų būsimojo Turkijos stojimo į ES darbus, ir todėl **stipriai remia** Europos Komisijos požiūrį, jog reikia poveikio įvertinimo, įgyvendinimo plano bei biudžeto ir mokesčių bazės;
- 8) **sveikina** Europos Komisijos pasiūlytą trijų ramsčių strategiją, ir įsipareigoja atlikti svarbų vaidmenį trečiajame ramstyje, skirtame tautas vienijančiam politiniam, kultūriniam, socialiniam ir religiniam dialogui stiprinti; todėl **rekomenduoja** gilinti dialogą tarp RK ir Turkijos vietos valdžios institucijų, kuris garantuos vietos demokratijos vertinimą ir regioninės decentralizacijos įgyvendinimą; Vadovaudamasis Europos vadovų tarybos nutarimu dėl Turkijos, RK tikisi, kad Turkijos vyriausybė, Ministrų Taryba ir Asociacijos Taryba pasiūlys įsteigti jungtinį konsultacinį komitetą tarp Turkijos vietos ir regionų valdžios institucijų ir RK.
- 9) **stipriai skatina** Turkiją imtis reikiamų veiksmų, kad išsklaidytų esantį susirūpinimą, kaip pabrėžta Europos Komisijos rekomendacijoje, ypatingai dėl: žmogaus teisių gerbimo ir galimybės naudotis pagrindinėmis laisvėmis, nulinės tolerancijos kankinimui ir žiauriam elgesiui, galimybės visoms mažumoms naudotis visomis teisėmis ir laisvėmis, pagarbos visoms religijoms (ypatingai dėl vienodo teisinio statuso visoms bažnyčioms), nulinės tolerancijos diskriminacijai ir smurtui prieš moteris, TDO standartų dėl vaikų darbo gerbimo;
- 10) **ragina** Turkijos vyriausybę ryžtingai remti Jungtinių Tautų Generalinio sekretoriaus globojamas atnaujintas pastangas siekti Kipro problemos sprendimo, atitinkančio Jungtinių Tautų rezoliucijas, Bendrijos teisybę bei Europos vertybes ir principus;
- 11) **pripažįsta** Europos Komisijos komunikate įvardintus sunkumus, atsirasiančius dėl būsimo *Turkijos narystės ES ir susijusių su būsimo Bendros žemės ūkio politikos, Sanglaudos politikos ir Laisvo darbuotojų judėjimo politikos taikymu*;
- 12) **pabrėžia** bendrąją Europos Sąjungos tikslą plėtoti integraciją link politinės bendrų vertybių sąjungos ir ypatingai **pažymi** neatidėliotiną poreikį sukurti reikalingas finansines, institucines ir ekonomines išankstines sąlygas, kad paruoštume Europos Sąjungą sėkmingai tolesnei plėtrai;
- 13) **atkreipia dėmesį** į Europos Komisijos išvadą, kurioje ji teigia, kad ji „rekomenduos sustabdyti derybas, jeigu bus rimtai ir pastoviai pažeidžiami laisvės, demokratijos, žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių gerbimo bei teisinės valstybės principai, kurie yra Europos Sąjungos pagrindas“, ir **pabrėžia** Komisijos požiūrį, kad derybos dėl Turkijos stojimo į ES yra „laiko neapribotas procesas, kurio rezultato negalima iš anksto garantuoti“;
- 14) **paveda** savo pirmininkui, artėjant Europos Vadovų Tarybos susitikimui, įvyksiančiam 2004 m. gruodžio 17 d., Briuselyje, perduoti šį sprendimą Europos Ministrų tarybai, Europos Parlamentui, Europos Komisijai ir Turkijos Parlamentui bei vyriausybei.

2004 m. lapkričio 18 d., Briuselis

Regionų komiteto
pirmininkas
Peter STRAUB

Regionų komiteto nuomonė dėl Komisijos komunikato Tarybai, Europos Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl Europos sujungimas didelės spartos ryšiu: Nacionalinės plačiajuosčio ryšio strategijos kryptys

(2005/C 71/13)

REGIONŲ KOMITETAS,

atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Tarybai, Europos Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl *Europos sujungimas didelės spartos ryšiu: Nacionalinės plačiajuosčio ryšio strategijos kryptys* KOM(2004) 369 galutinis;

atsižvelgdamas į 2004 m. gegužės 13 d. Europos Komisijos sprendimą pasikonsultuoti šiuo klausimu pagal Europos bendrijos steigimo sutarties 265 straipsnio pirmąją pastraipą;

atsižvelgdamas į Biuro sprendimą pavesti Kultūros ir švietimo komisijai parengti nuomonę šiuo klausimu;

atsižvelgdamas į Lisabonos strategiją, kurioje numatyta siekti, kad Europos Sąjunga „iki 2010 m. taptų dinamiškiausia žiniomis paremta ekonomika pasaulyje, kurioje tvarus ekonomikos augimas būtų suderintas su didesniu bei geresnės kokybės užimtumu ir tvirtesne socialine sanglauda“;

atsižvelgdamas į Barcelonos Europos Vadovų Tarybos raginimą Komisijai parengti e-Europos veiksmų planą, skirtą „plačiai prieinamo plačiajuosčio ryšio tinklų naudojimui visoje Sąjungoje iki 2005 m., interneto protokolo IPv6 išplėtojimui, tinklų bei informacijos saugumui, e-vyriausybei, e-mokymuisi, e-sveikatai ir e-verslui“⁽¹⁾;

atsižvelgdamas į atitinkamą e-Europos 2005 m. veiksmų planą, priimtą 2002 m. gegužę. Naudojimo skatinimas ir naujų paslaugų kūrimas buvo svarbiausi plano tikslai, kuriems pritarė Sevilijos Europos Vadovų Taryba⁽²⁾. Bendri tikslai – iki 2005 m. pabaigos pradėti teikti Europoje šiuolaikiškas viešąsias paslaugas internetu (e-vyriausybė, e-mokymasis, e-sveikata) ir sukurti dinamišką e-verslo aplinką, pagrįstą plačiai prieinamu plačiajuosčiu ryšiu konkurencingomis kainomis ir saugia informacijos infrastruktūra;

atsižvelgdamas į preliminarų nuomonės projektą dėl *Europos sujungimas didelės spartos ryšiu: naujausios tendencijos elektroninių ryšių sektoriuje* – KOM(2004) 61 galutinis⁽³⁾

atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą dėl *Visos Europos e-vyriausybės paslaugų suderintas teikimas viešojo administravimo įstaigoms, įmonėms ir piliečiams (IDABC)* KOM(2003) 406 galutinis – 2003/0147 (COD);

atsižvelgdamas į savo nuomonę dėl *IDA programos įvertinimo ir antrojo IDA programos etapo* (CdR 44/98 fin)⁽⁴⁾;

atsižvelgdamas į savo nuomonės projektą CdR 257/2004 rev. 2, kurį 2004 m. rugsėjo 22 d. priėmė Kultūros ir švietimo komisija (Pranešėjas: **p. Tomaž Štebe**, Mengešo savivaldybės meras (SI/EPP)),

⁽¹⁾ Barcelonos Europos Vadovų Taryba, Pirmininkaujanti šalis išvados, 40 pastraipa, <http://europa.eu.int/en/Info/eurocouncil/index.htm>.

⁽²⁾ KOM(2002) 263 galutinis „e-Europos 2005 m. veiksmų planas: informacinė visuomenė visiems“

⁽³⁾ R/CESE 880/2004 – TEN 189/2004

⁽⁴⁾ OL C 251, 1998 8 10, p. 1

kadangi:

1. atsižvelgiant į būtinybę užtikrinti lygias teises, nediskriminacinę galimybę naudotis skaitmeninėmis technologijomis kuriant Europos informacijos infrastruktūrą, plačių galimybių didelės spartos ryšys turi vaidinti svarbų vaidmenį vienijant visą Europą, ES valstybes nares ir visas būsimas Europos šalis kandidates, t.y. jų miestų ir kaimo vietovių savivaldybes, įmones ir piliečius;
2. gyvybiškai svarbu užtikrinti efektyvią ir modernią informacinę infrastruktūrą naujoms bei esamoms įmonėms ir modernizuotoms viešosioms paslaugoms;
3. lygios informacinės visuomenės galimybės turėtų būti viena iš Europos piliečių teisių, susijusių su ryšio užtikrinimu ir paslaugomis, nepriklausomai nuo vartotojo tipo, socialinio statuso ir geografinės padėties;
4. informacijos infrastruktūra turėtų būti suprantama ir administruojama visuomenėje taip pat, kaip vandens ir elektros energijos tiekimas.

savo 57-ojoje plenarinėje sesijoje, vykusioje 2004 m. lapkričio 17-18 d. (lapkričio 18 d. posėdis), priėmė šią nuomonę:

1. Regionų komiteto pozicija

REGIONŲ KOMITETAS

1.1 **pritaria** išsamiai ir aiškiai analizei bei išvadoms, kurias Komisija išdėstė savo komunikate „Europos sujungimas didelės spartos ryšiu: Nacionalinės plačiajuosčio ryšio strategijos kryptys“, glaudžiai susijusiam su ankstesne analize ir rekomendacijomis, pateiktomis dokumente „Europos sujungimas didelės spartos ryšiu: naujausios tendencijos elektroninių ryšių sektoriuje“⁽⁵⁾; taip pat siūlomiems veiksams pagal „e-Europos 2005 m. veiksmų planas: peržiūrėtas ir papildytas“;

1.2 **pripažįsta**, kad plačiajuosčio ryšio privalumai vaidina svarbų vaidmenį ekonomikoje ir visuomenėje. Daug vilties teikia ankstesnė patirtis, susijusi su tuo, kad gerokai išaugo plačiajuosčio ryšio diegimas ir naudojimas. 2003 m. plačiajuosčio ryšio prisijungimų skaičius 15 tuometinių ES valstybių išaugo dvigubai. Tačiau vis dar išlieka atotrūkis tarp e-Europos plano ir jo tikslų, numatytų už miestų esantiems centrams ir institucijoms, ypač kaimo ir neturtingose arba mažiau išsivysčiusiose vietovėse;

1.3 **yra įsitikinęs**, kad atnaujintas e-Europos veiksmų planas ir išsiplėtusios 25 ES valstybių narių nacionalinės didelės spartos plačiajuosčio ryšio strategijos kryptys turėtų skatinti pažangą, kad administravimo įstaigoms, įmonėms ir piliečiams būtų užtikrinta pažangiausia, patikimiausia ir betarpiškiausia Europos informacijos infrastruktūra (EII);

⁽⁵⁾ „Kosminė erdvė: nauja besiplėčiančios Sąjungos europinė riba - Europos kosminės erdvės politikos įgyvendinimo veiksmų planas.“ KOM(2003) 673 galutinis ir „Europos sujungimas didele sparta: naujausios tendencijos elektroninės komunikacijos sektoriuje“ KOM(2004) 61 galutinis.

1.4 **reikalauja**, kad strategijos kryptys ir veiksmai, susiję su informacijos infrastruktūra, ypač pagrindinės komunikacinės infrastruktūros kūrimu – plačiajuosčio ryšio magistralės miestuose bei kaimo savivaldybėse – ir pagalbinės infrastruktūros e-paslaugų plėtra turėtų būti itin ambicinga, atsižvelgiant į technologinius ir komercinius interesus, ir turėtų būti finansuojama iš vietos, nacionalinių ir Europos viešųjų lėšų taip pat, kaip ir (nacionaliniai) keliai bei greitkeliai ar kita pagrindinė infrastruktūra;

1.5 **reikalauja**, kad Komisija ir toliau tirtų pasyvių reguliuojančių institucijų pažeidimus, kai jos nesiima efektyvių veiksmų prieš dominuojančius tinklus ar tiekėjus arba nesilaiko pagrįstų terminų, ir kurių elgesys riboja lygias galimybes ir efektyvią konkurenciją informacijos infrastruktūroje nacionaliniu ir vietos lygiu;

1.6 **pritaria** Europos augimo iniciatyvai, kurią patvirtino Europos Vadovų Taryba 2003 m. gruodžio mėn. ir kuri pabrėžia galimybę naudotis viešosiomis lėšomis, įskaitant struktūrinius fondus, kad būtų užtikrintas plačiai prieinamas plačiajuosčio ryšys, kaip jau buvo pasiūlyta dokumente e-Europa 2005 m.⁽⁶⁾ Naujieji Skaitmeninės atskirties programos „Greitos pradžios projektai“ paspartins plačiajuosčio ryšio tiekimą mažiau išsivysčiusiose vietovėse, kai negalima vadovautis komerciniais sumetimais;

1.7 **remia** Komisijos pasiūlymus, kad Sąjungos struktūriniai fondai paremtų elektroninės komunikacijos diegimą kaimo ar neturtingose miesto vietovėse⁽⁷⁾;

⁽⁶⁾ Žr. KOM(2003) 65 galutinis „Kelias į žinių ekonomiką“ ir KOM(2003) 690 galutinis „Europos augimo iniciatyva.“

⁽⁷⁾ „Gairės dėl struktūrinių fondų panaudojimo remiant elektrinių ryšių sektorių kriterijų ir sąlygų“, SEC(2003) 895 http://europa.eu.int/comm/regional_policy/sources/docoffic/working/doc/telecom_en.pdf

1.8 **reikalauja**, kad Komisijos informacinės visuomenės ir informacinės infrastruktūros politika skatintų ir remtų naujoviškų paslaugų bei procedūrų plėtrą siekiant pakeisti pasenusias technologijas ir įdiegti naujas konkurencingas bei pažangias komercines ir viešąsias e-paslaugas įmonėms, piliečiams ir administravimo įstaigoms;

1.9 **pritaria** Komisijos veiksmams sprendžiant svarbias problemas, trukdančias perduoti gerą patirtį, tokią kaip sėkmingų atvejų pakartotinio panaudojimo teisiniai aspektai, nuosavybės teisė į sistemas ir jų santykis su viešaisiais konkursais ir viešojo bei privataus sektoriaus partnerysčių įgyvendinimo procedūros⁽⁸⁾;

1.10 **remia** plačiosios visuomenės švietimą ir raginimą naudotis naujomis paslaugomis ir technologijomis; plačiajuostis ryšys turėtų būti skirtas naujoms geresnėms paslaugoms teikti;

1.11 **pritaria** visuomenės pastangoms siekiant formuoti ir plėtoti Europos informacinę infrastruktūrą, kad būtų sukurtas konkurencingas Europos pagrindas komercinėms ir plačiai naudojamoms viešosioms paslaugoms. E-paslaugos, išplėtos pasitelkiant viešąsias lėšas, turėtų svariai papildyti komercines investicijas, palengvinti privačias iniciatyvas ir paremti ES bendroves joms konkuruojant visame pasaulyje;

1.12 **pritaria** Europos Komisijos nuomonei dėl saugios informacinės infrastruktūros svarbos ir dėl Europos tinklų ir informacijos saugumo agentūros (ENISA) įsteigimo;

1.13 **pasisako už** plačiajuosčio ryšio apibrėžimą arba pakartotinį apibrėžimą atsižvelgiant į šioje nuomonėje pateiktą ambicingą informacinės infrastruktūros supratimą. Esamos veiklos rūšys ir programos (e-Europa, IST, IDA, eTEN,.. ir DRM, IPR⁽⁹⁾) turi būti atitinkamai patikslintos, supaprastintos bei performuluotos ir papildytos;

1.14 **mano, kad** geras atskaitos taškas yra pranešime pateiktas apibrėžimas, kuriame „plačiajuostis ryšys“ apibrėžiamas kaip „... įvairios technologijos, padedančios teikti naujoviškas interaktyvias paslaugas, turinčios nuolatinės prieigos funkciją, teikiančios nuolat tobulėjančių plačiajuostį ryšį ir užtikrinančios galimybę tuo pačiu metu naudoti balso ir duomenų paslaugas“;

1.15 **siūlo** į plačiajuosčio ryšio, kaip plačias galimybes atveriančios infrastruktūros ir didelės spartos komunikacijų tinklo,

apibrėžimą įtraukti svarbias priemones, paslaugų programas ir mechanizmus (EII paslaugų platforma), padedančius teikti e-paslaugas taip, kad būtų galima užtikrinti operatyvius, saugius, patikimus ir tikralaikius duomenų mainus;

1.16 **pasisako už** papildomas privalomas didelės spartos interneto/plačiajuosčio ryšio specifikacijas, tokias kaip delta, klaidos ištaisymas;

1.17 **siūlo** pradėti visiems skirtą naują iniciatyvą „Skaitmeninių galimybių informacinė technologija“ (DOIT), ypatingą dėmesį skiriant mažiau išsivysčiusioms vietovėms, kad būtų galima sukurti informacinę infrastruktūrą ir remti esamą ūkinę veiklą arba pradėti vykdyti naują ekonominę veiklą per švietimą, skatinimą ir informacinės infrastruktūros finansavimą;

1.18 **ragina** vietos valdžios institucijas tiesiant (rekonstruojant) gatves ir kelius projektuoti ir nutiesti ryšių kabelius bei požeminius vamzdžius arba įrengti juos kartu su kitais kabeliais ir komunaliniais vamzdžiais (gatvių apšvietimas, elektros kabeliai), ir tai būtų ilgalaikė investicija;

1.19 **ragina** vietos valdžios institucijas ir Europos Komisiją įvertinti modelį, kai atskira bendrovė (arba vietos valdžios institucija ar institucijos) stato, valdo ir prižiūri informacinę infrastruktūrą. Įvairių paslaugų tiekėjai po to gali naudotis tokia infrastruktūra lygiomis teisėmis. Pagrindinis šios strategijos tikslas – padidinti kainų konkurenciją ir paslaugų tiekėjų paslaugų kokybę, jiems visiems suteikiant tokias pat nediskriminacines galimybes pasiekti savo klientus;

1.20 **pasisako už** didesnę konkurenciją užtikrinant galimybę lengvai ir greitai įsigyti licencijas infrastruktūrai ir dažnio diapazonams;

1.21 **pasisako už** bendrais (suderinamais) duomenų modeliais ir duomenų charakteristikomis pagrįstus standartus ir bazines taikomąsias programas (bendrosios e-paslaugos), skirtas, pavyzdžiui, GIS, 3D ir VR vizualizacijos technologijoms tokiose srityse kaip erdvinis planavimas ir regeneravimas/erdvės, nekilnojamojo turto ir komunalinės infrastruktūros valdymas; paskirstytų ir registruotų viešųjų duomenų bazių prieiga, atnaujinimas; viešojo biuro paslaugos namie ar darbo vietoje; ismo valdymas: grūstys, rinkliavos, bilietų apmokėjimas integroscheminėmis nekontaktnėmis (mobiliomis) tapatybės kortelėmis;

⁽⁸⁾ N.B. Komisija rengia Žaliąją knygą apie viešojo ir privataus sektoriaus partnerystės iniciatyvas Europos Sąjungoje.

⁽⁹⁾ KOM(2004) 261 galutinis *Autorinių ir gretutinių teisių valdymas vidaus rinkoje*.

1.22 **pasisako už** ambicingesnius EII tikslus, susijusius su komunikacijomis / ryšiu / pralaidumu / užtikrinimu / prieinamumu tokiose srityse:

a) šviesolaidinės jungtys, sujungiančios kiekvieną galutinį Europos vartotoją, užtikrinant jam bent 10 Mbps ar didesnę spartą, abipusį ryšį (išskyrus tuos atvejus, kai dėl ekonominių ir optimalios komunikacijos priežasčių (geografija, vartotojų poreikiai) reikalingi kitokie sprendimai, pvz. (didelės spartos) variniai laidai arba fiksuota bevielė prieiga (FBP) / palydovinis duomenų perdavimas):

25 % – iki 2006 m. pabaigos;

70 % – iki 2010 m. pabaigos;

b) dažnių juostos plotis ir prieinamumas siekiant suteikti IP telefonijos galimybes keliaujantiems vartotojams – iki 2006 m. pabaigos;

c) priimtina plačiajuosčio ryšio kaštų (10 Mbps pralaidumu) mėnesio kaina, saugus internetas ir patikimos operacijos, įvairialypė IP „telefonija“, skaitmeninės TV / radijo (įvairialypės terpės) transliavimas (skaitmeninės teisės nepriskaičiuojamos į kainą) – 2006 m. pabaigoje;

1.23 **pasisako už** tokias Europos informacinės infrastruktūros (EII) strategijas:

a) operatyvūs, saugūs, autentiški ir patikimi įvairialypės terpės duomenų ir dokumentų mainai – 2006 m. pabaigoje;

b) paskirstyta, suderinama, kompleksinė, hierarchiška duomenų prieiga ir atnaujinimas – 2007 m. pabaigoje;

c) virtuali arba modeliuojama aplinka ir reali procesų prieiga bei tikralaikė kontrolė – 2008 m. pabaigoje;

1.24 **pasisako už** EII paslaugų platformą:

a) (CDR 257/2004 AM.1 Koivisto) Europoje naudojamų sertifikavimo ir patikrų sistemų sąveika;

b) e-pinigai/e-mokėjimai, taikant labai prieinamus operacijų ir administravimo mokesčius;

c) telemedicina (e-sveikata), e-mokymasis;

d) „ryšiu sujungta“ bendruomenė: telemetrija, procesų kontrolė, pastatų ir įrangos administravimas.

1.26 **išreiškia susirūpinimą**, kad tradicinės „telefonijos“ varinių laidų ryšys tampa atgyvena arba patiria labai didelę konkurenciją (vietinių linijų atsiejimas). Nacionalinės vyriausybės nesiima reikiamo pertvarkymo ir taiko diskriminacines priemones, dėl kurių lėtėja šiuolaikinės informacinės infrastruktūros diegimas.

2. Regionų komitetas rekomenduoja

REGIONŲ KOMITETAS

2.1 **rekomenduoja**, kad Komisija užtikrintų reglamentų įgyvendinimą šiose srityse:

a) bendros infrastruktūros konkurencijos priežiūra ir vykdymas be diskriminacijos, taikant vienodas kainas visiems operatoriams ar paslaugų teikėjams;

b) NRI (Nacionalinė reguliavimo institucija) leidžia atlikti dažnio atranką FBP prieigai ir sumažina licencijos mokesčius kaimo ar mažiau išsivysčiusioms vietovėms;

2.2 **rekomenduoja**, kad Komisija paremtų EII finansavimą pagal tokias kryptis ir prioritetus:

a) vamzdžių tiesimas;

b) paslaugų platformos kūrimas;

c) kabeliai bei tinklų įranga kaimo ir mažiau išsivysčiusiose vietovėse;

d) NRI sumažina licencijos mokesčius mažiau išsivysčiusioms vietovėms;

2.3 **rekomenduoja**, kad Europos Komisija būsimuose dokumentuose dėl Didelės spartos komunikacijų strategijos kryptių, kurie bus paskelbti 2004 m. spalio mėn., pabrėžtų ambicingos ir didelės technologijų pažangos Europos informacinėje infrastruktūroje svarbą.

2004 m. lapkričio 18 d., Briuselis

Regionų komiteto

pirmininkas

Peter STRAUB

Regionų komiteto nuomonės projektas dėl Komisijos komunikato Tarybai, Europos Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl „Europos 2005 veiksmų plano: nauja redakcija“

(2005/C 71/14)

REGIONŲ KOMITETAS

Atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Tarybai, Europos Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl *„Europos 2005 veiksmų plano: nauja redakcija“* KOM(2004) 380 galutinis;

Atsižvelgdamas į 2004 m. gegužės 19 d. Europos Komisijos sprendimą pasikonsultuoti šiuo klausimu pagal Europos Bendrijos steigimo sutarties 265 straipsnio pirmąją pastraipą;

Atsižvelgdamas į 2004 m. balandžio 20 d. Biuro sprendimą pavesti Kultūros ir švietimo komisijai parengti nuomonę šiuo klausimu;

Atsižvelgdamas į savo nuomonę dėl *„Europa 2005: Informacinė visuomenė visiems“* (CdR 136/2002 fin) ⁽¹⁾;

Atsižvelgdamas į savo nuomone dėl *„elektroninės vyriausybės vaidmens Europos ateičiai“*;

Atsižvelgdamas į 2004 m. rugsėjo 22 d. Kultūros ir švietimo komisijos priimtą nuomonę CdR 193/2004 Rev.2 (Pranešėjas: p. **Ervelä**, Saavo miesto tarybos pirmininkas, Pietvakarių Suomijos regionų asociacijos pirmininkas (FI/ELDR))

Kadangi:

- 1) Informacinės ir komunikacinės technologijos vaidina svarbų vaidmenį įgyvendinant Lisabonos strategijos ekonominius, socialinius ir tvarios plėtros tikslus.
- 2) Pačiu svarbiausiu tikslu reikia laikyti socialiniu ir regioniniu požiūriu harmoningos Europos žinių visuomenės sukūrimą.

Savo 57-oje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2004 m. lapkričio 17-18 d. (lapkričio 18 d. posėdis), priėmė šią nuomonę:

1. Regionų komiteto požiūris

Socialiniu ir regioniniu požiūriu harmoninga žinių visuomenė

REGIONŲ KOMITETAS

1.1 **pritaria** „Europos veiksmų plano“ pusės laikotarpio peržiūroje išreikštu susirūpinimu dėl skaitmeninės išskirties atsiradusių problemų ir **džiaugiasi**, kad Komisija savo Komunikate, kuris yra šios nuomonės pagrindas, elektroninę integraciją ir socialinę sanglaudą, kai kalbama apie regionų pusiausvyros sutrikimus ir epaslaugų teikimo galimybes sudarant sąlygas pasinaudoti jomis visiems, paskelbė naujos veiksmų plano redakcijos prioritetu;

1.2 **mano**, kad dabartiniai regioniniai plačiąjausčio ryšio paslaugų prieinamumo ir kainodaros skirtumai tapo pagrindine prieigos ir dalyvavimo žinių visuomenėje kliūtimi, ir **mano**, jog yra labai svarbu, kad savo darbą greitai pradės „Skaitmeninės išskirties forumas“ (*Digital Divide Forum*).

⁽¹⁾ OL C 128 2003 05 29, 14. psl.

1.3 **pastebi**, kad Komisijos siūlomos priemonės, skirtos skaitmeninei integracijai, yra tikslingos, tačiau **abejoja** jų efektyvumu per trumpą laiką. Komitetas **mano**, kad norint išvengti skaitmeninės išskirties, reikia pasirūpinti, kad būtinos paslaugos piliečiams nors laikinai būtų prieinamos tradicine forma.

Informacinės ir komunikacinės technologijos ir Lisabonos strategija

REGIONŲ KOMITETAS

1.4 **sutinka** su Komisijos nuomone, kad informacinių ir komunikacinių technologijų pagalba galima padidinti produktyvumą ir dalyvavimo galimybes, tačiau **atkreipia dėmesį**, kad pavyzdžiui viešojo administravimo institucijos tik iš dalies išnaudojo šį potencialą; ne tik kai kalbama apie epaslaugų teikimą konkrečiose srityse, bet ir apie investicijas, laikantis Bendrijos teisinės struktūros konkurencijai, tose srityse, kuriose paklausa negali būti pakankama, kad būtų pritraukti komerciniai investuotojai.

1.5 **mano**, kad tiek ankstesnio eEuropa veiksmų plano priemonės, tiek atnaujintoje versijoje siūlomos priemonės pabrėžia internetinių paslaugų vystymą. Tačiau informacinių ir komunikacinių technologijų pagalba siekiamo institucijų efektyvumo padidinimo nebus galima pasiekti be jų darbo reorganizavimo bei tarpusavio bendradarbiavimo.

1.6 **remia** Komisijos požiūrį, kad nuo 2005 m. ES žinių visuomenės politika būtų tampa susieta su įvairiomis Lisabonos strategijos sritimis, kad būtų labiau nei anksčiau atsižvelgiama ne tik į ekonominius ir visuomeninius tikslus, bet ir į santykį tarp IKT ir tvarios plėtros.

Plėtros įtaka

REGIONŲ KOMITETAS

1.7 **džiaugiasi**, kad Komisija greitai reagavo į dėl plėtros atsiradusius poreikius ir pateikė atnaujintą eEuropa veiksmų planą.

1.8 **pastebi**, kad dėl ES plėtros atsiradę skirtumai tarp valstybių narių, o ypač tarp regionų, išaugo, kaip buvo nustatyta pagal lyginamosios analizės kriterijus. Komitetas **džiaugiasi** Komisijos pasiūlytomis priemonėmis, skirtomis informacinių paslaugų rezultatams lyginti.

1.9 **tikisi**, kad regionų ir vietos valdžios institucijų tinklai, kurie apima ir naujas valstybes nares, bus ypač naudingi geros patirties pasikeitimui.

Vietos ir regionų valdžios institucijų vaidmuo įgyvendinant veiksmų planą

REGIONŲ KOMITETAS

1.10 **pabrėžia** reikšmingą ir dažnai nepriklausomą Europos regionų ir vietos valdžios institucijų poziciją įgyvendinant elektronines paslaugas administravimo, sveikatos apsaugos, kultūros, turizmo bei švietimo srityse. Valdžios institucijos dalyvauja vietos ir regionų duomenų perdavimo paslaugų ir elektroninio verslo projektuose.

1.11 **mano**, kad be Europos regionų ir vietos valdžios institucijų aktyvaus dalyvavimo, pasiūlytų atviro koordinavimo taikymo procesų, kurie turi skatinti laisvanorišką ir daugiašalį išipareigojimą įvesti prioritėtines elektronines paslaugas, nebus galima įgyvendinti.

2. Regionų komiteto rekomendacijos

REGIONŲ KOMITETAS

2.1 **tikisi**, kad Komisija, savo politikos dėl informacinės politikos išaiškinimui, paskelbs ankstesnio eEuropa 2005 veiksmų plano ir jo naujos redakcijos sintezę.

2.2 **deda visas pastangas**, kad plačiajuosčio ryšio buvimo stebėseną būtų pagerinta, kad labiau būtų atsižvelgiama į skirtingas vartotojų reikmes, kadangi mažiausio pajėgumo plačiajuosčio ryšio paslaugos negali pasiekti veiksmų plano numatytų viešųjų elektroninių paslaugų tikslų, ypač atokiausiuose regionuose.

2.3 **pabrėžia**, kad visuomenei svarbių IKT paslaugų prieinamumas negali priklausyti vien nuo to, ar privatus sektorius yra suinteresuotas šias paslaugas vystyti tam tikrame regione. Valsstybinis sektorius, jei reikia, turi imtis priemonių, kad užtikrintų atitinkancią poreikius šių paslaugų prieigą.

2.4 **tikisi**, kad ypač platinant gerą praktiką be internetinių paslaugų yra taip pat parodoma, kad naudojant informacines ir komunikacines technologijas gali būti pagerinama tradicinių paslaugų kokybė ir našumas, bei sumažinta nereikalinga biurokratija.

2.5 **remia** paneuropinių metmenų integravimą į viešąsias internetines paslaugas, tačiau **pabrėžia**, kad ir kitose valstybėse narėse už viešųjų paslaugų, kurios žmonėms ir piliečiams reikalingos kiekvieną dieną, tiekimą iš esmės atsakingos regionų ir vietos valdžios institucijos. Todėl yra sunkiai įsivaizduojama, kaip efektyviai galima kurti paneuropinius metmenis neįtraukiant vietos ir regionų valdžios institucijų.

2.6 **siūlo** tiksliai ištirti, kodėl Europoje naudojimas internetinėmis paslaugomis atsilieka nuo pasiūlos.

2.7 **pabrėžia**, kad rengiant nacionalinius ir regioninius elektroninių sveikatos paslaugų („ehealth“) įgyvendinimo planus turi būti garantuota, jog kuriant šias paslaugas galės dalyvauti visos suinteresuotos pusės.

2.8 **išreiškia viltį**, kad veiksmų plane numatytą sąveiką elektroninio mokymosi srityje galima padidinti, pvz. sukuriant Europos elektroninio mokymosi kriterijus įvairioms bendrojo ir profesinio mokymo rūšims.

2.9 **mano, kad yra svarbu**, jog Komisija kuo skubiau išanalizuotų elektroninių parašų sąveikos rinką bei pačią elektroninių parašų, skirtų kvalifikuotiems sertifikatams, sąveiką, ypač atsižvelgiant į paneuropinius metmenis.

2.10 **reikalauja**, kad Komisija pasirūpintų, jog neatsitiktų, kad techniškai supaprastinus elektroninio parašo naudojimą, ypač valdžios institucijose, bus privaloma jį naudoti, nors tai, atsižvelgiant į paslaugų kokybę ir saugumą, nėra nei būtina, nei taikytina.

2.11 **atkreipia dėmesį**, kad be tam tikrų elektroninio parašo naudojimo būdų, skirtų paslaugos vartotojui, taip pat yra labai svarbu plėsti elektroninio parašo naudojimą, kuris piliečiui visiškai garantuos, jog valdžios institucijos ar įmonės žinutę tikrai atsiuntė nurodytas siuntėjas;

2.12 **remia** Komisijos pasiūlytas priemones, skirtas mokėjimų mobiliuoju telefonu vystymui, ir **atkreipia dėmesį**, kad aukštas Europos mokėjimų mobiliuoju telefonu rinkos išsi-

vystymo lygis suteikia viltį, jog mokėjimai mobiliuoju telefonu per ateinančius metus galėtų būti Lisabonos strategijos tikslų įgyvendinimo varomoji jėga.

2.13 **pastebi**, kad Komisijos įnašas kuriant skaitmeninio teisių valdymo pagrindus bei kviečiant suinteresuotas šalis bendroms diskusijoms yra būtinas. Tačiau Komitetas **laikosi požiūrio**, kad bendrovėms taip pat turėtų būti leista lanksčiai naudotis tokiomis teisėmis kaip konkurencine priemone.

2.14 labai **remia** Komisijos planus sukurti MVĮ geros praktikos elektroninio verslo srityje duomenų bazę ir **tikisi**, kad ir Europos regionų bei vietos valdžios institucijos, glaudžiai bendradarbiaudamos su MVĮ, galės aktyviai prisidėti kuriant šią duomenų bazę ir ja naudojantis.

2.15 **reikalauja**, kad, norint įveikti dėl skaitmeninės išskirties atsiradusias problemas, Komisijos rekomendacijos dėl nepriklausymo platformai turėtų būti skirtos ne tik įvairioms elektroninėms paslaugoms, bet ir tradiciniams paslaugų kanalams.

2.16 **mano**, kad eEuropos informacinių paslaugų lyginamosios analizės kriterijai turėtų būti taikomi ne tik lyginant valstybes nares, bet ir regionus, kadangi akivaizdūs skirtumai pirmiausiai egzistuoja tarp regionų. Žinant regiono trūkumus galima pakreipti sprendimo priėmimo procesą ta linkme, kad tokie trūkumai būtų pašalinti.

2004 m. lapkričio 18 d., Briuselis

Regionų komiteto
pirmininkas
Peter STRAUB

Regionų komiteto nuomonė dėl Žaliosios knygos dėl lygybės ir nediskriminavimo išsiplėtusioje Europos Sąjungoje

(2005/C 71/15)

REGIONŲ KOMITETAS,

atsižvelgdamas į Žaliąją knygą dėl lygybės ir nediskriminavimo išsiplėtusioje Europos Sąjungoje (KOM (2004) 379 galutinis),

atsižvelgdamas į 2003 m. liepos 1 d. komiteto Biuro sprendimą pavesti Ekonomikos ir socialinės politikos komisijai parengti nuomonę šiuo klausimu, remiantis Europos bendrijos steigimo sutarties 265 straipsnio penktąją pastraipą,

atsižvelgdamas į nuomonę dėl vienodo požiūrio į vyrus ir moteris (CdR 513/99 galut.)⁽¹⁾,

atsižvelgdamas į savo nuomonę dėl vyrų ir moterų lygių galimybių principo įgyvendinimo siejant su prekių ir paslaugų tiekimu (CdR 19/2004 fin)⁽²⁾,

atsižvelgdamas į 2004 m. spalio 4 d. Ekonomikos ir socialinės politikos komisijos priimtą nuomonės projektą (CdR 241/2004) (pranešėjas: **Tarybos narys Peter Moore**, Sheffield miesto taryba (JK/ELDR))

2004 m. lapkričio 17 – 18 d. savo 57-ojoje plenarinėje sesijoje (2004 m. lapkričio 18 d. posėdyje) priėmė šią nuomonę.

1 Pastabos

REGIONŲ KOMITETAS

I. Pasitinkant su plėtra susijusius sunkumus

1.1 **pritaria** Komisijos nuomonei, kad plėtra turėtų būti paskata visoms valstybėms narėms paspartinti savo pastangas spręsti problemas, su kuriomis susiduria mažumos, ir jos pripažinimui, kad tai pirmiausia susiję su romais;

1.2 **sutinka**, kad teisėmis pagrįstas metodas tokiose srityse, kaip neįgalumas, amžius ir seksualinė orientacija, kaip ji išdėstyta ES kovos su diskriminacija politikoje, yra vis dar palyginti nauja koncepcija tiek valstybių narių valdžios institucijoms, tiek jų nevyriausybinėms organizacijoms;

1.3 **apgailestauja**, kad nesant ES Sutarties 13 straipsnio pakeitimui, Bendrijos teisės aktams šioje srityje priimti būtinas vienbalsis pritarimas;

II. Nediskriminavimo įgyvendinimas teisėje ir praktikoje

1.4 **apgailestauja**, kad tarp skirtingų grupių, kurioms taikomos 13 straipsnio nuostatos, atsiranda apsaugos hierarchija. Skirtingiems diskriminacijos tipams skirtumai išlieka tiek dalykinėje srityje, tiek įgyvendinimo mechanizmuose. Kad būtų veiksmingai kovojama su diskriminacija, reikalinga, kad esamos

apsaugos lygis būtų panašesnis, o šios srities teisės aktai taptų nuoseklesniais. RK taip pat primena Komisijai, kad išsamesnė ES politikos sistema neįgalumo, amžiaus, seksualinės orientacijos, religijos ir tikėjimo srityse vis dar neišsami. Pavyzdžiui, RK pripažįsta, kad žmonės su negalia dažnai susiduria su diskriminacija, kai jie negali pasinaudoti viešuoju transportu, pastatais arba informacija (komunikacijos) yra neprieinama. Komisija nepaskelbė jokių konkrečių, tik seksualinės orientacijos klausimams ES teisėje ir politikoje skirtų komunikatų, nors šie klausimai aiškiai priklauso Sutarties 13 straipsniui;

1.5 **mano, kad** nepakankama institucinė parama atskiroms teismo proceso šalims, kai atskiri teismo procesai lieka pagrindine priemonės teisei užtikrinti, gerokai sumažina teisės veiksmingumą. Asmenims sunkiau surinkti įrodymus, nepakankamai apsaugoti nuo persekiojimo, o taip pat susiduria su dideliais finansiniais sunkumais padengiant teismo proceso išlaidas;

1.6 **tiki**, kad nors „minkšti teisės aktai“ ir neįstatyminiai veiksmai (tokios priemonės kaip memorandumai, rezoliucijos, deklaracijos, kt.) gali turėti poveikį, jie būna veiksmingesni, kai remiasi jau esama ir privaloma Bendrijos teise. Pavyzdžiu galėtų būti menka Komisijos gairių dėl neįgaliųjų užimtumo sėkmė (tuo atveju, kai neįtvirtinta Bendrijos teise) nacionalinės teisinės raidos požiūriu.

⁽¹⁾ OL C 226, 2000 08 08, p. 1

⁽²⁾ OL C 121, 2004 04 30, p. 25

III. Geresnis duomenų rinkimas, stebėseną ir analizę

1.7 **mano**, kad sistemingiau renkant duomenis ir informaciją ES geriau supras diskriminacijos geografinę vietą ir diskriminacijos kaip reiškinio atvejus, geriau parengti strategijos kryptis ir metodus, kad pagerėtų duomenų Bendrijos mastu palyginamumas, objektyvumas, nuoseklumas ir patikimumas, būtų geriau įvertintas politikos ir finansavimo poveikis, o taip pat pagerėtų bendradarbiavimas su nacionalinių universitetų mokslinių tyrimų centrais, nevyriausybinėmis organizacijomis ir specialiomis grupėmis (centrais), ginančiomis tam tikrus interesus. Vietos ir regioninės valdžios institucijos jau dabar vaidina svarbų vaidmenį nuolat renkant duomenis ir analizuojant informaciją.

IV. Visapusiškas ES finansavimo panaudojimas

1.8 **pastebi**, kad, nepaisant jų projektų poveikio ir masto, mažesnės nevyriausybinės organizacijos ir pagrindinės organizacijos kartais negali gauti ES finansavimo, dažniausiai dėl pernelyg sudėtingos biurokratijos; **tiki**, kad mažos vietos ir regionų organizacijos supranta, jog toliau dirbti negavus finansavimo beveik neįmanoma.

V. Geresnis bendradarbiavimas su suinteresuotomis šalimis

1.9 **pritaria** vietos ir regioninės valdžios institucijų pagrindinio vaidmens pripažinimui Žaliojoje knygoje lygybės ir nediskriminavimo išsiplėtusioje Europos Sąjungoje atžvilgiu; vietos ir regioninės valdžios institucijos kaip pagrindiniai darbdaviai, vykdydami savo funkcijas, turėtų pagalvoti apie pozityvią priemonę, kad tinkamai atsižvelgtų į: a) būtinybę panaikinti diskriminaciją pagal direktyvas; b) būtinybę panaikinti neteisėtą priekabiavimą; o taip pat, c) būtinybę skatinti lygias galimybes tarp asmenų, priklausančių 13 straipsnyje nurodytoms grupėms, ir kitų žmonių;

VI. Papildomumo užtikrinimas su kitomis ES politikos sritimis

1.10 **mano**, kad Pagrindinių teisių chartijos įtraukimas išryškina diskriminacijos sritis, kurių neapima galiojantys teisės aktai;

1.11 **abejoja**, ar pakankamai dėmesio buvo skirta aspekto integravimui į tam tikras politikos sritis, o taip pat, ar tam tikros įstatymų ir politikos iniciatyvos atitinka kovos su diskriminacija teisės aktų ir veiksmų, kurių buvo imtasi pagal 13 straipsnį, logiką;

1.12 **pastebi**, kad nors ES įgytos kvalifikacijos abipusiai pripažįstamos lengviau, vis dar nesutariama dėl trečiųjų šalių piliečių kvalifikacijų, įgytų Europos Sąjungoje ar kvalifikacijų,

įgytų ne Europos Sąjungoje, nepriklausomai nuo šias kvalifikacijas įgijusio asmens pilietybės;

1.13 **apgailestauja dėl** netikslaus ir stereotipiško įvairių 13 straipsnyje nurodytų grupių apibrėžimo, kuris lėmė tam tikrų grupių orumo ir jų įvaizdžio menkinimą visuomeniniame gyvenime, politinėje retorikoje, žiniasklaidoje ir reklamoje. Tokie atvejai menkina vienodo požiūrio į vyrus ir moteris principą;

1.14 **pritaria** 2004 m. sausio mėn. priimtai Direktyvai 2003/109/EB, kuri suteikė trečiųjų šalių piliečiams, teisėtai nuolat gyvenantiems valstybėje narėje 5 metus, teisinį statusą, kuris prilyginamas valstybių narių piliečių statusui, kad būtų papildyta Rasinės lygybės direktyva. Tačiau, norint išspręsti klausimą dėl tautybės, pilietybės ar balsavimo teisės, direktyvą būtina geriau paaiškinti.

2 Rekomendacijos

REGIONŲ KOMITETAS

I. Pasitinkant su plėtra susijusius sunkumus

2.1 **ragina** skirti konkrečius asignavimus ir imtis konkrečių intervencijų, kad Veiksmų planas būtų skirtas su romais susijusiems projektams;

2.2 **kviečia** visas valstybes nares platesnėms diskusijoms, svarstymams ir švietimo forumams socialinės pilietybės, diskriminacijos, pagrindinių žmogaus ir socialinių teisių klausimais, o taip pat konsultacijoms ir stebėsenai nacionaliniu lygiu, kad būtų kovojama su diskriminacija visais 13 straipsnyje išvardytais atvejais;

II. Nediskriminavimo įgyvendinimas teisėje ir praktikoje

2.3 panaikindamas savo ankstesnį sprendimą, **nurodo** dabartiniam generaliniam sekretoriui nedelsiant įvertinti generalinio sekretoriato personalo politiką ir darbuotojų profilį dėl atitikimo naujiems teisės aktams ir per šešis mėnesius pranešti apie tai Biurui ir šiai komisijai; pavesti parengti ir paskelbti kovos su diskriminacija geros praktikos *vademecum*, skirtą vietos valdžios institucijoms kaip darbdaviams, pateikiant kiekvienos valstybės narės iniciatyvų, apimančių visus šešis 13 straipsnyje nurodytus diskriminacinio elgesio pavyzdžius;

2.4 **ragina**, kad išsamūs prekes ir paslaugas reglamentuojantys teisės aktai būtų išplėsti ir taikomi visoms 13 straipsnyje nurodytoms sritims; konkrečiai, ragina suteikti didesnę apsaugą nuo diskriminacijos dėl amžiaus, neįgalumo, lyties, religijos ar tikėjimo, ir seksualinės orientacijos;

2.5 **kreipiasi į** Komisiją, kad ji dirbtų su valstybėmis narėmis nustatant pakankamas, veiksmingas, proporcingas ir atgrasančias sankcijas ir procedūras dėl direktyvoje numatytų įsipareigojimų pažeidimų, o taip pat paspartinti jų perkėlimą į nacionalinę teisę;

2.6 **ragina** suteikti didesnę institucinę paramą kompensaciją prisiteisti siekiantiems asmenims visose 13 straipsnyje nurodytose grupėse; teisėtą interesą turinčioms organizacijoms turėtų būti suteikta galimybė paduoti ieškinius atskirų ieškovų vardu ir juos remti, gavus šios asmens sutikimą; tais atvejais, kai yra nustatoma diskriminacijos prezumpcija (t.y. faktai, kuriais remiantis galima daryti prielaidą esant tiesioginei ar netiesioginei diskriminacijai), įrodinėjimo pareiga visada turėtų tekti atsakovui; turėtų būti uždraustas bet koks priešiškas elgesys ar pasekmės, kaip reakcija į skundą.

III. Geresnis duomenų rinkimas, stebėseną ir analizę

2.7 **kviečia** glaudžiau bendradarbiauti su valstybėmis narėmis ir nacionalinėmis valdžios institucijomis gerinant stebėsenos ir ataskaitomybės tvarką.

IV. Visapusiškas ES finansavimo panaudojimas

2.8 **kviečia** Komisiją, bendradarbiaujant su Europos lygio ES finansuojamomis nevyriausybinėmis organizacijomis, ieškoti kūrybiškų būdų, kaip mažos nevyriausybines organizacijos galėtų pasinaudoti mažesnio dydžio finansavimu.

V Geresnis bendradarbiavimas su suinteresuotomis šalimis

2.9 **įpareigoja** RK parengti ES kovos su diskriminacija darbotvarkę ir mano, kad komiteto dalyvavimas sudarant,

planuojant, perduodant ir įgyvendinant šią darbotvarkę turėtų būti toliau skatinamas tarp visų suinteresuotų šalių;

2.10 **prašo**, kad RK, kaip įprasta, būtų kviečiamas į ES konferencijas ir seminarus, susijusius su lygybės, nediskriminacijos, o ypač romų diskriminacijos klausimais;

2.11 **kviečia** aktyviau konsultuotis su pilietinės visuomenės atstovais įgyvendinimo metu;

2.12 **ragina** visas ES institucijas aiškiau atspindėti kovos su diskriminacija direktyvų formą ir turinį: a) taikant išsamią vyrų ir moterų lygybės politiką priėmimo į darbą, užimtumo ir paslaugų atžvilgiu; b) subalansuojant ES institucijų politinių narių ir organų sudėtį atsižvelgiant į 13 straipsnyje nurodytas grupes.

VI. Papildomumo užtikrinimas su kitomis ES politikos sritimis

2.13 **kviečia** Komisiją nurodyti, kaip ji ketina integruoti Pagrindinių teisių chartijos taikymo sričiai priklausančias grupes į esamas direktyvas dėl nediskriminavimo, atsižvelgiant į tai, kad jos bus įtrauktos į naują Sutartį;

2.14 **rekomenduoja**, kad lygybės aspektui integruoti turi būti nustatyta tvarka, užtikrinanti, jog rengiant, administruojant ir vertinant visas strategijos kryptis lygybės klausimams ir principams būtų skirtas deramas dėmesys;

2.15 **rekomenduoja** Komisijai glaudžiai dirbti su RK padedant vietos ir regioninės valdžios institucijoms parengti vyrų ir moterų lygių galimybių veiksmų planus ir pateikti ataskaitas apie veiksmus, kurių buvo imtasi, valstybių narių kompetentingoms lygybės klausimų institucijoms;

2004 m. lapkričio 18 d., Briuselis

Regionų komiteto

pirmininkas

Peter STRAUB